

پارسا

مؤسسه آموزشی مصباح

نشریه داخلی دبیرستان دوره اول

سال دوم / پاییز و زمستان ۱۴۰۱ / شماره چهارم

جشنواردهای مصباح

دانش آموز پژوهشگر و پژوهشگر پژوهنده

گزارش‌های تخصصی و علمی

فروغین / زونگین

پروانگی (در بچه‌ای روبه‌دنیای بزرگسالی)

سنجش آمایشی از جنس پایش

طلوع یک انسان سازندگی یک جامعه

زبان ترمیک، کلاسی به وسعت یک دنیا

ریش / ریشه‌های ماندگار

ستارگان علم و ادب (ابوعلی سینا)

گستره‌ی آشنایی غرب با تمدن ایران

سایه‌بان آرامش / یک جرعه تجربه

دستور زبان عشق

مصاحبه با معاونت آموزشی دوره اول

پیشانی

شماره چهارم
نشریه داخلی دبیرستان مصباح (دوره اول)
Pei Rang Magazine

سال نهم، شماره اول، زمستان ۱۴۰۱

صاحب امتیاز: سیروس حاجی زاده؛ مدیرعامل مؤسسه آموزشی مصباح
مدیر مسئول: علی حاجی زاده جوشنی
سرمدبیر: رضا تقی آزادی
گرافیکست و صفحه آرا: زهرا صالحی کوهایی
تایپ و تدوین مطالب: مرضیه شریفی
تصویر بردار: علی پژوهش
همکاران این شماره: صالح نهرانی | علی زالی | رضا باجلان |
سعید حضرتی | سجاد گرجانی | محمود خسرو جردی |
محمد رحیمی | محمد حسین بزرگ پناه | فرید حسینیان |
زهرا رجایی و فهیمه اسلامیان

با ما در تماس باشید

اینستاگرام: [mesbah_highschool_d1](https://www.instagram.com/mesbah_highschool_d1)

آدرس سایت: www.mesbahedu.ir

تلفن: ۰۲۲۶۹۰۶۲۳-۰۲۲۶۹۰۶۲۰

نشانی: تهران، بلوار قیطریه، خیابان خراسانی، پلاک ۲۴، مؤسسه آموزشی مصباح دانش

مطلع کلام	۴
سخن مدیر مسئول	۵
ذره بین	۶
المپیک‌کی از جنس دانش آموزی	۷
دوره‌های مطالعاتی آموزشی	۱۱
پروانگی (دروازه‌ای روبه دنیای بزرگسالی)	۱۲
کشف استعداد (بزاری برای هدایت دقایق و توانایی)	۱۴
سنجش، آمایشی از جنس پایش	۱۸
حس خوب زندگی در اردوهای تفریحی	۲۰
دانش آموز پژوهشگر، مدرسه پژوهنده	۲۴
زونکن	۳۰
شمیم رضوان (سوگواری پایان ماه صفر)	۳۱
از خانه تا مدرسه (جلسات مسئول پایه‌ها و اولیا)	۳۴
طلوع یک انسان، سازندگی یک جامعه (دانش‌افزایی اولیا)	۳۶
ریکاوری (فصل رویش مجدد)	۳۸
محک تجربه (آزمون جامع تستی)	۳۹
زبان ترمیکه کلاسی به وسعت یک دنیا	۴۰
ریش	۴۱
ستارگان علم و ادب (ابو علی سینا)	۴۲
جدول سودوکو و محاسبه‌های سرانگشتی	۴۴
ریشه‌های ماندگار	۴۶
گستره‌ی آشنایی غرب با فرهنگ و تمدن ایران	۴۷
سایه‌بان آرامش	۵۲
دستور زبان عشق	۵۳
عوامل موثر بر انسجام خانوادگی	۵۶
یک جرعه تجربه	۵۹
مصاحبه با معاونت آموزشی دوره اول	۶۰

مطلع كلام

سخن مدير مسئول

«پی رنگ» آئینه تمام نمای فعالیت ها و اقدامات این مقطع است

مدارس و نظام آموزشی کنونی با توجه به بعضی از رویکردهای روان‌شناختی از وظیفه اصلی خود یعنی تربیت انسان‌های متفکر و خلاق فاصله گرفته‌اند. نظام آموزشی ما مبتنی بر ارائه اطلاعات و حقایق پیرامون موضوعات بسیار مختلف به دانش‌آموزان است. استراتژی به کار رفته در مدارس، به این منظور که دانش‌آموزان مطالب را حفظ کنند، فراگیری و تکرار طوطی‌وار است. در این رهگذر، به فعالیت خلاق و ابتکاری توجهی نمی‌شود. روش‌های تدریس سنتی به‌ویژه روش سخنرانی به‌عنوان روش غالب، همواره مورد توجه نظام آموزشی بوده و این امر اغلب سبب جاری شدن روح انفعال در تعلیم و تربیت شده است. در نتیجه آزادی اندیشه و کنجکاوی و خلاقیت به راحتی جای خود را به حالت انفعالی و بی‌ارادگی و تمایل به تقلید از دیگران داده است. سبک غالب در آموزش‌های کلاسی در اکثر مدارس از نوع روش‌های سنتی است به این معنی که اطلاعات مستقیماً در اختیار دانش‌آموزان قرار داده می‌شود و آن‌ها برای رسیدن به اهداف با هیچ موقعیت چالش‌برانگیزی که با تلاش خود به نتیجه نهایی برسند، برخورد نمی‌کنند و به این ترتیب فرصت‌های تفکر خلاقانه، جست‌وجو کردن، مهارت‌های حل مسأله و... در قالبی از پژوهش‌های علمی، کمتر برای دانش‌آموزان فراهم می‌شود.

از این رو با توجه ویژه در دبیرستان دوره اول مصباح، رویکردهای پژوهش‌محوری و یادگیری فعال به جای توجه صرف و سنتی به آموزش با برگزاری جشنواره‌های دانش‌آموزی در هر سه پایه این مقطع، میزان توجه و نبل به این استراتژی را در دبیرستان دوره اول نشان می‌دهد که در این شماره با بازخوانی دیپارهای از مجموعه فعالیت‌ها و زحمات همکاران عزیزمان، با هم نظاره‌گر گوشه‌ای از فعالیت‌های صورت گرفته این مقطع خواهیم بود.

باشد که مورد توجه و رضایت شما خوانندگان ارجمند و فرهیختگان گرانقدر قرار گیرد.

آنچه توانسته‌ایم لطف خدا بوده است

علی حاجی زاده چوشینی
مدیر مسئول

واژه «پی رنگ» plot

طرح یا الگوی حوادث در داستان است. شرح فشرده و مسیّر وقایعی که برای تشخیص داستان اتفاق می‌افتد. حلقه‌های پیوسته‌ی رشته حوادثی است که نویسنده انتخاب می‌کند و به یاری آن خواننده را به جایی که مدنظرش است هدایت می‌نماید. پی رنگ چون و چرایی حوادث را در داستان نشان می‌دهد. از این رو، عنوان این نشریه با نام «پی رنگ» رونمایی می‌گردد تا طرح بلندی از دنیایی‌ها را به تصویر کشیده و سیری جذاب از فرش و عرش قلم را نمودار باشد.

ذره بین

گزارش های تخصصی

المپیک مدارس به عنوان پلی برای رسیدن به بزرگترین موفقیت‌های ورزشی یاد می‌شود

المپیک از جنس دانش آموزی

سجاد گرجاسبی

پنجمین دوره المپیک دانش آموزی مصباح
The 5th MESBAH Student Olympics
آبان ۱۴۰۱ / October 2022

عمومی درباره ی المپیک برگزار کردند.

- کمیته ی ملی المپیک فنلاند هم یک فیلم ویدئویی با عنوان «دست در دست» را برای مدارس تهیه کرده است.
- هلند آکادمی المپیک سیار تأسیس کرده است و آشنایی حاصل اطلاعات درباره ی المپیک به مدارس ابتدایی غیرانفعالی می رود و در قالب های متنوع دیداری و شنیداری کودکان دبستانی را به شوق می آورد.
- در آلمان پروژه هایی با عنوان «به المپیک مدارس بپیوندید» هم زمان با برگزاری بازی های المپیک سئول (۱۹۸۸) به اجرا درآمد و کماکان ادامه دارد.
- در استرالیا به دلیل اعطای بازی های المپیک به ملیون در سال ۱۹۹۶ اجرای پروژه «مدارس المپیک» از سال ۱۹۹۰ آغاز شد و زمینه ای را ایجاد

رسمی اعلام کرده که رعایت اصول المپیک در تمام رقابت ها لازم الاجراست.

المپیزم در برنامه ی درسی تربیت بدنی و ورزش مدارس

هم چنین باید به مسئولان آموزش ملی هم توجه شود که رهنمون های بیابیه ی المپیک را به کار گیرند، یعنی اصول زیربنایی المپیزم را در متن فعالیت های ورزشی ملی و حتی فعالیت های مرتبط دیگر اجرا کنند و المپیزم را در برنامه ی درسی تربیت بدنی و ورزش مدارس و حتی نهادهای دانشگاهی رواج دهند. برای آگاهی بیشتر به تجربیات المپیزم برخی از کشورها در ذیل اشاره می شود:

- **مجارستانی ها** برای کودکان دبستانی اردوهای تابستانی المپیک و مسابقه معلومات

چشم انداز بلندمدت آموزشی، زمانی در مسیر موفقیت قرار می گیرد که در کنار علم آموزی، توجه ویژه به سلامت جسمی و استعدادهای ورزشی نوجوانان داشته باشد چرا که عطف به سلامت جسمانی دانش آموزان، موجب شکوفایی استعداد و تمرکز آنان بر روی برنامه های آموزشی و پرورشی می شود. در بسیاری از کشورها، المپیک مدارس به عنوان پلی برای رسیدن به بزرگترین موفقیت های ورزشی یاد می شود و هموارکننده مسیر کشف استعداد نوجوانان شمرده می شود و در مفهوم کلی خود نیز، یک کُش اجتماعی است که افزون بر سلامت جسمی، می تواند برطرف کننده برخی از مشکلات اجتماعی و روانی باشد.

فدراسیون بین المللی مدارس با برگزاری رقابت های ورزشی مدارس در سطح بین المللی به طریق علمی، المپیک را رواج می دهد این مؤسسه به طور

و راه اندازی نمود. از این طریق دانش‌آموزان مدارس با جنبش المپیک آشنا شدند و بین آن‌ها روحیه‌ی ورزش دوستی یا المپیکی رواج یافت. کیفیت گرافیکی منابع آموزشی بسیار عالی بود. سطح مقدماتی برای دوره‌های ابتدایی و سطح تکمیلی برای دوره‌های راهنمایی تحصیلی تهیه شد. این پروژه در بازی‌های المپیک بعد نیز با عناوین متفاوت به اجرا درآمد.

● در **نروژ** المپیک متناسب با وضعیت آب و هوایی در لیل هامر از مدارس محلی آغاز شد و یک برنامه‌ی چندرسانه‌ای در سطح ملی به اجرا درآمد. این پروژه مخصوص مدارس شهر میزبان طراحی شده بود و با همکاری دانش‌آموزان کلاس نهم مدارس لیل هامر اجرا شد.

در دوران یساکرونا و به علت تعطیلی تقریباً سه ساله مدارس و خانه‌نشینی دانش‌آموزان، اثرات کم‌تحرکی در نوجوانان تأثیر کاملاً مشهودی بر سلامت جسمانی آنان در وهله نخست و سپس معضلات روحی و روانی

حاصل از این موضوع توانسته است لطامات زیادی را به آنان وارد نماید و جبران این ضایعات، با بازگشایی مدارس و اهتمام به امور پرورشی از قبیل برگزاری المپیادهای ورزشی به جهت ایجاد حس رقابت سودمند و همکاری تیمی با انجام تحرکات مختلف فیزیولوژیکی می‌تواند گامی مؤثر و سودمند بوده تا از این طریق ضمن فراهم نمودن تفریح و شادی دوران نوجوانی در کنار رقابت‌های به یاد ماندنی دوران تحصیل، مانع از بروز مشکلات جسمانی حاصل از دنیای تکنولوژیک گردد.

▲ فرصتی برای توسعه ی ورزش و فرهنگ سازی

المپیا درون مدرسه‌ای، فرصتی برای توسعه ی ورزش و فرهنگ سازی در این حوزه است که نتایج خوبی را به همراه دارد و حتی می‌تواند زمینه ساز راهیابی به مسابقات در سطوح دیگر داخلی و خارجی باشد؛ چراکه این رویه می‌تواند به کشف استعدادها و تپفته و بالفعل دانش‌آموزان منجر شود.

ورزش از شاخصه‌های توسعه‌ی یک جامعه است و هر چه قدر احاد جامعه به ورزش بیش تر توجه کنند، علاوه بر افزایش سلامت آن‌ها به سلامت و امنیت اجتماعی و هم چنین کاهش بیماری‌های روحی و جسمی جامعه کمک می‌کند.

دانش‌آموزان امروزی با توسعه ی تکنولوژی‌ها باعث کم تحرکی شده و ترویج فرهنگ ورزش و فعالیت‌های جسمی بسیار مورد توجه است و باید خانواده‌ها و مدارس بر این موضوع توجه داشته باشند.

با عنایت بر گروهی بودن رشته‌های ورزشی اجرا شده در المپیک دانش‌آموزی و اجرای سیاست‌های تشویقی در کنار سیاست‌های تربیتی می‌توان به برخی از این موارد اشاره کرد:

- تقویت و ایجاد روحیه ی نشاط و امید
- ارتقای سلامت روحی و جسمی
- افزایش تحرک بین دانش‌آموزان
- دوری از رفتارهای غلط و تبلی به واسطه‌ی ورزش
- فعالیت‌های فرهنگی جانبی در کنار ورزش و ...

هدف از برگزاری المپیک ورزشی در دبیرستان دوره ی اول مصباح، کمک به ساختن محیطی امن و آرام و جهانی بهتر است که با آموزش نوجوانان و ایجاد بستری مناسب جهت رشد و شکوفایی در کنار اخلاقی و بالندگی محقق خواهد شد.

برای نیل به چنین هدفی، داشتن شور و نشاط، روح و اخلاقی ورزشی، فهم متقابل همراه با دوستی و رفاقت، همبستگی با یکدیگر و برگزاری بازی های جوانمردانه با ایجاد بستری مناسب جهت تعالی و رشد نوجوانان ضروری است.

لذاست که جنس المپیک با آرمان های آن آغاز شد تا آغازی باشد بر تربیت اخلاقی - انسانی از طریق ورزش و فعالیت های ورزشی که اصولاً تربیت از طریق ورزش از هدف اصلی جنبش المپیک در مجتمع آموزشی مصباح در مقطع دوره ی اول متوسطه بوده است.

المپیزم با در آمیختن ورزش، فرهنگ و آموزش درصدد است انسان را به طریقی که مبتنی بر تلاش و تعالی ارزش های آموزش و پاسداری از مبانی اخلاقی - جسمانی است، رهنمون سازد.

از این رو المپید ورزشی در مدارس مصداقی برای ترویج فرهنگ ورزش و شناسایی رشد و استعداد های ورزشی در بین دانش آموزان که جامعه نیز از این فرهنگ سازی و شناسایی استعدادها بهره مند می شود و در کوتاه مدت و بلند مدت نتایج خود را به جای می گذارد چراکه المپیزم یک روش است؛ روش زندگی همراه با درس هایی که می تواند برای ورزشکاران و آن کس که به زندگی فردی و اجتماعی ارزش می نهد و به آن احترام می گذارد، آموزنده باشد.

مقطع متوسطه اول با اتخاذ سیاست های تربیتی در کنار فعالیت های ورزشی، فرصتی را ایجاد

نموده تا با حضور در رشته های مختلف این حوزه موجبات رقابتی سالم و پرشور را فراهم کند

با اتخاذ استراتژی ها و سیاست های تربیتی در کنار فعالیت های ورزشی، فرصتی را برای عزیزانمان ایجاد تا با رقابت در حوزه های مختلف ورزشی از قبیل:

- فوتبال
- بسکتبال
- فوتبال دستی
- دارت
- دو سرعت
- پینگ پنگ
- و ...

به طور کلی ترویج المپیک ورزشی در مدارس می تواند سه کارکرد:

- ایجاد آگاهی (آشنایی با المپیک و اهداف آن)
- اطلاع رسانی (چگونگی کاربرد آن) و
- ظهور پاسخ و بازخورد (رعایت فلسفه ی رقابت سالم و اخلاقی المپیک در زندگی را تبیین نماید).

لذا بدین منظور و حسب روال سال های گذشته، مقطع متوسطه اول به واسطه طراحی و برنامه ریزی مشاور محترم اجتماعی (جناب آقای گرجاسبی) با همراهی و مشارکت مربیان تربیت بدنی، جناب آقایان بشیری و جعفری، اقدام به راه اندازی برنامه های المپیک دانش آموزی در بین همه دانش آموزان نموده و

موجبات رقابت سالم و پرشور ورزشی را در این مقطع ایجاد نماید و در طول تقریباً یک ماه در حوزه‌های مذکور مسابقاتی را برگزار و ره یافتگان به مرحله نهایی در رقابتی جذاب در اختتامیه این جشنواره به کسب امتیازات لازم دست یابند.

دوره بین | اردوهای دوره مطالعاتی

▲ در آموزش و پرورش نوین، هدف تعلیم و تربیت از آموزش به یادگیری تغییر می‌کند

دوره‌های مطالعاتی آموزشی

سعید حضرتی

در آموزش و پرورش نوین، هدف تعلیم و تربیت از آموزش به یادگیری تغییر می‌کند. رشد روزافزون اطلاعات در قالب کتب، منابع و روش‌های تدریس، ویژگی تعلیم و تربیت نوین است که اهمیت نیاز به یادگیری را بیش از پیش آشکار می‌کند. اما حجم آن چه باید بیاموزیم و سرعتی که باید آن را فراگیریم، بسیار بالاست. به گونه‌ای که روش‌های قدیمی یادگیری ما را ناامید می‌کنند.

مواجهه با چنین چالشی نیازمند اندیشه‌ای نوین درباره‌ی چگونگی کسب دانش و نحوه‌ی به‌کارگیری منابع یادگیری و هم‌چنین تثبیت و عمق بخشی آموزشی است. با عنایت به چنین رویکردی و به جهت تأمین و تحقق امر تکرار و تمرین به عنوان اصل یادگیری؛ آزمون‌های میان‌ترم، در تقویم آموزشی، در پایان هر شش هفته‌ی تحصیلی در دبیرستان دوره‌ی اول مصباح دانش و با همت معاون محترم آموزش این دبیرستان، جناب آقای خسروجریدی برگزار می‌گردد. در این راستا و به جهت تحقق هدف متعالی آموزشی مذکور، آزمون‌های دوره‌ی مطالعاتی اول با عنوان «قطعه‌ی صفر» در نیمه دوم آبان ماه ۱۴۰۱ به مدت دو هفته برای ده عنوان درسی برگزار شد.

با توجه به لزوم تکرار و اجرای چنین سبستی در طول سال تحصیلی، آزمون‌های دوره‌ی مطالعاتی دوم، مجدداً با همین ویژگی و مؤلفه‌ها، در هفته‌ی دوم و سوم اسفندماه ۱۴۰۱ برگزار خواهد شد و ایضاً آزمون‌های دوره‌ی مطالعاتی سوم هم در نیمه‌ی دوم اردیبهشت ماه ۱۴۰۲، تحت عنوان «جمع بندی» برگزار خواهد شد. با عنایت به برگزاری موفقیت آمیز آزمون‌های دوره‌ی مطالعاتی اول با عنوان «قطعه‌ی صفر» مراتب جهت استحضار و بهره‌برداری مقتضی اولیای ارجمند و خانواده‌های گرانقدر دانش‌آموزان عزیز طی ویژه‌نامه‌ای با عنوان «پی‌رنگ پلاس» تقدیم عزیزان همراه و اولیای ارزشمند گردید.

دوره بین | اردوی بلوغ (دروازه ای رو به دنیای بزرگسالی)

▲ در فاصله ی بین
بلوغ جسمی و روحی، جسم
بیش تر از روان رشد می
کند لذا جسم پررون تسلط
داشته و به همین علت
صاحب نظران «سن بلوغ»
و دوران نوجوانی را
«دوران بحران» می دانند.

▲ دوران نوجوانی یکی از مراحل مهم در رشد شخصیت انسان است

پروانگی

محمد صالح مسیح تهرانی

آن گاه که کرم های ابریشم و شب تاب، آرام آرام پيله ها را از تن جدا می کنند و به دنیای جدید پا می گذارند، ما به تماشای پروانه آن ها می نشینیم و غرق آرزوهای شیرین برای آن ها می شویم.

«پروانه شدن» سرآغاز تجربه های جدید در گستره ی وسیع زندگی است.

- ◀ شما چه قدر با حال و هوای رنگین پروانه ها آشنا هستید؟
- ◀ قدم های آغازین همواره با مخاطره همراه است. چه قدر خودتان را برای حمایت و هدایت پروانه ها آماده کرده اید؟
- ◀ چه تشابهی بین تولد یک پروانه و دوران نوجوانی وجود دارد؟
- ◀ منظور از تغییرات شناختی اجتماعی دوران نوجوانی چیست؟

«نوجوانی» مانند تمام مراحل رشد، ابعاد مختلفی دارد. تحولات زیادی در حوزه های جسمانی، شناختی، اجتماعی و اخلاقی نوجوان رخ می دهد که در نهایت، تحولی یکپارچه را برای او به همراه می آورد. منظور از تغییرات شناختی، تغییراتی است که در حوزه ی تفکر و شناخت، رخ می دهد و منظور از تغییرات اجتماعی، روابط و هویت پایی در قالب پایگاه های اجتماعی مختلف است.

تمام تغییرات از مغز آغاز می شود. مغز ما انسان ها، اتاق کنترل و فرمان تمام ابعاد شخصیت ماست. وقتی مغز دستورات متناسب با رشد را تنظیم می کند، شاهد طیف وسیعی از تغییرات خواهیم بود.

دوره ی نوجوانی یکی از مهم ترین دوره های رشد در تغییرات مغز است. این تغییرات دو جنبه ی مهم را شامل می شود:

- تغییرات شیمیایی
- تغییرات ساختاری

▲ **تغییرات شیمیایی** ناشی از تغییر در نوع و مقدار ترشح هورمون ها و افزایش حساسیت نورون ها به پیام های شیمیایی خاص است. در نتیجه، نوجوان به رویدادهای هرجانی قوی تر پاسخ می دهد و محرک های لذت بخش را شدیدتر تجربه می کند.

▲ **تغییرات ساختاری** افزایش اتصالات عصبی و بالا رفتن سرعت پردازش است. بستر عمده ی تغییرات شناختی اجتماعی مغز، قطعه ی پیش پیشانی است. منطقه ی مهم مغز ما که هویت ما در آن قرار دارد و منبع کنترل تمام رفتارهای خردمندانه ی ماست. تحولات ساختاری این منطقه ی مهم مغز در دوره ی نوجوانی، کمک می کند تا برای رفتارهای شناختی پیچیده ی خود برنامه ریزی کنیم؛ در موقعیت های مختلف، ابراز شخصیت کنیم، تصمیم بگیریم و رفتارهای اجتماعی خود را اداره کنیم.

هیجان تحت تأثیر تغییرات اجتماعی شناختی تغییر می کنند. نوجوانان در این سن هیجانات را با شدت بیش تری تجربه می کنند. از موضوعات ناراحت کننده زیاد می زنند و برای موضوعاتی که به

نظرشان جذاب می آید، زیاد ذوق می کنند. گاهی اوقات غمگین اند و گریه می کنند و گاهی بسیار خوشحال اند و می خندند و در بسیاری از تصمیم گیری ها به سبک تکانشی و احساسی عمل می کنند. یک باره تصمیمی می گیرند و لحظه ای بعد پشیمان می شوند.

تمام این هرجانات با شدت و ضعف های مختلف در تمام نوجوانان دیده می شود، ولی مطلبی که اهمیت دارد هدایت و حمایت در جهت تعدیل آن است.

نوجوانان در این سن، بسیار به پذیرفته شدن در گروه همسالان حساس اند و علاقه دارند بیش تر وقت خود را با دوستان شان بگذرانند. نسبت به موضوعات مختلف انتقاد می کنند و به آینده با دید آرمان گرایی و خیال پردازی می نگرند.

باید به خاطر داشته باشیم که این تغییرات همگی در جهت تعالی شخصیت اند. نوجوان در این سن به دنبال «خود» می گردد. هویت های مختلف را می آزماید و در نهایت تجربه ها او را به یک هویت یکپارچه راهنمایی می کنند. اولیای مدرسه و پدر و مادرها در جهت تسهیل گذار از دوره ی نوجوانی به بزرگسالی نقش مهمی دارند.

اولین گام پذیرش احساسات و هیجانات آن هاست تا بتوانیم به دنیای آن ها وارد شویم و به کمک هم، قطار نوجوانی را به مقصد کمال و آرامش برسانیم.

▲ دروازه ای رو به دنیای بزرگسالی

دوران نوجوانی یکی از مراحل مهم در رشد شخصیت انسان است؛ دوره ای که فرد از دوران کودکی خارج شده و با نقش ها و مسئولیت های جدید در خانواده و جامعه روبه روی می شود.

در فاصله ی بین بلوغ جسمی و روانی، جسم بیش تر از روان رشد می کند، لذا جسم بر روان تسلط داشته و به همین علت صاحب نظران سن بلوغ و دوران نوجوانی را دوران بحران می دانند.

نوجوان در این دوره شدیداً دچار نگرانی و اضطراب می شود، به طوری که نمی تواند جنبه های مختلف شخصیت خود را به گونه ای صحیح، هماهنگ و قابل قبول سازمان دهد.

فرد در دوران نوجوانی در مورد بسیاری از مسائل پیرامون خود دچار شک و تردید می شود و گاهی اوقات برای رسیدن به اهداف و خواسته های خود با دیگران و حتی والدین مخالفت می کند.

در واقع، فرد در این دوران می خواهد از دوران وابستگی کودکانه به سمت استقلال حرکت کند و در محیط خانواده و مدرسه، استقلال بیش تری داشته باشد و خودش برای خودش تصمیم بگیرد.

این خواسته در نوجوان و نپذیرفتن این واقعیت توسط والدین، منجر به ایجاد تنش و دوگانگی می شود؛ به همین دلیل، این دوران یکی از پرتنش ترین دوره های زندگی هر فرد محسوب می شود.

محیط و فضای خانواده و نحوه ی ارتباط والدین با نوجوانان و هم چنین ایجاد بسترهای مناسب آموزشی و تربیتی در محیط مدرسه در این دوره می تواند موجبات تکامل و شکل گیری مناسب و اصولی شخصیت نوجوان را فراهم نماید.

لذا با توجه به هدف خطیر تربیتی و پرورشی در مقطع متوسطه ی اول مجتمع فرهنگی - آموزشی مصباح دانش و به منظور آشنایی و شناخت دوران بلوغ و ویژگی های آن، کارگاه هایی با عنوان «اردوی آموزشی بلوغ» با نام «آیدیت» توسط اساتید مجرب و حاذق این رشته و در زمینه های مختلف:

- بلوغ و کارکردهای آن
- روان شناسی دوران بلوغ و تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی
- آشنایی با احکام و وظایف شرعی در دوران بلوغ

و به منظور آشنایی دانش آموزان پایه ی هشتم و نهم این مقطع در دو هفته ی متوالی و به صورت مجزا و در قالب اردوهای یک روزه، به همراه برنامه های مختلف ورزشی و آموزشی مورد اجرا قرار گرفت تا بدین جهت بتوان گامی مؤثر در ایجاد آرامش روحی و روانی دانش آموزان عزیز به واسطه ی آموزش های مناسب برداشته شود و دنیای پیش رو را برای آنان هموار نموده تا با شناختی مناسب تر در این مسیر گام بردارند.

استعدادهای بزرگ غالباً پنهان می مانند

کشف استعداد؛ ابزاری برای هدایت دانایی و توانایی

رضا تقی آبادی

فردی دانش آموزان با خصوصیات تحصیلی آنان انطباقی یابد و دانش آموزان در انتخاب گرایش های تحصیلی و رشته های دانشگاهی، هدایت شوند. اما چنین هدایتی بدون شناخت و آگاهی از استعدادها و اثرزایی های نهفته ی درون آن ها شدنی نیست و تا زمانی که هر یک از ابعاد و ویژگی های فردی انسان به طور شایسته شناسایی نشوند، شکوفایی استعدادها و پرورش آینده سازانی کارآمدتر، میسر نخواهد بود.

تفاوت های فردی ضرورت هدایت تحصیلی

اهمیت شناسایی تفاوت های فردی در ابعاد مختلف روزبه روز روشن تر شده است و بر همین اساس ضرورت اقدامات مبتنی بر رویکردها و شیوه های نوین در رسیدن به هدف شناسایی و مدیریت استعدادها برجسته تر می شود. شناخت و تأکید بر تفاوت های فردی دانش آموزان نیازمند استعداد سنجی طولی در طی دوران تحصیل است. این در حالی است که در حال حاضر هدایت تحصیلی تقشی رسمی را در شناخت و هدایت استعداد های دانش آموزان بر عهده دارد. هدایت تحصیلی دانش آموزان که انتخاب گرایش تحصیلی است، در پایان سال نهم صورت می پذیرد و طبق مصوبه ی آموزش و پرورش بر اساس میانگین نمره های درسی، آزمون هوش گروهی ریون، رغبت سنج تحصیلی **جان هالند** یا **استرانگ** و اولویت خانواده و دانش آموز، و همچنین نظر معلمان و مشاور، انجام می شود.

بحث استعداد از دیرباز تاکنون فکر همه انسان ها را به خود مشغول کرده است. در گرایش های مختلف روان شناسی، بیش از همه در روان شناسی تربیتی به موضوع تفاوت های فردی پرداخته شده و به علاوه، تفاوت های فردی در بُعد استعدادی از اهمیت مضاعف برخوردار بوده است. شاعر و تاریخ نویس رومی تیوس م. پلاتوس ۲۰۰ سال پیش از میلاد مسیح پنهان می نویسد:

«استعدادهای بزرگ غالباً پنهان می مانند».

در دهه ی اخیر نیز پژوهش های بسیاری در این زمینه انجام شده اند که همگی مؤید ارزش و لزوم شناسایی و معرفی ابعاد مختلف تفاوت های فردی، به ویژه در بُعد استعداد، و لزوم انجام پژوهش های بیش تر بوده اند. این در حالی است که خلاء های موجود در هدایت توانایی های دانش آموزان موجب ایجاد بازار کاذب جذب مشتری توسط برخی مؤسسه ها و دلالتان به ظاهر روان شناسی و فرهنگی شده است که ادعای شناسایی و هدایت استعداد را دارند تا از غفلت و نیز رغبت والدین سوء استفاده کنند. به همین سبب افزایش آگاهی مشاوران به عنوان اولین و مهم ترین مسئولان اجرای هدایت تحصیلی در مدارس بسیار اهمیت دارد.

اهدایت تحصیلی در مدرسه

موضوع شناسایی و رشد استعدادها (مدیریت استعداد) مهم ترین محصول تربیتی و آموزشی در تمام فرآیند و مسیر شناسایی و رشد در نظام های آموزشی به شمار می رود. آموزش و پرورش، با تعیین هدف های ویژه ای برای هر یک از دوره های سه گانه (ابتدایی و متوسطه های اول و دوم)، در پی آموزش و پرورش افرادی است که بتوانند مسئولیت های اجتماعی، اقتصادی و... را به بهترین شکل بپذیرند.

یکی از مهم ترین هدف های آموزش و پرورش یاری رسانی و آگاهی بخشی به دانش آموزان دوره های گوناگون تحصیلی است تا بتوانند در تهیه ی طرح های آینده ی خود در تحصیل و انتخاب شغل، موفق باشند. نمونه ی بارز این خدمات را می توان مشاوره و راهنمایی تحصیلی و انتخاب

گرایش تحصیلی دانست و استعدادیابی را باید پیش نیاز هدایت تحصیلی دقیق و موفق به شمار آورد. هدف اصلی از هدایت تحصیلی، فراهم کردن بستری مناسب برای دانش آموزان است، تا در آن زمینه بتوانند علاقه ها، استعدادها، توانایی ها، خصوصیات شخصیتی و در کل نقاط قوت و ضعف خود را بشناسند تا با تصویری واضح تر از ویژگی های خود، دست به انتخاب رشته ی تحصیلی بزنند. در واقع هدف کلی آموزش و پرورش شناخت بهتر استعدادها و علاقه های دانش آموزان و ایجاد زمینه ی مساعد برای هدایت آنان به مسیرهای تحصیلی مناسب است.

گوناگونی رشته های تحصیلی در دبیرستان و دانشگاهها از یک سو، و تفاوت های فردی که دانش آموزان از نظر هوش، استعداد و رغبت هایشان دارند، ایجاد می کند که ویژگی های

▲ آزمون های روان سنجی

یکی از منابع شناخت دانش آموزان بررسی نتایج آزمون های (تست های) روان سنجی و تحلیل های متخصصان از آن هاست.

آزمون روانی وسیله ای است عینی و استاندارد شده که برای اندازه گیری نمونه ای از رفتار یا خصایص آدمی به کار می رود. در این تعریف، منظور از «عینی» آن است که روش اجرا، نمره دادن و تعبیر و تفسیر نتایج آزمون بر اساس قواعدی معین و مشخص صورت می گیرد و قضاوت و نظرسنجی در آن ها بی تأثیر است. برای هر آزمون دستورالعمل خاصی درباره ی نحوه ی اجرا، طول مدت آزمایش، دستورالعمل های شفاهی و نحوه ی ارائه مثال ها و روش تفسیر نمره ها تهیه می شود.

آزمون ها به شکل های متفاوتی، از جمله بر اساس خصایص مورد اندازه گیری طبقه بندی می گردند. بر این اساس آزمون ها به چند دسته ی زیر تقسیم می شوند:

- آزمون های پیشرفت تحصیلی
- برای اندازه گیری توانایی فعلی بر اساس هدف های آموزش رسمی

• آزمون های هوش

برای اندازه گیری توانایی کلی ذهنی

• آزمون های استعدادهای خاص

برای اندازه گیری استعدادهای افراد در زمینه های خاص جهت پیش بینی موفقیت آنان در آن زمینه ها

• آزمون های شخصیت

برای اندازه گیری ویژگی های شخصیتی افراد

• آزمون رغبت سنجی

برای اندازه گیری علائق افراد نسبت به فعالیت ها، رشته های تحصیلی و شغلی لذا با عنایت اهداف از پیش تعیین شده و استراتژی های اتخاذ شده در واحد مشاوره استعدادیابی دبیرستان دوره ی اول مصباح و به جهت سهولت در امر تصمیم گیری و مشاوره ی مسئولین محترم پایه در چشم انداز هزار روزه ی دوره ی اول (دوره ی سه ساله) به منظور کشف استعدادهای و توانمندی های دانش آموزان عزیز و همین طور تسهیل امر تطابق استعداد با انتخاب رشته ی تحصیلی در سال پایانی این دوره (پایه ی نهم)، اقدام به برگزاری آزمون های ذیل الذکر گردید:

این آزمون ها که در مورخ:

بیست و هشتم مهرماه یکهزار و چهارصد و یک با برگزاری آزمون بررسی هوش های چندگانه ی گاردنر (Theory Of Multiple Intelligence) در همه ی پایه های این مقطع (هفتم، هشتم و نهم) و به جهت سنجش استعداد و توانایی های افراد در هشت زمینه ی مختلف برگزار شد.

نمودار تفاوت های فردی

▲ آسیب شناسی از نگاه پژوهش

از زمانی که هدایت تحصیلی به شیوه ی کنونی صورت می گیرد، پژوهش و مطالعات گوناگونی انجام شده اند که علاوه بر شناسایی و معرفی آسیب های مرتبط با هدایت تحصیلی، راهکارهایی در جهت تقویت آن به همراه دارند. برای مثال، در پژوهش های صورت گرفته آمده است:

۱- رغبت سنج مانند، با توجه به مشاغل که در آن معرفی شده اند، نمی تواند رغبت و استعداد دانش آموزان را در مشاغل متفاوت بسنجد.

۲- ابزار عینی بعدی در نظام هدایت تحصیلی فعلی، آزمون هوش ریون است که تنها هوش ریاضی و قضایی دانش آموزان را می سنجد، در صورتی که می دانیم هوش ابعاد متفاوتی دارد (مثلاً هوش کلامی) که اصلاً در نظر گرفته نمی شود.

۳- ملاک های دیگر هدایت تحصیلی، مانند «نظر خانواده، معلمان و مشاوران»، چون ماهیت «ذهنی» (subjective) دارند و غالباً مبتنی بر داده های «عینی» (objective) و معتبر نیستند، فاقد اعتبار و روایی کافی اند.

۴- به طور کلی، مدیران، مشاوران و خانواده ها با برنامه ی هدایت تحصیلی آشنایی چندانی ندارند، در صورتی که بخشی از ملاک های هدایت تحصیلی امتیازی است که به اولویت های این افراد داده می شود و همین نکته می تواند روایی هدایت تحصیلی را زیر سؤال ببرد.

در عین حال، بی توجهی به کلیت تفاوت های فردی دانش آموزان، به ویژه از زاویه ی استعدادهای در مدارس امروز ایران، زمینه ساز تبعات منفی ناشی از آن است. دوره ی اول متوسطه با هدف اصلی توجه ویژه به ویژگی های فردی دانش آموزان در ابعاد علاقه و استعداد تأسیس شده، اما این هدف به دلیل فقدان برنامه ای منسجم و کارآمد، نه تنها برآورده نشده که به فراموشی سپرده شده است. با وجود چنین مسئله ی بومی مهمی، برجسته سازی و توجه به تفاوت های فردی دانش آموزان از بُعد استعدادی (در دوره ی اول متوسطه و پیش از هدایت تحصیلی)، می تواند هدفی ارزشمند و مؤثر در این راه به شمار آید. تکیه بر نظریه های «نظریه هوش های چندگانه» (Multiple Intelligences "MI") که مجموعه ای متنوع کامل تر از توانایی ها و قابلیت ها را نسبت به رویکردهای تک بعدی می سنجد، به ما باری می رساند از این زاویه به تفاوت های فردی دانش آموزان در بُعد استعداد توجه کنیم. هم چنان که بهره مندی از ابزارهای روشن با روایی بالا و آشنایی دانش آموز، اولیاء، معلمان و مشاور با شیوه های شناخت استعدادهای در طول دوران تحصیل، به ویژه سه ساله ی متوسطه ی اول، همگی می توانند به دریافت اطلاعات صحیح و در نهایت به هدایت شایسته تر بینجامند.

این تست با اندازه گیری میزان مشخص هر یک از هوش های هشت گانه ی افراد (تصویری - فضایی؛ کلامی - زبانی؛ منطقی - ریاضی؛ بدنی - جنبشی؛ موسیقایی؛ درون فردی؛ برون فردی؛ طبیعت گرا) به ما کمک می کند که افراد در چه زمینه هایی مستعد بوده و چه توانایی هایی دارند و بهتر است چه مشاغلی را در آینده انتخاب نمایند.

و هم چنین:

در مورخ هفدهم آبان ماه یکهزار و چهارصد و یک با برگزاری آزمون شخصیت شناسی (MBTI)(Myers- Biggs Ttype Indicator) در پایه های هشتم و نهم و به جهت خودشناسی، کشف استعدادها و توانمندی ها، انتخاب شغل مناسب و پیشرفت کاری افراد برگزار شد.

با دریافت نتایج به دست آمده از این آزمون می توان به رشد و توسعه ی شخصیت افراد پرداخت و در مسیر انتخاب شغل و رشته ی تحصیلی آنان کمک شایانی به عمل آورد.

در این راستا و با همکاری مشاوره ی استعدادیابی مقطع متوسطه ی اول مصباح به عنوان بازوی اجرایی و هدف گذار این آزمون ها و مسئول سنجش و دانش افزایش این مقطع، سرکار خانم کاغذگران (کارشناس ارشد روان شناسی) به عنوان تحلیلگر ارشد آزمون های فوق، موارد مذکور پس از بررسی و تحلیل کارشناسی لازم و دقیق، در اختیار مسئولین محترم پایه های این مقطع جهت بهره برداری های لازم و کارشناسی قرار گرفت.

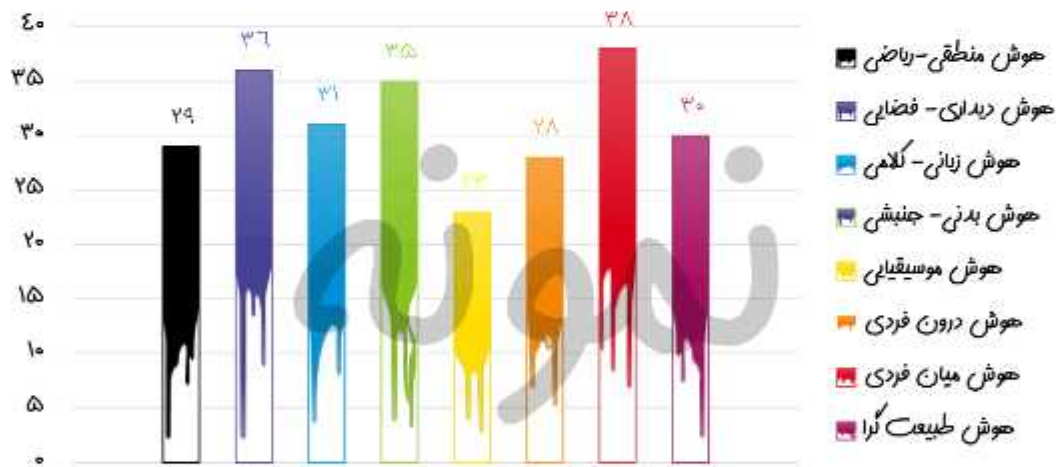

نمونه کارنامه تست هوش گاردنر

نام و نام خانوادگی دانش آموز: **کلاس:**

نوع هوش	امتیاز از ۵۰
هوش منطقی-ریاضی	۲۹
هوش دیداری-فضایی	۳۶
هوش زبانی-کلامی	۳۱
هوش بدنی-جنبشی	۳۵
هوش موسیقایی	۲۳
هوش درون فردی	۲۸
هوش میان فردی	۳۸
هوش طبیعت گرا	۳۰

توجه: نتایج این تست بر اساس گزارش خود دانش آموزان به دست آمده است.

برای آشنایی بیشتر با این تست، QR code را اسکن نموده و راهنما را مطالعه کنید.

تمامی این توانایی‌ها قابلیت افزایش دارند، بدین منظور به قسمت پیشنهادات راهنما مراجعه نمایید.

در مورد هر توانایی:

نمره بالاتر از ۳۵ = قوی

نمره بین ۲۵ تا ۳۵ = متوسط

نمره کمتر از ۲۵ = ضعیف

scan

دوره بین | برگزاری آزمون های پایان نوبت اول

▲ **سنجش به عنوان یکی از بخش های بسیار حیاتی آموزش پذیرفته شده است**

سنجش، آمایشی از جنس پایش

محمود خسرو جردی

سنجش در آموزش و فرآیند تدریس نقش مهمی دارد. معلمان می توانند از طریق سنجش مناسب، دانش آموزان خود را شناسایی کنند، بازخورد بگیرند و آموزش آن ها را بر این اساس ساختار دهند چراکه سنجش آموزشی جزء لاینفک فرآیند یاددهی - یادگیری است و برای اهداف متفاوتی استفاده می شود که با نام های «سنجش برای یادگیری، سنجش به عنوان یادگیری و سنجش یادگیری» شناخته می شوند. این نوع سنجش به تثبیت یادگیری کمک می کند. لذا معلم با جمع آوری، تجزیه و تحلیل و تفسیر منظم شواهد حاصل از سنجش، می تواند تعیین کند که

روندهای برجسته در سنجش

▲ سنجش مستمر (سنجش تکوینی)

بسیاری از جنبه های عملکرد دانش آموز مانند تفکر با سطح بالا، رشد بین فردی، توانایی های حل مسأله و یادگیری عمیق، به راحتی با آزمون های سنتی به دست نمی آیند. بنابراین، در روش سنجش تغییراتی به وجود آمده است. برای مثال، اختصاص پروژه به دانش آموزان و طرح مسائل شبیه به زندگی واقعی، دو نمونه از سنجش هایی هستند که به دانش آموزان اجازه می دهند آموخته های خود را به منصه ی ظهور درآورند.

▲ سنجش مستمر (سنجش تکوینی)

سنجش تکوینی یکی از قدرتمندترین مداخلات شناخته شده در بهبود نتایج یادگیری است. سنجش دانش آموزان در تار و پود فعالیت های کلاس درس، یعنی مشاهده ی دانش آموزان در حین کار کلاسی و برنامه های معمول، یا نظارت بر پاسخ آن ها به آموزش، با هدف ردیابی پیشرفت به طور منظم برای کمک به برنامه ریزی و تنظیم آموزش را به منصه ی ظهور درآورند.

▲ سنجش به کمک کارپوشه

کارپوشه به مجموعه ای از کارهای یادگیرنده گفته می شود که نشان دهنده ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در زمینه ای خاص است. در روش کارپوشه، یادگیرنده برای نشان دادن توانایی ها و پیشرفت خود نمونه هایی از کارهایش را که در طول مدتی معین مانند تیم سال یا سال تحصیلی انجام داده است، با خود به کلاس می آورد و در اختیار معلم قرار می دهد.

این نوع سنجش درباره ی رشد یادگیری دانش آموز در طول یک دوره ی زمانی و توفیق درازمدت او برای ما سخن می گوید.

به طور کلی و در یک کلام، سنجش در مجموع به عنوان یکی از بخش های بسیار حیاتی آموزش پذیرفته شده است.

سنجش به معلمان کمک می کند نقاط قوت و ضعف دانش آموزان خود را ارزیابی کنند و درصد بر طرف کردن نقاط ضعف برآیند.

به بیان دیگر، سنجش بازخورد مفیدی را در مورد کسب یادگیری دانش آموزان به معلمان ارائه می دهد و به مسئولین آموزشی و معلمان فرصت می دهد یادگیری را ارزیابی کنند و سپس از آن اطلاعات برای بهبود دانش شاگردان خود استفاده کنند و با برنامه ای دقیق، کارشناسی و منظم بتوانند راه های رسیدن به تعالی آموزشی در دانش آموزان را هموار نمایند.

یادگیری دانش آموز چه قدر با انتظارات معلم برای یک درس یا دوره هم خوانی دارد و مطابق با آن تصمیماتی در راستای پیشرفت دانش آموز اتخاذ کند.

در سنجش به عنوان یادگیری، دانش آموزان از نحوه ی یادگیری خود آگاهی پیدا می کنند. آن ها از این آگاهی برای تنظیم و پیشرفت یادگیری شان استفاده می کنند و مسئولیت بیش تری برای یادگیری خود بر عهده می گیرند.

در نهایت، سنجش یادگیری عبارت است از جایی که سنجش دانش آموزان، معلمان و والدین و هم چنین جامعه ی آموزشی گسترده تر را از پیشرفت در یک دوره ی زمانی مشخص، آگاه می کند تا به منظور تجلیل از موفقیت، برنامه ریزی مداخلات و ارتقاء به پایهی بالاتر مورد استفاده قرار گیرد.

حس خوب زندگی، در اردوهای تفریحی

فرید حسینیان

▲ اردوی مدرسه فرصتی عالی برای توسعه طیف وسیعی از مهارت‌های اجتماعی است

معمولاً روش آموزش مستقیم است و در اردو به صورت غیرمستقیم و مبتنی بر رغبت‌ها، علائق تفریح و بازی است. شناسایی استعدادهای و توانمندی‌های شرکت‌کنندگان از دیگر عوامل پرداختن به اردو است. پرداختن به اردو از بعد آسیب‌های اجتماعی نیز منظر است. پژوهش‌های بی‌شمار گویای این نکته است که بسیاری از مشکلات بهداشتی و اختلالات روانی ریشه‌های روانی اجتماعی دارند به طوری خلاصه می‌توان گفت که اردو با ایجاد محیط و فضای لازم برای انتقال مفاهیمی که فضای محدود کلاس و مدرسه و برنامه‌ریزی آموزشی فرصت انتقال و تجربه آن‌ها را به شاگردان نمی‌دهند سعی می‌کند به‌خوبی کامل برنامه‌های درسی عمل نمایند. در یک پژوهش ثابت شده است که دانش‌آموزان و کودکان تیزهوش علاقه بیش تری به اردو دارند.

اردوی مدرسه فرصتی عالی برای توسعه طیف وسیعی از مهارت‌های اجتماعی است. بیشتر فعالیت‌ها در اردوهای مدارس به صورت گروهی و تیمی می‌باشد که برای تقویت روابط دوستانه و همچنین گسترش روابط دوستانه جدید با دانش‌آموزانی که کمتر می‌توانند ارتباط برقرار کنند بسیار مفید و مؤثر می‌باشد.

در دنیای آموزش، در کنار فعالیت‌های مستمر درسی، تغییر کفقه دانش‌آموزان و توجه آنان به امور پرورشی و تربیتی می‌تواند موجبات سرزندگی، ایجاد شور و نشاط مضاعف و بروز قابلیت‌ها و توانمندی‌های آنان را به دنبال داشته و موجبات بروز خلاقیت‌هایی از جنس کشف استعدادهای را به همراه داشته باشد. در واقع، اردو بخشی از برنامه‌های آموزشی مدارس مدرن امروزی است که بهترین و عالی‌ترین موقعیت را برای پرورش استعدادهای مهارت‌ها و علاقه‌مندی‌های دانش‌آموزان فراهم می‌کند. همچنین باعث گسترش روابط دوستانه بین دانش‌آموزان می‌شود. این که چرا باید به اردوی دانش‌آموزی پرداخته شود و به آن اهمیت داده شود به این دلیل است که به دنبال چیزی هم عرض یا به مراتب بالاتر از آنچه که در آموزش رسمی می‌باشد هستیم.

در فعالیت‌های جانبی نظیر اردوی دانش‌آموزی به لحاظ ماهیت کار، زمینه لازم برای تعامل و کنش متقابل بین شاگرد معلم و محتوا همیشه در سطح بالایی فراهم است. به‌طوری که شاگردان در اثر این تعامل سهل‌تر و سریع‌تر به محتوای موردنظر دست می‌یابند چون که در آموزش رسمی و کلاسیک

▲ در یک پژوهش ثابت شده است که، دانش آموزان و کودکان تیزهوش علاقه بیش تری به اردو دارند

در واقع این فعالیت‌های گروهی، نه تنها باعث برقراری ارتباط صحیح و کاربردی بین دانش آموزان می‌شود، بلکه رابطه دانش آموزان و معلمان را نیز استحکام می‌بخشد چرا که دانش آموزان در اردوی مدرسه این فرصت را دارند تا پذیرش، مراقبت و درک متقابل را یاد بگیرند و با کسب تجربیات جدید، باعث افزایش مهارت‌های مدیریتی، مهارت‌های بین‌فردی و عزت نفس آنان گردند. از مهم‌ترین اهداف اردو چه به صورت داخلی (داخل مدرسه) یا خارجی (خارج از مدرسه)، آمادگی دانش آموزان برای ورود به جامعه و توجه به جامعه‌پذیری با مسئولیت گرفتن مناسب وظایف می‌باشد.

لذا به همین منظور یکی از برنامه‌های اردو، آموزش مهارت‌های ارتباطی به آنان می‌باشد زیرا با افزایش استانداردهای شخصی بالا، همدلی با دیگران، یادگیری مهارت‌ها، کار گروهی و تیمی و ... تحقق این امر میسر شده و موجبات رشد و تعالی فردی و اجتماعی دانش آموز را فراهم می‌نماید. لذا است که در اردوها، اعم از مدرسه ای یا برون مدرسه ای اهداف و کارکردهایی مدنظر تربیت و آموزش دانش آموزان است که به برخی از آنان می‌توان اشاره داشت:

▲ اهداف و کارکردهای تربیتی و آموزشی در اردوها:

- ایجاد روحیه خودسازی و اعتماد به نفس در بین نوجوانان،
- کشف و پرورش استعدادهاى نهفته،
- ایجاد روحیه و نشاط همراه با تفریحات سالم در زندگی نوجوانان،
- آشنایی با زندگی عملی و بدون اتکاء به دیگران، تقویت روحیه خدمت و زندگی اجتماعی و آشنایی با فعالیت‌های گروهی،
- برقراری روابط عاطفی مطلوب بین مربی و مربی،
- کشف و شناخت ناهنجاری‌های روحی و مشکلات رفتاری نوجوانان،
- بررسی و آشنایی با مسایل تاریخی، فرهنگی، مذهبی، سیاسی، اجتماعی و هنری،
- آموزش فنون مهارت‌های مختلف در اردو،
- ایجاد یک خاطره خوش و به یاد ماندنی که تداعی کننده یک سری مفاهیم و ارزش‌هایی مثبت که در زندگی آینده نوجوانان مفید واقع گردد،
- تخلیه انرژی مازاد نوجوانان در محیط کنترل شده اردو و ایجاد تعامل سازنده،
- ایجاد بستر مناسب برای تمرین یک زندگی دسته جمعی،
- تقویت حس تعاون و همکاری از طریق سپردن کار و مسئولیت‌ها،
- کسب تجربه در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی،
- کمک به قرآند اجتماعی شدن و ارتقای این گونه مهارت‌ها،
- افزایش آگاهی‌های عمومی و با اختصاصی مربوط به دروس نظری مدارس

با انتقال مفاهیم به صورت دیداری و مستقیم که بسیار آسان‌تر از شیوهی بیانی است،

- انتقال عملی اهمیت نظم و انضباط در زندگی شخصی به شرکت کنندگان،
- کنترل و آموزش مسائل بهداشت فردی به کمک بررسی و ارزیابی دقیق با تشویق و ترغیب،
- گسترش و تمهیق مهارت‌های فردی و ارتقای سطح هوشیاری و قدرت درک و دریافت شرکت کنندگان،
- ایجاد زمینه مناسب برای رشد و شکوفایی استعدادهاى فردی،
- آمدگی افراد برای مقاومت در برابر مشکلات و تنگناها،
- ارضای نیازهای عاطفی و روانی متناسب با فراخور سن و پایه تحصیلی،
- تقویت روحیه جمع‌پذیری و قانون‌مندی و برخورداری از نظام معین پرورشی،

- آشنایی با دوستان جدید و انس و الفت با آنان،
- کسب تجربه و مهارت‌های زندگی دسته جمعی،
- تقویت روحیه اعتماد به نفس و هم زیستی در شرایط خارج از زندگی معمولی خانوادگی،
- بازشناسی توان شخصی نقش خویش،
- تمرین زندگی مستقل از خانواده.

در همین راستا و به جهت تقویت روح مشارکت و همکاری در بین دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول، مجتمع آموزشی مصباح با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در چندین نوبت، به منظور تمالی و رشد شخصیتی آنان، اردوهای دانش‌آموزی را برگزار کرد و پایه‌های مختلف این مقطع با تعریف اردوهای خاص پایه که در بازه زمانی آغاز سال تحصیلی جدید تا اواخر زمستان تعریف شد با مشارکت حداکثری شرکت کردند.

▲ مجتمع آموزشی مصباح به جهت تقویت روحیه مشارکت و همکاری در بین دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول، با تعریف برنامه‌های متناسب هر پایه به برگزاری اردوهای درون مدرسه‌ای و برون مدرسه‌ای پرداخته است.

از این رو، به عنوان مثال می‌توان به اردوهای :

پایه هفتم $\left\{ \begin{array}{l} \text{داخل مدرسه: اردوی تفریحی-ورزشی} \\ \text{خارج مدرسه: اردوی تفریحی-ورزشی (در مجموعه تفریحی ورزشی انقلاب)} \end{array} \right.$

پایه هشتم $\left\{ \begin{array}{l} \text{داخل مدرسه: اردوی بلوغ} \\ \text{خارج مدرسه: اردوی تفریحی-ورزشی (در مجموعه تفریحی ورزشی انقلاب)} \end{array} \right.$

پایه نهم $\left\{ \begin{array}{l} \text{داخل مدرسه: اردوی بلوغ} \\ \text{خارج مدرسه: اردوی تفریحی-ورزشی (در مجموعه تفریحی ورزشی انقلاب)} \end{array} \right.$

اشاره داشت که با اعتماد، مشارکت و همکاری اولیا، گزانتقدیر و مربیان ارزشمند مجموعه مصباح، این اردوها برگزار و اثبات شده در آینده نیز با طرح‌ریزی اردوهای مختلف دیگر در عرصه‌های خارج از استان و بیرون مدرسه‌ای، شاهد این برنامه‌ها در سطح جامع و کامل‌تری باشیم.

دوره‌بین | برگزاری جشنواره‌های متوسطه اول مصباح

دانش آموز پژوهشگر، مدرسه‌ی پژوهنده

رضا تقی‌آبادی

پژوهش نیاز نسل امروز است که بستر ساز بسیاری از اختراعات، اکتشافات یا کارآفرینی‌ها شده است

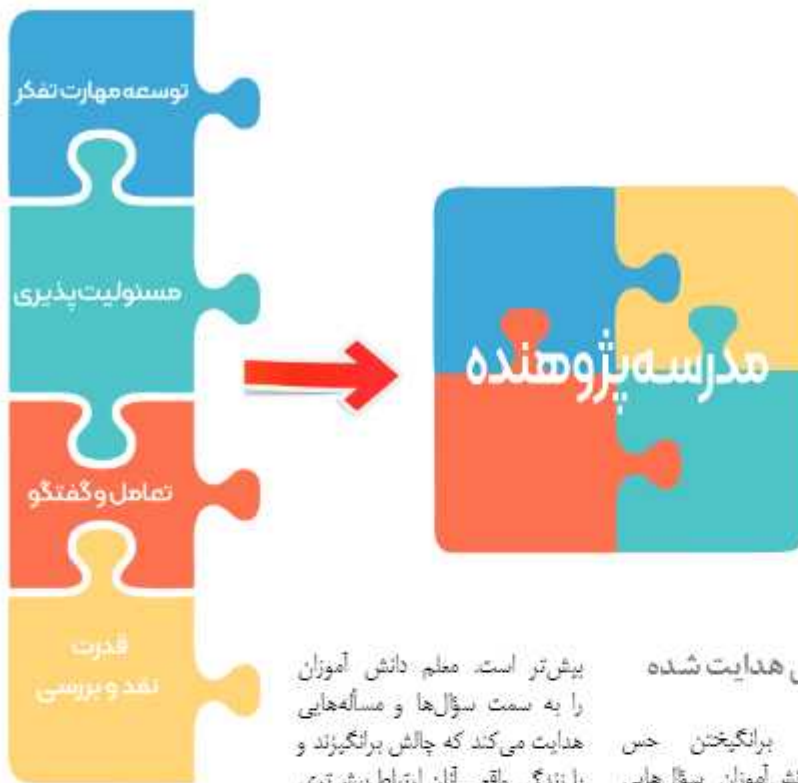
مدراس پژوهنده ضمن برخورداری از دانش، نگرش و مهارت‌های حرفه‌ای معلمی، از توانایی هدایت کلاس درس و دانش‌آموزان خود به سمت پژوهش و پژوهشگری برخوردار هستند. در این نظام آموزشی، هم‌زمان به تلفیق آموزش و پژوهش در سطح مدرسه و کلاس درس می‌پردازند و در کارهای پژوهشی دانش‌آموزان مشارکت می‌کنند.

برای برانگیختن حس کنجکاوی دانش‌آموزان، دائماً سؤال‌هایی را مطرح یا شرایطی را فراهم می‌کنند که آنان سؤال‌های خود را طرح کنند و برای دستیابی به پاسخ سؤال‌ها به منابع متعدد رجوع کنند، اطلاعات و داده‌های لازم را به صورت نظام‌مند جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و تفسیر کنند. نتیجه کار خود را بنویسند و آن را در کلاس و مدرسه به اشتراک بگذارند. این گونه مدارس، فرصت پژوهش را، هم به خود و هم به دانش‌آموزانشان، می‌دهند. با فراهم کردن شرایطی برای ارتقای دانش حرفه‌ای و شغلی خود، به دانش‌آموزان مسائل را در آنان پرورش می‌دهند و بدین ترتیب به جای ذخیره‌ی دانش در اندهان دانش‌آموزان، مهارت رویارویی با چالش‌ها و مسائل را پرورش می‌دهند. لذا پژوهش نیاز اساسی نسل امروز است که بستر ساز بسیاری از اختراعات، اکتشافات یا رسیدن به خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها و کارآفرینی‌های غیرمحتملی است که از ضرورت‌ها نادیده گرفته شده است.

به بحث گذاشته می‌شود و مناسب‌ترین راه‌حل بر اساس اطلاعات و مستندات جمع‌آوری شده برگزیده می‌شود. در این فرآیند، هر جا که ضرورت ایجاد کند مربی گروه را هدایت می‌کند، اما مسئولیت اصلی برای حل مسأله‌ی پژوهش به عهده‌ی دانش‌آموزان است. نتایج حاصل از این نوع یادگیری عمدتاً در قالب توسعه‌ی مهارت‌های تفکر و تأمل، مسئولیت‌پذیری، گفت و گو و تعامل، و هم‌چنین نقد و بررسی هوبدا می‌شود.

آن به تلاش‌های یادگیری می‌پردازند، کنترل داشته باشند. معلم و مدرسه‌ی پژوهنده صرفاً در صورت نیاز دانش‌آموزان و ضرورت، در فرآیند پژوهش مشارکت می‌کند. مسئولیت‌های دانش‌آموزان در این نوع یادگیری بیش‌تر است. در گروه‌های پژوهشی مسئولیت اعضای گروه مشخص می‌شود و هر فرد عضو گروه کار خود را طبق مسئولیت‌های تعریف شده انجام می‌دهد. نتیجه‌ی کار افراد که باید به حل مسأله بینجامد، در گروه

حل مسائل مبتلا به کلاس درس و هم‌چنین جامعه، و بهسازی آموزش و یادگیری، هدف مدارس و معلمان پژوهش محور است. آنان در کلاس درس خود به جای نقش انتقال‌دهندگی تسهیل‌کننده‌اند و درصددند به جای تقویت حافظه و پذیرندگی در دانش‌آموزان، مهارت‌های خودراهبردی و خودکنترلی را در آنان تقویت کنند. یعنی دانش‌آموزان خودشان هدایت‌کننده چرخان حل مسأله در فرآیند پژوهش باشند و بر موقعیتی که در

پژوهش باز

سؤال های پژوهش را دانش آموزان تعیین می کنند و چرخه ی پژوهش با آن سؤال ها آغاز می شود. در این نوع پژوهش، هدایت و کنترل مراحل پژوهش بر عهده ی دانش آموزان است. پس از طرح سؤال و مسأله ی پژوهش، منابعی که می توانند پاسخ سؤال ها را در اختیارشان قرار دهد، شناسایی می شوند. معلم دانش آموزان را در مورد اعتبار علمی منابع راهنمایی می کند و خود دانش آموزان مدیریت پژوهش را تا پایان چرخه ی آن به عهده دارند. حضور معلم بسیار کم رنگ است. او صرفاً به عنوان تسهیل کننده ی فرآیند پژوهش وارد می شود و در شرایطی که در اجرای پژوهش مولتی پدید آید که حل آن ها به وسیله ی دانش آموزان امکان پذیر نباشد، نقش ایفا می کند. در این نوع پژوهش تقریباً تمام اختیارات به دانش آموزان سپرده می شوند و فرآیند پژوهش تحت کنترل خود آنان است. نقش اصلی معلم پس از پایان پژوهش و به هنگام ارائه ی گزارش تریف می شود. نقاط قوت و ضعفی که معلم در مورد گزارش پژوهش

بیش تر است. معلم دانش آموزان را به سمت سؤال ها و مسأله هایی هدایت می کند که چالش برانگیزند و با زندگی واقعی آنان ارتباط بیش تری دارند. دانش آموزان برای رویارویی با مسائل چالشی، از طریق منابع گسترده و کانال های ارتباطی متعدد، با هدایت معلم چگونگی شناسایی، ارزیابی و استفاده از منابع اطلاعاتی را یاد می گیرند. معلمان از طریق این نوع پژوهش زمینه ای فراهم می کنند تا دانش آموزان مهارت های فکر کردن را از طریق پژوهش تقویت کنند. در پژوهش هدایت شده، مداخلات ضروری معلم در نقاط بحرانی و مورد نیاز مشخص می شود و این دانش آموز است که در عمق مسأله فرو می رود و به کنکاش برای دستیابی به راه حل های آن می پردازد. در این صورت است که یادگیری عمیق اتفاق می افتد و فرآیند یادگیری برای دانش آموزان جذابیت بیش تری پیدا می کند.

پژوهش هدایت شده

معلم برای برانگیختن حس کنجکاوی دانش آموزان سؤال هایی پژوهشی مطرح می کند، اما نقش او در رسیدن دانش آموزان به پاسخ سؤال ها هدایتگری است و لازم نیست در کلیه ی مراحل پژوهش حضور مستقیم داشته باشد. برای مثال، در بخش شناسایی منابع برای جمع آوری اطلاعات، به دانش آموزان می گوید از کجا و به چه طریقی می توانند به منابع اطلاعات دسترسی پیدا کنند یا در بخش دسته بندی اطلاعات، راهکارهایی را به دانش آموزان می دهد در واقع نقش معلم در پژوهش هدایت شده صرفاً هدایت است و در انجام فعالیت های پژوهشی دانش آموزان نقش مستقیم ندارد. در این نوع پژوهش، میزان مشارکت مری از پژوهش ساخت یافته کمتر است و سپردن مسئولیت مدیریت فرآیند پژوهش به دانش آموزان

انواع پژوهش کلاسی

بین انواع پژوهش هایی که دانش آموزان با هدایت معلمان خود انجام می دهند، تمایزهایی وجود دارد و بر اساس این تمایزات سه نوع پژوهش کلاسی قابل شناسایی اند:

- ساخت یافته
- هدایت شده
- وباز

پژوهش ساخت یافته

معلم سؤال یا مسأله ی پژوهشی را طرح می کند و سپس چرخه ی پژوهش با حضور مستقیم معلم در کنار دانش آموزان و در همه ی مراحل پژوهش طی می شود. برای مثال، معلم منابعی را که دانش آموزان می توانند از طریق آن ها اطلاعات لازم برای پاسخ به سؤال ها یا حل مسأله جمع کنند، در اختیارشان قرار می دهد. سپس کمک می کند اطلاعات جمع آوری شده را دسته بندی و تجزیه و تحلیل کنند و از بین آن ها راه حل های مسأله را استخراج کنند. معلم در کلیه ی مراحل چرخه ی پژوهش در کنار دانش آموزان حضور فعال دارد، اما رفته رفته هرچه توانمندی دانش آموزان در انجام فعالیت های پژوهشی گسترش می یابد و مدیریت آنان بر مراحل پژوهش بیش تر می شود، حمایت و حضور مستقیم معلم کمتر می شود. بنابراین، در پژوهش ساخت یافته، انجام فعالیت های پژوهشی دانش آموزان به طور مستقیم زیر نظر معلم انجام می گیرد.

مطرح می‌کند و راهکارهایی که پیشنهاد می‌دهد، به دانش‌آموزان کمک می‌کند در پژوهش‌های بعدی از آن استفاده کنند.

لازم است برای دانش‌آموزان، به ویژه در پژوهش‌های ساخت یافته و هدایت شده، چارچوبی به منظور برنامه‌ریزی و اجرای پژوهش در نظر گرفته شود. این چارچوب می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- تنظیم سؤال‌های پژوهش توسط معلم یا دانش‌آموزان؛ بسته به نوع پژوهش؛
- تهیه ی پرسشنامه در صورت نیاز؛
- انجام مصاحبه در صورت نیاز؛
- شناسایی منابع جمع‌آوری اطلاعات شامل کتاب، مجلات و نشریات، اینترنت، دانش‌نامه‌ها، افراد دیگر (سایر دانش‌آموزان، معلمان، والدین و اعضای خانواده)؛
- جمع‌آوری اطلاعات از منابع شناسایی شده؛
- دسته‌بندی اطلاعات، تعیین اهمیت اطلاعات، تصمیم‌گیری در مورد اطلاعات مورد نیاز؛
- تجزیه، تحلیل و نتیجه‌گیری؛
- تهیه ی گزارش پژوهش (استفاده از جدول، نمودار، شکل و تصویر در صورت نیاز)؛
- ارائه ی نتایج پژوهش در کلاس درس، مدرسه یا فراتر از مدرسه، به روش‌های گوناگون (ارسال

گزارش، برگزاری نشست، ارائه یافته‌های پژوهش). لذاست که نظام‌های آموزشی و فرهنگی رسالت شناخت، پرورش و هدایت استعدادها را در کودکان و نوجوانان را در ابعاد گوناگون بر عهده دارند. دست‌اندرکاران این نظام‌ها، اعم از مسئولان، مدیران مدارس و مشاوران باید برای ایفای هرچه نیگوتر مسئولیت‌های خود، دست به ترمیم ذهنیت‌ها و برداشست‌های افراد از مفهوم هوش و استعداد انسانی بزنند. مهم‌تر از آن، شناخت و هدایت استعدادها می‌تواند علاوه بر مسیر تحصیلی، افق‌های دیگری برای پیشرفت و موفقیت نوجوانان نشان بدهد. چنین هدایتی بدون شناخت و آگاهی از استعدادها و انرژی‌های نهفته‌ی درون دانش‌آموزان شدمی نیست. تا زمانی که هر یک از ابعاد و ویژگی‌های فردی انسان به‌طور شایسته شناسایی نشوند، شکوفایی استعدادها و پرورش آینده‌سازانی کارآمدتر میسر نخواهد بود. در حال حاضر شناسایی و هدایت استعدادها و توانایی‌ها از طریق مؤسسه‌های خصوصی و در ازای دریافت هزینه‌های آن انجام می‌شود که تنها تعداد اندکی از مخاطبان، یعنی نوجوانان را پوشش می‌دهند. البته این نوجوانان تنها به واسطه‌ی علاقه مندی و رغبت درونی و شخصی خود از این خدمات

بهره می‌برند. هر اندازه تغییرات بنیادی در هدایت تحصیلی و در طول سه ساله‌ی اول دوره‌ی متوسطه طراحی و ایجاد شوند، نتایج ارزشمندتری به دست خواهد آمد و در عین حال در شرایط موجود نیز مشاوران می‌توانند تلاش کنند شایسته‌ترین رخداد در هدایت تحصیلی به اجرا درآید.

اما از این رهگذر و با توجه به برگزاری جشنواره‌های پژوهشی مصباح در ادوار مختلف و سال‌های قبل از کرونا، و شروع مجدد این رویدادها در اولین سال حضوری بعد از کرونا، هرچند سخت و طاقت‌فرساست و لوازم و طراحی خاص خود را در برنامه‌ریزی و اجرا می‌طلبد اما با تأکیدات ویژه‌ی مدیریت محترم دبیرستان دوره‌ی اول مصباح، جناب آقای جوشی این مهم در کلاس‌های درس پژوهش آغاز و در طول ترم اول تحصیلی شرایط ورود و شروع این رویداد مهم در هر سه پایه به خوبی تبیین گردید. جشنواره‌هایی با عناوین:

- جشنواره‌ی شیخ بهایی برای پایه‌ی هفتم
 - جشنواره‌ی یونیورس برای پایه‌ی هشتم
 - جشنواره‌ی آینده‌سازان سرزمین من (مشاغل) برای پایه‌ی نهم
- که ذیلاً و به صورت مبسوط به آن پرداخته خواهد شد.

جشنواره‌ی شیخ بهایی

زندگی انسان نیازمند دانش، علم، فن و مهارت است و این مقوله یکی از کارکردهای اصلی نظام آموزشی کشورهاست که طی آن با نيل به اهداف سازمانی خود و انجام رسالت و مأموریت ذاتی آن، با ایجاد توانایی‌هایی در افراد به توانمندسازی و مهارت‌پروری آنان دست یابند.

تفاوت دو فرآیند «آموزش» و «یادگیری» در این است که در فرآیند آموزش، دانش و مهارت از سوی آموزش‌دهنده منتقل می‌شود، اما در فرآیند یادگیری، یادگیرنده به صورت فعالانه و خودجوش درصدد

جست‌وجو و کسب دانش و مهارت‌های مورد نیاز برمی‌آید.

از این‌رو، در سازمان‌های یادگیرنده امروزی که مظهر اعلائی آن در مدارس و مراکز آموزشی مثلور است، همان‌قدر که «موفقیت و توسعه فردی» مسئله مزمن گسترش روحیه یادگیری است، «توسعه مهارت‌پروری» و «توسعه توانایی» در گرو توجه به دو رکن اصلی و اساسی «اخلاق» و «دانایی» است؛ چرا که به نقل از دکارت:

دانایی، توانایی است.

و این امر در گرو ایجاد محیطی یادگیرنده در بستر نظام آموزشی محقق خواهد شد.

موضوع شناسایی و رشد استعدادها (مدیریت استعداد) مهم‌ترین محصول تربیتی و آموزشی در تمام فرآیند و مسیر شناسایی و رشد در نظام‌های آموزشی به شمار می‌رود. آموزش و پرورش، با تعیین هدف‌های ویژه‌ی برای هر یک از دوره‌های سه‌گانه (ابتدایی و متوسطه‌های اول و دوم)، در پی آموزش و پرورش افرادی است که بتوانند مسئولیت‌های اجتماعی، اقتصادی و... را به بهترین شکل بپذیرند.

به‌طور قطع اساس توسعه‌ی تفکر پژوهشی از مدارس آغاز می‌گردد آن چه دانش‌آموزان با آن مواجه هستند مطالعه‌ی انبوهی از کتاب‌های آموزشی و

جشنواره‌ی آینده‌سازان سرزمین من

مناسب برای نوجوانان و دانش‌آموزان عزیزمان باشد در راستای چنین چشم‌اندازی دبیرستان دوره‌ی اول مصباح هر ساله با برگزاری جشنواره‌ی آینده‌سازان سرزمین من (مشاغل) برای پایه‌ی نهم این مقطع موجبات شناخت و آگاهی دانش‌آموزان عزیز جهت آشنایی و معرفی مشاغل مختلف و رشته‌های گوناگون دانشگاهی را برای علاقه‌مندان به این موضوع فراهم می‌آورد تا از این طریق ضمن شناخت توانمندی‌های خود، درک درستی از انتخاب مؤثر و مفیدی را داشته باشند.

سوم و حاکمیت مشاغل و رشته‌های میان‌رشته‌ای Interdisciplinary و لزوم توجه و شناخت رشته‌های جدید آکادمیک و همچنین بالطبع آن ایجاد مشاغل جدید و حرفه‌ای، شناخت و آگاهی به زمینه‌های رشد فردی و بالندگی شغلی می‌تواند زمینه‌های حضور در دنیای رقابتی امروز را بیش از پیش فراهم نماید. در این میان توجه به استعداد ذاتی، در کنار توانمندی و علائق شخصی با ایجاد زمینه‌های مشاوره‌ای تخصصی می‌تواند راهگشایی در خصوص انتخاب شغل

دانشگاهی، هدایت شوند. اما چنین هدایتی بدون شناخت و آگاهی از استعدادها و انرژی‌های نهفته‌ی درون آن‌ها شدنی نیست و تا زمانی که هر یک از ابعاد و ویژگی‌های فردی انسان به طور شایسته شناسایی نشوند، شکوفایی استعدادها و پرورش آینده‌سازانی کارآمدتر، میسر نخواهد بود. در دنیای پرشتاب تکنولوژیک هزاره‌ی

یکی از مهم‌ترین هدف‌های آموزش و پرورش یاری‌رسانی و آگاهی‌بخشی به دانش‌آموزان دوره‌های گوناگون تحصیلی است تا بتوانند در تهیه‌ی طرح‌های آینده‌ی خود در تحصیل و انتخاب شغل، موفق باشند. نمونه‌ی بارز این خدمات را می‌توان مشاوره و راهنمایی تحصیلی و انتخاب گرایش تحصیلی دانست و استعدادیابی را باید پیش‌نیاز هدایت تحصیلی دقیق و موفق به شمار آورد. هدف اصلی در هدایت تحصیلی، فراهم کردن بستری مناسب برای دانش‌آموزان است، تا در آن زمینه بتوانند علاقه‌ها، استعدادها، توانایی‌ها، خصوصیات شخصیتی و در کل نقاط قوت و ضعف خود را بشناسند تا با تصویری واضح‌تر از ویژگی‌های خود، دست به انتخاب رشته‌ی تحصیلی بزنند.

گوناگونی رشته‌های تحصیلی در دبیرستان و دانشگاه‌ها از یک سو، و تفاوت‌های فردی که دانش‌آموزان از نظر هوش، استعداد و رغبت‌هایشان دارند، ایجاد می‌کند که ویژگی‌های فردی دانش‌آموزان با خصوصیات تحصیلی آنان انطباق یابد و دانش‌آموزان در انتخاب گرایش‌های تحصیلی و رشته‌های

لذا ضمن بررسی آثار جشنواره در پایه ی نهم و با عنایت به سنجیت موضوعات انتخابی با علاقه مندی دانش آموزان عزیز با رشته های مورد علاقه جهت ادامه‌ی تحصیل در مقطع متوسطه‌ی دوم و زمینه سازی لازم و بایسته جهت آشنایی های مقدماتی با انتخاب رشته ی دانشگاهی و شغل آینده، از بین آثار رسیده به دبیرخانه ی جشنواره، آثار منتخب برگزیده و ضمن داوری های کارشناسانه در حضور مدیریت محترم دبیرستان، جناب آقای جوشنی، مسئول محترم پایه ی نهم، جناب آقای حضرتی و هم چنین مشاور استعدادیابی و دبیر پژوهش این مقطع، با توجه بر لزوم ارائه ای علمی و فاخر از سوی دانش آموزان عزیز این پایه، بالغ بر ۳۶۴۵ دقیقه (اخذ ۸۱ پرزنت از مجموع ۸۱ نفر کل پایه) از دانش آموزان عزیز پرزنت نهایی اخذ گردیده است تا ضمن شناسایی نفرات برتر، مقدمات و موجبات ارائه غرفه برای برپایی جشنواره ی مذکور فراهم گردد (در مجموع هر سه پایه و از بین ۲۳۵ دانش آموز از کل ۲۳۵ دانش آموز مقطع، ۱۰۵۷۵ ساعت فقط پرزنت نهایی در حضور هیات داوران اخذ گردیده است).

باید طرحی نو دراندازیم و فرصتی دهیم تا دانش آموزانمان در قالب پروژه‌هایی فردی و گروهی آینده را به تصویر بکشند

اما با همه ی این وقایع و برنامه ریزی های صورت گرفته و تمامی تلاش و زحمات بی دریغ کادر اجرایی دبیرستان در برگزاری پرشکوه این جشنواره ها (در روز دوشنبه هفدهم بهمن ماه یکهزار و چهارصد و یک) به این می‌اندرشیدم که آیا نتیجه ای بهتر از این هم می‌توانستیم داشته باشیم؟

◀ اعتقاد داریم دانش آموزان مان بهتر از ما می‌توانند آینده را ببینند.

لذا باید طرحی نو دراندازیم و فرصتی به آنان بدهیم تا در قالب پروژه هایی فردی و گروهی آینده را ببینند و به تصویر بکشند.

بدیهی است دیدن آینده نیازمند شناخت وضعیت کنونی است. اگر پروژه ها با هدف دیدن آینده طراحی شود، دانش آموزان مان بر مفاهیم روز تسلط پیدا می‌کنند و از این رهگذر توانایی های آنان گسترش می‌یابد.

حال پرسش این است که چگونه می‌توانیم به این هدف برسیم؟

پاسخ قطعاً تشکیل هدف دارتر و ادامه ی کلاس های پژوهش و بازتعریف طرح ها و عناوینی تحقیقاتی و پژوهشی برای نگاه به آینده و دیدی فراخ تر به موضوع از ذهن زیبای نوجوانان مان و ایجاد و بیان راهکارهایی علمی و پژوهشی است؛ چراکه می‌بایست برای پرسش های اساسی مان، به دنبال پاسخ باشیم. امیدواریم با تکیه بر توانایی های مان و تجربه های گران سنگی که از جشنواره های پیشین آموخته ایم، بتوانیم به این مهم دست یابیم.

فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم

بیا تا گل برفشانیم و می در ساغر اندازیم

زونکن

گزارش های عمومی

زوتکن | سوگواری پایان ماه صفر

شمیم رضوان

علی زالی

▲ از مسئولیت‌های مدارس، تربیت دینی دانش‌آموزان است

اهمیت آموزش و انتقال مفاهیم دینی بر هیچ کس پوشیده نیست. از نظر فلاسفه و علمای اخلاق؛ تربیت، رساندن جسم و روح، به بالاترین پایه‌ی جمال و کمال است.

از نظر روان‌شناسان، تربیت عملی غمدی، آگاهانه و دارای هدف از سوی فردی بالغ به منظور ساختن، پروردن و دگرگون کردن فرد است.

از دیدگاه اسلام، تربیت احیای فطرت خداشنای انسان و پرورش ابعاد وجودی او در جهت حرکت کردن به سوی کمال بی‌نهایت است. از نگاه استاد شهید، علامه مطهری، تربیت پرورش دادن استعدادهای درونی است که بالقوه در انسان موجود است که باید تابع و پیرو طبیعت و سرشت موجود باشد.

از این رو بر اساس نظام تربیت اسلامی، تربیت، آموزش اطلاعات و انتقال پیام‌های اخلاقی نیست، بلکه فراهم کردن زمینه‌ای برای واقعیت یافتن نیکی طبیعت انسان و به کار بردن وجدان اخلاقی فرد است تا او خود با تکیه بر درون مایه‌های فطری خویش آن چه را خیر و فضیلت است کشف کند.

لذاست که یکی از مسئولیت‌های مدارس، تربیت دینی دانش‌آموزان است چراکه از نظر اسلام، ادب و تربیت فرزندان از تأمین نیازهای جسمانی آنان ارزنده‌تر است. مهم این است که به همراه تعلیمات و تعلّمات، تربیت انسانی باشد. در تربیت دینی، هدف به خاطر سپاری اصطلاحات، واژه‌ها و گفتارهای دینی نیست؛ بلکه هدف، پیدایش تغییرات اساسی در احساس، ارزش، نگرش و باور دانش‌آموز در مورد

خود (به عنوان مرکز ثقل آفرینش)، محیط اطراف (دنیای پیرامونی)، پدیده‌ها و رویدادهای دزدنی و بیرونی، لطف و رحمت خداوند، نظم و هماهنگی هستی (پدیدار شناسی)، هدف دار بودن و خط سیر داشتن حرکت‌های کیهانی (جهان‌ماورایی) است که تا از این طریق، نحوه‌ی برخورد و رفتار خود را با خویش و جهان پیرامون تنظیم کند.

▲ دبیرستان دوره اول مصباح با توجه به رویکرد اسلامی در اشاعه و ترویج مبانی دینی نه با تحمیل و زور بلکه با ایجاد شرایطی فرهنگی و متناسب در ایام مختلف دینی و مذهبی، به ویژه روزهای پایانی ماه صفر مراسمی را برگزار می‌کند.

در حقیقت؛ هدف شناخت، انتخاب راه و شیوه‌ی عمل از روی تفکر و تمقل و جهت دهی به منظور تأملی عمیق و ژرف است. بنابراین وظیفه‌ی یک نظام آموزشی انتقال معلومات، پیام‌ها و قواعد اخلاقی و دینی نیست بلکه فراهم ساختن شرایطی است که دانش آموز، آن چه را که از راه این مفاهیم درک می‌کند را خود شخصاً کشف نماید.

از این جهت ایام و مناسک دینی به عنوان شعائر و ایام الله نقش مهم و سازنده‌ای در جهت نیل به تربیت دینی و اخلاقی دارند و وجود ائمه‌ی اطهار (علیهم السلام) به عنوان هدایت‌گران بشریت می‌تواند نقطه‌ی عطف مهمی در رسیدن به چنین مبنا و هدفی مورد توجه قرار گیرد.

با توجه به اسلامی بودن مراکز آموزشی ما، بالاخص دبیرستان دوره‌ی اول مصباح با تکیه به چنین رویکردی در اشاعه و ترویج مبانی دینی و اسلامی خود، نه با تحمیل و زور بلکه با ایجاد شرایطی مناسب و فرهنگی در ایام مختلف دینی و مذهبی، مراسمی را با توجه به تقارن ایام پایانی ماه صفر و سالروز شهادت امام حسن مجتبی (علیه السلام)، وفات نبی مکرم اسلام (صلی الله علیه وآله و سلم) و هم چنین شهادت علی بن موسی الرضا (علیه آلائف التحیه و التناّم) (در روزهای ۲۸ و ۳۰ صفر ۱۴۴۴ هجری شمسی برابر با دوم و چهارم مهرماه ۱۴۰۱) در مجموعه‌ی فرهنگی - آموزشی مصباح دانش برگزار کردیم که طی آن ضمن قرائت زیارت عاشورا و زیارت امین الله توسط جناب آقای تهرانی، مسئول محترم پایه ی هشتم و ضمن بهره گیری از فضائل و مناقب آل الله با سخنرانی اساتید ارجمند این مقطع:

جناب آقای دشتی؛ دبیر محترم مطالعات اجتماعی پایه ی هشتم،

جناب آقای رخشپنجان؛ دبیر محترم ادبیات پایه ی هشتم،

و جناب آقای بهزادیان؛ دبیر محترم عربی پایه ی نهم،

و با کمک و مساعدت جمعی از دانش آموزان منتخب مدرسه به عنوان خادمین مراسم در معیت استاد ارجمند جناب آقای خسروچرندی، معاون محترم آموزش دبیرستان؛ با آشنایی سیره و روش اهل بیت (علیهم السلام) به عنوان الگوهای ماندگار جامعه‌ی بشری و هم چنین فضا سازی مناسب حیاط مدرسه با نصب پترها و نمایشگاه ها و غرفه‌های مربوطه و تمثال‌هایی از حرمین شریفین امامان معصوم علیهم السلام و انجام زیارت نیابتی در این مراسم، با صرف نهار و پخت آش نذری توسط مدیریت محترم دبیرستان مصباح؛ جناب آقای جوشنی، موجبات حضور دانش آموزان عزیز در این مراسم باشکوه معنوی به اجرا گذاشته شد.

زونکن | جلسات پایه‌های مقطع و اولیا

از خانه تا مدرسه

رضا یاجلان

▲ **مدرسه سیستمی متشکل از دانش آموزان، معلمان،**

والدین، برنامه‌های درسی، محتوای آموزشی، قوانین و

مقررات، فضا، تجهیزات فیزیکی و محیط پیرامونی است که

این اعضاء با هم مرتبط اند و بر هم تأثیر و تأثر متقابل دارند

در نگرش سیستمی به سازمان مدارس، مدرسه سیستمی متشکل از دانش‌آموزان، معلمان، والدین، برنامه‌های درسی، محتوای آموزشی، قوانین و مقررات، فضا، تجهیزات فیزیکی و محیط پیرامونی است. این اعضاء با هم مرتبط اند و بر هم تأثیر و تأثر متقابل دارند. اگر بخواهیم از یک شکل هندسی برای ترسیم سیستم مدرسه کمک بگیریم، می‌توانیم هرمی را در نظر بگیریم که قاعده‌ای چند ضلعی دارد. اعضای سیستم مدرسه، رأس‌های این چند ضلعی را تشکیل می‌دهند و خط‌های بین رئوس، نماد ارتباط بین اعضاء است. در رأس یا قله‌ی این هرم، هدف عالی نظام تربیتی یعنی دست‌یابی به سطوح و مراتبی از رشدیافتگی و کمال قرار دارد. البته این هدف غایی، در سطح عملیاتی، دست‌یابی به سطح قابل قبولی از رشد در ساخت‌های شش‌گانه‌ی تعلیم و تربیت (تربیت اعتقادی و اخلاقی - علمی و فناوری - هنری و زیبایی‌شناختی - زیستی و بدنی - اقتصادی و حرفه‌ای - سیاسی و اجتماعی) در نظر گرفته می‌شود.

مسئول پایه با مشاور، خود عضوی از این سیستم است. اما جایگاه او نه بر قاعده‌ی هرم و در کنار سایر اعضاء، بلکه قدری بالاتر از قاعده، در مرکز ثقل یا گرانبگاه هرم است. جایگاهی که به او امکان می‌دهد ناوبری سیستم را برای به حرکت درآوردن اعضاء در جهت نیل به اهداف عالی آن در دست گیرد.

بدیهی است اجرای چنین نقشی، مانند هر مسئولیت مدیریتی دیگر، دارای چهار بخش اصلی است:

- شناخت
- برنامه‌ریزی
- سازماندهی و اجرا
- و همچنین ارزشیابی.

▲ دبیرستان دوره‌ی اول مصباح برآن است تا ضمن آشنایی با اجزا و ساختار خانواده‌ها از نظر فرهنگی و تعاملات آموزشی و تربیتی بستری مناسب را جهت تبادل آرا و افکار و هم‌چنین استراتژی‌های این مقطع فراهم آورد.

لذا با عنایت به بسترسازی مناسب چنین امری و هم‌چنین استراتژی‌های اتخاذ شده توسط مدیریت محترم دبیرستان دوره‌ی اول مصباح، جناب آقای جوشنی، جلسات آشنایی، مشارکت‌های دوجانبه و دیدارهای حضوری مسئولین پایه با اولیای گرانقدر طرح ریزی و مورد اجرا قرار می‌گیرد که از این طریق بتوان بستری مناسب را جهت تبادل آرا و افکار و هم‌چنین استراتژی‌های این مقطع فراهم آورد تا ضمن آشنایی با اجزا و ساختار خانواده‌ها از نظر فرهنگی و تعاملات آموزشی و تربیتی و هم‌چنین ایجاد فضایی مناسب جهت اعتلای هرچه بهتر رشد و شکوفایی دانش‌آموزان عزیز به عنوان سرمایه‌های اصلی سازمان آموزشی در این مقطع، گام اول را برداشته و با این نوع نشست‌ها در مسیر رسیدن به این راهبرد و هدف والا قرار گیرد.

از این رو و با عنایت به چنین استراتژی فرهنگی - تربیتی، مسئولین محترم پایه‌های دوره‌ی متوسطه‌ی اول در هر سه پایه‌ی هفتم (جناب آقای باجلان)، هشتم (جناب آقای تهرانی) و نهم (جناب آقای حضرتی) در جلسات متعدد و منظمی ضمن ملاقات‌های عمومی و فردی با اولیای عزیز و ارجمند، مسیری را برای تبادل وضعیت‌های معنوی دانش‌آموزان عزیز ایجاد و با شنیدن نظرات اولیای ارجمند و لحاظ موارد مطروحه در ایجاد روابطی اصولی و پایسته در روند رشد و تربیت دانش‌آموزان عزیز مورد توجه ویژه‌ی خود قرار داده و با برگزاری جلسات مستمر گروهی مسئولین پایه با مدیریت محترم، روند پایه به بهترین شکل ممکن و اعلی‌ترین درجه‌ی کارشناسی از صاحب نظران حاذق و ماهر مورد ارزیابی و بررسی قرا گرفته و در برنامه‌ریزی‌های آتی از آن استفاده‌های لازم صورت می‌پذیرد.

شناخت دانش‌آموز در تمامی ابعاد تربیت او تأثیرگذار بوده و نوع تعامل با او و خانواده‌اش را نیز تعیین می‌کند. شناخت دانش‌آموز است که در انتخاب راهکارها به یاری مشاورین می‌آید و نشان می‌دهد که برای هر دانش‌آموز در هر موقعیت چگونه باید رفتار کرد، این که باید با بی‌اعتنایی برخورد نمود یا سخت‌گرفت، این که باید در خانواده نظم ایجاد کرد، و یا آن‌ها را طرف مشورت قرار داد و... شناخت دانش‌آموزان یکی از عوامل تعیین‌کننده‌ی مسیری است که مشاورین جهت راهنمایی یک‌ساله‌ی ایشان طی می‌کنند اما شناخت غلط، او را دچار تحلیل‌اشباه و سپس اقدام نامناسب خواهد کرد که مشکلاتی را برای دانش‌آموزان، خانواده‌ی ایشان، مدرسه و خود مشاور به وجود می‌آورد. وجوه متعددی برای شناخت دانش‌آموز می‌توان در نظر گرفت. اطلاعات ما درباره‌ی یک دانش‌آموز می‌تواند شامل آگاهی از وضعیت جسمی و سلامت، خانواده و مناسبات، محیط رشدی، سوابق، مسأله‌ها و اتفاقات پیرامونی زندگی او، وضعیت درسی و تحولات آن و موارد بسیار دیگری از این دست باشد.

یکی دیگر از منابع شناختی مشاورین، والدین دانش‌آموزان هستند. ملاقات و گفت‌وگو با والدین مزیت‌های بسیاری دارد. این ملاقات‌ها تنها برای شناخت دانش‌آموز صورت نمی‌گیرد بلکه پایه‌گذاری و تحکیم تعامل خانه و مدرسه در فرآیند تربیت از اهداف مهم دیگر آن است. مشاور در ابتدای هر سال تحصیلی و هم‌چنین در ادوار مختلف با والدین هر کدام از دانش‌آموزان ملاقات می‌کند. این ملاقات‌ها اولین دیدار خصوصی مشاور با خانواده‌ها در سال تحصیلی جدید است و هدف آن شناخت خانواده‌ها و دانش‌آموزان ایشان است. برخلاف ملاقات‌های بعدی که معمولاً مسأله‌محور بوده و هدف تربیتی و اصلاحی خاصی در آن دنبال می‌شود. این هدف شناختی است که باعث اهمیت یافتن حضور هم‌زمان پدر و مادر دانش‌آموز در این ملاقات‌ها می‌شود و نیز بر اساس همین هدف است که مشاور سعی می‌کند در این ملاقات‌ها بیش از آن که گوینده باشد، شنونده بماند.

زونکن | جلسات دانش افزایی

طلوع یک انسان، سازندگی یک جامعه

مرضیه شریفی

▲ با تربیت می‌توان افراد را پروراند، ساخت و در نتیجه،

اجتماعی را دگرگون کرد

انسان از آغاز تولد در حال تعلیم و تربیت است. تعلیم به معنای آموزش و یاد دادن چیزی به دیگری است. تربیت نیز به معنای سازندگی و پرورش شخصیت است. با تربیت می‌توان افراد را پروراند، ساخت و در نتیجه، اجتماعی را دگرگون کرد. تربیت باید با برنامه دقیق و حساب شده انجام گیرد تا موفقیت آمیز باشد. در نتیجه تنها در تربیت پند و اندرز کافی نیست، بلکه باید موانع برطرف شود و نیز شرایط فراهم باشد تا زمینه تربیتی حاصل شود. باگذشت زمان و سپری شدن سال‌ها و قرن‌ها نیازهای افراد دستخوش تغییر می‌شوند، از سوی دیگر تحولات در ساختار اجتماعی و عرصه‌های مختلف علمی و فناوری، سبک زندگی فردی اجتماعی را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد، این تغییرات در گذشته چندان محسوس نبوده چراکه روش زندگی از یک مدل ثابتی پیروی می‌کرد.

در دنیای پرتلاطم امروز، سرعت تغییرات به کمتر از ثانیه‌ها می‌رسد و هر روز با پدیده جدیدی روبه‌رو می‌شویم. فناوری‌های نوین، شبکه‌های اجتماعی و فضاهاى مجازی و رفقت و آمدهای گسترده بین شهرها و کشورها به اتکای پیشرفت صنعت حمل و نقل و سر برآوردن افکار و اندیشه‌های تازه و متنوع، تقادى و پرسشگری، جسارت و جرأت مندى، آزادی خواهی و... از مهم‌ترین مؤلفه‌های عصر کنونی است که ارتباطات انسانی را با چالشی جدی روبه‌رو کرده است؛ به طوری که صاحب نظران اجتماعی برای توصیف این وضعیت از مفهوم شکاف بین نسلی استفاده می‌کنند.

در این میان، خانواده و پدر و مادر به عنوان اصلی ترین افرادی که در پروسه ی تربیت فرزندان در محیط خانواده قرار دارند به عنوان پیشگامان تعلیم و تربیت در اولین سنگر آموزش یعنی خانواده می بایست با درایتی بس عظیم و آموزش هایی نوین افق های تربیت فرزندان را درنوردیده و با آگاهی های لازم و بایسته، نیازمندی های دلنشان خود را درک کرده و راه رشد و تعالی ایشان را فراهم آورند. شناخت نیازهای نوجوانان امروز و روش مواجهه با آن ها و همراهی و نزدیک شدن به این نسل نیازمند یادگیری فنون و شیوه های اثربخش است. اجبار و تحکم، دعوا و بگومگو، توصیه و نصیحت یک سویه نه تنها کمکی به تقویت ارتباط دو نسل نمی کند بلکه روز به روز منجر به دور شدن آن ها از یکدیگر می شود.

والدین محتاج یادگیری هایی هستند که چگونه با فرزندان شان گفت و گو کنند، به نظرات آن ها احترام بگذارند، در برخورد با پرسش گری و نقادی آن ها مدارا کنند، ویژگی های رشدی آن ها را بشناسند، حرف هایشان را بشنوند، مرتب قضاوتشان نکنند و خود را کامل و بی نقص جلوه ندهند و نگاه تحقیرآمیز به آن ها نداشته باشند.

بسیاری از اختلافاتی که بین والدین و فرزندان رخ می دهد ناشی از فقدان آگاهی و توانمندی های ارتباطی است. اگرچه تغییرات سریع است و همه تار و پود زندگی ما را در بر گرفته است اما با کمک فناوری های نوین آموزشی، امکان به روز رسانی تجارب و آگاهی ها نیز فراهم شده است.

هر نظام آموزشی در صورتی در انجام رسالت خود موفق خواهد بود که اولیاء مدرسه و دانش آموزان آن، برخوردار از صلاحیت های علمی و آشنا به روش های آموزشی و همچنین مجهز به مهارت های تربیتی کارآمد بوده باشد چراکه طبیعی است که چرخه ی آموزش و تربیت، بدون همکاری والدین گرامی کامل نمی شود و در این حین، لازم است پدران عزیز و مادران ارجمند، با اهداف و روش های آموزش و پرورش در مدرسه هماهنگ بوده و در عین حال از مسائل تربیتی نیز آگاهی کافی داشته باشند.

در این روزگار که سردی و تاریکی ایام، روح و جان آدمی را به درد آورده و بروز وقوع حوادثی تلخ و ناخوشایند در سطح جامعه، خواب را از چشمان بیدار اندیشمندان و دغدغه مندان عرصه ی فرهنگ و آموزش ربوده، گام برداشتن در مسیر آگاه سازی و آگاهی بخشی، کار آسانی نخواهد بود؛ لیکن از آن جایی که هر شیئی را نهایتاً طلوعی در پی است و هر طوفان سهمگینی را رویش جوانه ای در پایان نویدبخش است، تغییر را می توان عنصر بی تغییر این عالم فانی دانست که از وجود آدمی آغاز گشته و در جهانش متبلور می گردد.

▲ مقوله ی دانش افزایی به عنوان شرط «حیات، دوام و بقا» روح پویایی امر تربیت و آموزش در مقطع متوسطه ی اول مجتمع آموزشی مصباح را به نمایش می گذارد.

و در جهانش متبلور می گردد. در این راه پر فراز و نشیب اما، مدارس و معلمان را بی شک می توان سفیران تغییر دانست؛ چراکه ایشان نه تنها در برابر خود، که در برابر نسل های آتی و آیندگان شان نیز مسئول هستند و بدین ترتیب باعث می شوند تا مسیر ساختن فردایی روشن تر، از عرصه ی فرهنگ و آموزش آغاز شود. شرط تغییر اما حصول شناخت است؛ شناختی که از بازتعریف ارزش ها و نگرشی انتقادی به باورهایمان حاصل می شود و به واسطه ی آن می توانیم با طرح مسأله و مرور آن چه بر ما گذشت، به آن چه باید دست پیدا کنیم برسیم (تعبیر از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب و چشم انداز سازمانی).

در تعلیم و تربیت امروز، والدین دانش آموزان نیز برای همراهی هرچه بیش تر و بهتر با فرزندان شان بی نیاز از دریافت آموزش های به روز و کاربردی نیستند. لذاست که مقوله ی دانش افزایی به عنوان شرط «حیات، دوام و بقا» روح پویایی امر تربیت و آموزش در مقطع متوسطه ی اول مجتمع مصباح را به نمایش می گذارد و در سه هرم (دانش آموز، والدین و مربیان) تعریف گردیده و در هر سال تحصیلی، با توجه به شرایط همان سال، نیازسنجی شده و در پایه های مختلف و با اهداف:

- ارتقای سطح دانش تئوری و نظری والدین،
- ایجاد فرصت برای حضور والدین و هم افزایی دانش و تجربه ی آنان،
- دغدغه مند ساختن اذهان اولیاء، جهت مسائل تربیتی و تلاش برای ارائه ی راهکارهای نوین،
- ارتقای سطح برقراری ارتباط مؤثر والدین با فرزندان،
- آگاهی بخشی به والدین در ارتباط با محیط آموزشی فرزندان شان و برقراری ارتباط مؤثر و دوسویه با اولیای مدرسه.

مورد برنامه ریزی و اجرا قرار می گیرد و در این راستا با استفاده از تجربیات اساتید ارجمند و ذیصلاح حوزه های مختلف تربیتی و آموزشی نسبت به تحقق و اجرای آن اقدام می گردد. در همین راستا و با عنایت به اهداف فوق الذکر، چندین جلسه دانش افزایی اولیاء گرانقدر و در پایه های مختلف برگزار می شود که می توان به مواردی از قبیل:

۱. نقش والدین در بلوغ برای پایه هفتم؛ توسط آقای دکتر تبریزیان،
۲. ابعاد بلوغ برای پایه هشتم؛ توسط آقای دکتر باقری،
۳. انتخاب صحیح دانش آموزان برای پایه نهم؛ توسط آقای دکتر نصیری،
۴. ارتباط جدید والد فرزندی برای پایه هفتم؛ توسط آقای دکتر کمن،
۵. بلوغ نوجوان ویژه مادران برای پایه هشتم؛ توسط آقای دکتر باقری،
۶. ادامه بحث انتخاب صحیح دانش آموز؛ توسط آقای دکتر نصیری،

اشاره داشت.

▲ در تعلیم و تربیت نوین، یادگیری وسیله‌ای است برای رسیدن به هدف

ریکآوری / فصل رویش مجدد

مرضیه شریفی

یادگیری فرآیندی است که طی آن، افراد دانش تازه‌ای کسب می‌کنند تا کیفیت کار خود را بهبود بخشند. یکی از اصول آموزشی، هماهنگ سازی دانش آموزان جهت رشد یکپارچه و بهره‌مندی از یک محیط یادگیرنده‌ی فعال است. از این منظر؛ کلاس‌های ریکآوری، پس از تجزیه و تحلیل نتایج امتحانات دوره‌ی مطالعاتی و پایان ترم اول، مخصوص دهک‌های پائین درسی در درس‌های:

حساب و هندسه،
فیزیک و شیمی،
زیست و زمین،
فارسی
و عربی

با هدف رفع اشکال و تقویت پایه‌ای دانش آموزان دهک‌های مذکور، و با فراهم آوردن محیطی مناسب به جهت پیشرفت در نتایج آزمون‌های پیش‌رو، در سه فاصله‌ی زمانی:

پس از میان ترم اول،
پس از پایان نوبت اول،
و پیش از پایان نوبت دوم

تشکیل می‌گردد تا از این طریق ضمن بهره‌برداری مناسب‌تر از اساتید مجرب این رشته‌ها، موجبات ترقی و ارتقاء آموزشی عزیزان مشمول این طرح در دبیرستان دوره‌ی اول مصباح و با انجام تدابیر کارشناسی معاونت محترم آموزش مهیا گردد.

▲ یادگیری فرآیندی است که طی آن، افراد دانش تازه‌ای کسب می‌کنند تا کیفیت کار خود را بهبود بخشند.

محک تجربه

▲ **نبات و عمق بخشی یادگیری به منزله‌ی دو بازوی نظام آموزشی موفق محسوب می‌گردد**

فهیمة اسلامیان

از آن جایی که نبات و عمق بخشی یادگیری با تکرار و تمرین همراه است و این دو به منزله‌ی دو بال آموزشی برای افراد و نظام آموزشی موفق محسوب می‌گردد؛ آزمون های جامع تستی با رویکرد جمع بندی مطالب ارائه شده ی آموزشی، هر یک ماه و نیم یکبار و از دروس:

حساب و هندسه

فیزیک و شیمی

زیست و زمین

فارسی

و عربی

توسط معاونت محترم آموزش دبیرستان دوره ی اول مصباح برگزار می‌گردد و نتایج آن به صورت کارنمای ویژه در اختیار اولیاء گرانقدر و دانش آموزان عزیز و در قالب بسته‌ی علمی - آموزشی «پی‌رنگ پلاس» قرار می‌گیرد تا از این طریق شاهد و ناظر سطح و روند آموزشی فرزندان خود باشند.

زبان ترمیک، کلاسی به وسعت یک دنیا

بسیاری از کشورها،

زبان انگلیسی را به عنوان

«زبان علمی» وارد سیستم

آموزشی خود کرده اند

در این میان شکی نیست که منابع اصلی علمی و اطلاعاتی موجود در جهان و عمدتاً در اینترنت، به زبان انگلیسی است که امروزه نزدیک به سه میلیارد نفر در سراسر جهان کاربر اینترنت بوده که از این میان تقریباً هفتصد میلیون نفر انگلیسی زبان هستند.

لازم به ذکر است، بیست و هفت درصد از کل کاربران جهانی اینترنت به این زبان اطلاعات ارائه کرده و از این اطلاعات بهره می گیرند و جالب توجه این که، تقریباً پنجاه و هفت درصد از کل وب سایت های موجود، به زبان انگلیسی هستند.

نکته ی قابل توجه این جاست که انگلیسی در حال حاضر، زبان رسمی ۵۳ کشور دنیا است! و از آن جایی که بیش تر کشورهای پیشرفته و مدرن انگلیسی را زبان رسمی خود می دانند بالطبع مدارس و کالج های آنان نیز از زبان انگلیسی در آموزش های خود استفاده می کنند و اگر بخواهیم در یک کلام یادگیری زبان انگلیسی و اهمیت آن را بگوئیم، می توانیم از آن به عنوان پلی به دنیای آینده نام ببریم.

لذا در راستای سیاست های آموزشی دبیرستان دوره ی اول مصباح و به جهت تعمیق و یادگیری مناسب تر این رشته، کلاس های زبان ترمیک در بعدازظهرهای روزهای شنبه و سه شنبه به صورت اختیاری و با اتخاذ رویکرد جدید و به دور از قالب های کلیشه ای زبان های ترمیک دیگر مدارس و آموزشگاه های زبان، و بر اساس علایق دانش آموزان در محل دبیرستان دوره ی اول تشکیل گردیده است.

از عناوین این کلاس ها می توان به :

- 1.Movie Sessions
- 2.Situational English
- 3.Vocabulary and Speaking 1
- 4.Vocabulary and Speaking 2
- 5.IELTS [International English Language Testing System]

اشاره کرد که توسط اساتید مجرب این رشته:

- 1.Mr. Akbari
- 2.Mr. Khatlbi
- 3.Mr. Tayebi
- 4.Mr. Abdi
- 5.Mr. Poorsamad

اجرا و تشکیل گردیده است.

یادگیری زبان انگلیسی از اهمیت زیادی برخوردار است و مردم سراسر دنیا، زبان انگلیسی را به عنوان «زبان دوم» قبول دارند بسیاری از کشورها، زبان انگلیسی را به عنوان «زبان علمی» وارد سیستم آموزشی خود کرده اند و کودکان از سنین کم یادگیری این زبان مفید را شروع می کنند و تا سالیان متوالی به یادگیری این زبان در سطح آموزشگاه ها و مدارس می پردازند.

برای بیان اهمیت زبان انگلیسی می توان یادآور گردید که از هر ۵ نفر ۱ نفر به طور میانگین انگلیسی صحبت می کنند یا آن را می دانند. این زبان در بسیاری از علوم از قبیل هواپیمایی، کامپیوتر، سیاست، اقتصاد، صنعت و... به عنوان بنیاد اصلی و اساسی مورد توجه قرار گرفته است تا جایی که به طور میانگین توسط یک میلیارد و پانصد میلیون نفر در سراسر دنیا استفاده می شود که فقط حدود ۳۷۵ میلیون نفر به عنوان زبان مادری از آن بهره می گیرند.

رسانش

ویژه‌ی نوجوان

محمد بن موسیٰ خوارزمی

محمد بن احمد بن رشد اندلسی

ابونصر محمد بن محمد فارابی

ابوعلی سینا

روش | ستارگان علم و ادب

علم، فرآیند کسب دانش درباره جهان فیزیکی است و پس از آن که علم بتواند در جامعه‌ای شکوفا شود آن جامعه باید به قدر کافی قوی باشد که به افراد خود برای مشاهده، آزمایش و تفکر آسایش اقتصادی بدهد، اگر چه در جامعه‌های بسیار فقیر هم افرادی با اندیشه‌های عالی می‌توانند وجود داشته باشند، ولی تلاش برای گذران زندگی روزانه مانع از آن است که بتواند نظریات خود را پیگیری کنند. پیشرفت علم علاوه بر آسایش اقتصادی، به آزادی فکری نیز نیاز دارد. برخی از فرهنگ‌ها نظریات نو را به بهانه ترس از تغییر نمی‌پذیرند. اگر، بنا بر نظریه کپرنیک در نیمه قرن ۱۵، جایگزینی خورشید به جای زمین در مرکز عالم امکان‌پذیر بوده است، چه چیزی می‌تواند مانع شود که سلطانی به جای سلطان دیگر بر تخت نشیند؟ علم هم‌چنین نیازمند آن است که متخصصین آن به‌طور دائم دستاوردهایشان را ثبت کنند، دانشمندان اعتبار پیشرفت‌های خود را از آشکار کردن آن‌ها برای تمام جهان به دست می‌آورند و تنها در این صورت است که این دستاوردها می‌توانند مورد مطالعه و ارزیابی دانشمندان دیگر قرار گیرند تا ارزش و فایده‌های آن‌ها مشخص شود.

زندگی‌نامه بزرگان

فیثاغورس

در دوران سده‌های میانی (۶۰۰ تا ۱۴۰۰ بعد از میلاد) مشغله ذهنی دانشمندان اروپایی تولید طلای مصنوعی بود، آن‌ها روش‌ها و کشف‌های خود را مخفی نگه می‌داشتند. این افراد ممکن بود دستاوردهای قابل توجهی داشته باشند اما به دلیل مخفی‌کاری هیچ‌گونه اعتباری بابت کشف‌های خود کسب نمی‌کردند. در سال ۱۶۶۲، انجمن سلطنتی لندن نخستین مؤسسه علمی رسمی بود که به وجود آمد تا اساساً تضمین دهد که دانش جدید به جامعه علمی انتقال می‌یابد. در طول تاریخ، پیشرفت در یک زمینه علمی سبب تب و تاب فعالیت در دیگر شاخه‌های علوم شده است. به همین سبب دسته‌ای از دستاوردهای مهم علمی در دوره‌هایی کلیدی از تاریخ به دست آمده‌اند. یکی از دوره‌های بزرگ پیشرفت در عصر یونان باستان روی داد (۵۸۰ تا ۲۰۰ پیش از میلاد). پس از سقوط امپراطوری روم در سال ۴۷۶ پس از میلاد، زمانی که اروپا در سراسیمه‌ی قرون وسطی افتاده بود دانشمندان مسلمان دستاوردهای یونان را زنده نگه داشتند.

در نخستین انقلاب علمی، از سال‌های ۱۴۵۰ تا ۱۶۵۰، پایه‌گذاران علم جدید اندیشه تجربی یا مشاهده‌های نظارت شده را برای راهیابی به جهان فیزیکی، معرفی کردند. در طول ۲۵۰ سال بعدی، دانشمندان به چندین پیشرفت مهم دست یافتند، با این وجود، در پایان قرن نوزدهم به نظر می‌رسید که علم در خطر رکود قرار دارد. سپس فقط در مدت ده سال از سال ۱۸۹۵ تا ۱۹۰۵ کشف پرتوهای X، پرتوهای و نظریه نسبیت، مسیر پیشرفت‌های علمی و فنی را برای ۱۰۰ سال بعد هموار کرد. این مجموعه مقالات در بر گیرنده زندگی‌نامه مهم‌ترین و تأثیرگذارترین دانشمندان است که بر جامعه و جهان تأثیر مهمی داشته‌اند و از عصر یونان باستان تا زمان حاضر را در بر می‌گیرند که در هر شماره از نشریه به ابعاد مهم شخصیتی و آثار بدیع آنان پرداخته خواهد شد.

این زندگی‌نامه‌ها از نظر علمی دقیق‌اند، با این وجود نظریات پیچیده‌ای که در آن‌ها بیان شده با زبان ساده‌ای توصیف شده‌اند تا صرف‌نظر از زمینه مطالعاتی شما خواننده عزیز و گرمی، برای یکایک بزرگواران قابل فهم باشد. در این میان این صفحه‌ها داستان زنان و مردانی است که کار سخت، اندیشه تابناک و از خودگذشتگی آن‌ها سبب درمان بیماری‌های کشنده، اختراع ابزارهای پیچیده ارتباطات و روش‌های حمل و نقل شده است. آن‌ها بسیاری از اسرار فضا و زمان را که سبب گیجی و ترس انسان‌ها از بدو پیدایش تاکنون بوده است فاش کرده‌اند. باشد که مورد استفاده قرار گیرد و چراغ راه شما نوجوانان عزیز و طالبان حقیقی علم و دانش را فراهم آورد.

▲ حکیم ابن سینا (Hakim ibn-e-Sina) (۱۰۳۷ - ۹۸۰)

ابن سینا حافظ‌ترین پزشک از زمان امپراطوری روم تا شروع علوم جدید در ابتدای قرن ۱۶ میلادی بود. تأثیر او در جهان اسلام و در اروپای غربی در قرون وسطی تحت نام اوستا بسیار گسترده بوده است.

ابن سینا در [افشنه از روستاهای بخارا] جایی که امروز در کشور ازبکستان است به دنیا آمد. در آن زمان بخارا قسمتی از ایران بود. پدرش کارمند دولت و مأمور جمع‌آوری مالیات بود و خانه‌اش محل ملاقات و گفت‌وگوی علاقمندان علم و کمال بود. او در زمان کودکی قوانین اسلامی، ادبیات و پزشکی را فرا گرفت.

ابن سینا در ۱۷ سالگی منصور سامانی پادشاه بخارا را که دیگر پزشکان از درمان او ناتوان شده بودند معالجه کرد ولی به جای دستمزد، استفاده از کتابخانه سلطنتی را درخواست کرد. وی به عنوان پزشک دربار تا سقوط پادشاهی سامانیان در سال ۹۹۹ میلادی در آنجا خدمت کرد. سپس به مسافرت‌های طولانی پرداخت. روزها به عنوان پزشک کار می‌کرد و شب‌ها به بحث‌های فلسفی و علمی با افراد دیگر مشغول می‌شد. ابن سینا در شهر همدان که در مسیر اصلی راه تجارت قرار داشت ساکن شد. او پزشک چندین سلطان و از شهرت و درآمد مناسبی برخوردار بود. زمانی که در همدان می‌زیست مقاله‌های بسیاری نوشت.

کتاب شفا بزرگترین اثر او دانشنامه‌ای در فلسفه، پزشکی، علوم طبیعی و منطق است. ابن سینا شک و تردید را وارد مطالعه در کیمیاگری کرد. کیمیاگری عقیده و تاملاتی بود در این راه که طلا را از فلزات دیگر مانند سرب می‌توان ساخت.

در سال ۱۰۲۲ میلادی سلطان همدان که ابن سینا در خدمتش بود فوت کرد و او به اصفهان که در مرکز ایران قرار دارد رفت. در این شهر بود که **کتاب قانون** را در پزشکی کامل کرد. در این کتاب او به شرح دستاوردهای عمده پزشکی روم و یونان پرداخت. او قهرست ۷۴۰ دارو و فرآورده پزشکی را به‌طور نظام‌مند تهیه کرد. ابن سینا ماهیت عفونی بیماری سل و نقش آب را در پراکندن بیماری‌ها شناسایی کرد.

او نخستین کسی است که مشخصه‌های بیماری مننژیت را شرح داد. علاوه بر آن وی جزئیات قسمت‌های چشم را تشریح کرد. ابن سینا در اصفهان پزشک علامه‌الدوله شد و زمانی که همراه لشکریان ابن پادشاه برای تسخیر همدان می‌رفت مریض شد و درگذشت. سرانجام آرامگاه او در همدان یکی از دیدنی‌های جالب جهانگردان شد. پس از فوت ابن سینا، آثارش به زبان لاتین ترجمه شد و برای اندیشمندان اروپایی قابل استفاده گردید. از کتاب‌های او به عنوان کتاب‌های مرجع برای مدت چهار قرن در مدارس پزشکی استفاده می‌شد. در ظرف ۵۰ سال پس از اختراع چاپ، کتاب قانون پزشکی او ۱۵ بار تجدید چاپ شد. هنوز برنامه درمانی او پایه آزمایش‌های بالینی جدید از تأثیر داروهاست.

او نشان داد دارویی که برای معالجه بیماری یک نفر مؤثر است می‌تواند برای همه یا بسیاری از افرادی که به همان درد مبتلا هستند مؤثر باشد و آزمایش‌هایی که روی حیوانات صورت می‌گیرد نمی‌تواند به تنهایی تأییدی بر اثر آن‌ها بر انسان باشد.

پازل سودوکو جمعی

تصویر پایین یک سودوکوی جمعی را نشان می‌دهد. سعی کنید قبل از خواندن قوانین پازل آن‌ها را حدس بزنید:

۷		۱۱	۳	۱۲	
۱۳					
	۹	۶		۱۹	
		۷		۱۱	
۸	۵	۱۰			
		۵			

۷	۵	۲	۱۱	۶	۳	۱	۱۲	۴	۳
۱۳	۳	۶		۵	۲	۱		۴	
۴		۹	۳	۶	۱	۵	۱۹	۶	۲
۱	۵		۷	۳	۴		۱۱	۲	۶
۸	۲	۵	۱	۱۰	۴	۶	۳		۵
۶	۴		۵	۲	۳		۵		۱

در یک سودوکوی جمعی $n \times n$ هم مانند پازل سودوکوی معروف، باید عددهای ۱ تا n را طوری در جدول بنویسید که هر عدد در هر سطر و هر ستون دقیقاً یک بار ظاهر شود. در هر ناحیه ای که با خط‌های پررنگ مشخص شده است، مجموع عددهای نوشته شده باید برابر با عددی باشد که در گوشه‌ی ناحیه نوشته شده است. حالا چند نمونه از این پازل را حل کنید.

۷		۷		۷	
۱۱			۱۳		۷
۴	۷	۷			
		۹	۶		۷
۱۱				۶	
۷		۱۱			

۱۲		۱۲	۱۰		
۴				۱۱	
	۷	۱۱		۵	
۱۸		۳			۷
			۱۱	۱۰	
	۵				

۱۸	۲۷			۱۹	۹		۸
	۱۰				۱۵		
	۸		۱۵		۱	۷	۱۱
۹	۱۱	۱۷	۱۷	۱۰			
					۱۲	۱۳	۱۴
۱۱		۱۱		۱۱		۱۱	۱۱
۷	۸						
	۱۴				۱۴		۷
۷		۱۱		۱۲			۷

جدول محاسبه های سرانگشتی

افقی

- ۱. ۹ افقی ضرب در هفت - ۴. نه برابر عمودی - ۶. ۱۹ عمودی به علاوه ی ۱۰۵۹۲ - ۹. ۲۲ افقی تقسیم بر چهار - ۱۱. ۲۸ افقی منهای سی و سه - ۱۲. ۲۲ افقی تقسیم بر ۸ - ۱۳. ۱۲ افقی به علاوه نوزده - ۱۵. ۲۰ افقی ضرب در دو - ۱۶. تعداد سانتی مترهای مکعب در چهار لیتر - ۱۷. ۲۸ افقی منهای سی و سه - ۱۸. ۱۶ افقی منهای سی و هفت - ۲۰. ۲۴ افقی ضرب در دو - ۲۱. تعداد میلی مترها در چهار سانتی متر - ۲۲. ۲۵ عمودی تقسیم بر چهارده - ۲۴. مکعب یک عدد - ۱۶. مکعب یک عدد - ۱۸. تعداد سانتی مترها در شش متر - ۲۹. ۲۲ افقی منهای نود و دو

۱		۲		۳		۴		۵
		۶	۷		۸			
۹	۱۰		۱۱				۱۲	
	۱۳	۱۴				۱۵		
۱۶					۱۷			
	۱۸			۱۹		۲۰		
۲۱			۲۲		۲۳		۲۴	۲۵
		۲۶				۲۷		
۲۸						۲۹		

عمودی

- ۱. ۴ افقی منهای ۱۶۷ - ۲. ۱۱ افقی تقسیم بر هفت - ۳. ۱۷ افقی به علاوه نود و هفت - ۴. ۲۱ عمودی تقسیم بر هشت - ۵. ۱۰ عمودی منهای چهل و چهار - ۷. ۱۸ افقی به علاوه چهل و یک - ۸. ۱۵ افقی به علاوه هفده - ۱۰. ۲۶ افقی منهای ۲۲۹۹۷ - ۱۲. ۶ افقی به علاوه ۱۱۵۰۵ - ۱۴. ۲۹ افقی منهای شصت - ۱۵. ۲۵ عمودی به علاوه ۱۸۰ - ۱۹. پانزده برابر ۱۱ افقی - ۲۱. ۲۸ افقی منهای شصت و چهار - ۲۲. ۱۰ افقی تقسیم بر شانزده - ۲۳. مکعب یک عدد - ۲۵. چهارده برابر ۱۳ افقی - ۲۶. تعداد میلی مترها در شش سانتی متر - ۲۷. سه برابر ۲۴ افقی

ریشه های ماندگار

فرهنگ و ادب

ریشه های ماندگار | گستره آشنایی غرب با فرهنگ و تمدن ایران

▲ مهم‌ترین کالایی که از ایران به غرب می‌رسید، ابریشم بود

گستره آشنایی غرب با فرهنگ و تمدن ایران

محمدحسین بزرگ پناه

مسلمانان در ارتباط بوده و از ایران هم سراغ می‌گرفتند. اما در آن ایام، ایران در متن جغرافیای اسلام مطالعه می‌شد، اگر چه ایران مشخصات فرهنگی - ایرانی خود را داشت. اما تا قرن هفدهم میلادی و عصر صفوی تماس مستقیمی بین انگلستان و ایران برقرار نبود.

علاقه اروپائیان به ایران و ارتباط با دربار صفوی، در ابتدا انگیزه‌های سیاسی داشت؛ صفویان شیعه مذهب بودند و اروپائیان قصد داشتند ایرانیان را علیه ترک‌های عثمانی بشویند. عثمانی‌ها، سنی‌های متعصبی بودند و اروپائیان در این اندیشه بودند که احساسات شیعی ایرانی و سنی عثمانی را رودررو قرار دهند. قرون ۱۶ و ۱۷ میلادی عمدتاً به جنگ بین صفویان و عثمانی‌ها سپری شد. در دوران اوزون حسن، علاقه زیادی در بین اروپائیان به وجود آمد که نوعی اتحاد با ایرانیان به وجود آورد تا از آن علیه عثمانی استفاده کنند. این اتحاد هرگز تحقق نیافت، فاصله بین ایران و اروپا بسیار زیاد بود و اروپائیان برای رسیدن به ایران باید از سرزمین تحت استیلای حکومت عثمانی می‌گذشتند و این فاصله طولانی، برقراری ارتباط را دشوار می‌کرد.

اولین تماس انگلستان و ایران به عصر صفوی باز می‌گردد. ایرانیان و انگلیسی‌ها، این عصر را نقطه آغاز مراودات جدی و مختلف بازرگانی، سیاسی و فرهنگی می‌دانند. در این دوران سفراء فرستادگان و تجار انگلیسی از دربار صفوی و اصفهان بازدید کردند. در اوایل قرن هفدهم میلادی دو برادر به نام‌های آنتونی شِریلی (Anthony Shirley) (۱۶۳۵-۱۵۴۲) و رابرت شِریلی (Robert Shirley) (۱۶۲۸-۱۵۸۱) به عنوان فرستاده به دربار شاه عباس صفوی اعزام شدند. در اواخر قرن هفدهم میلادی هم جهانگردان معروفی مانند جان شاردن (Sir John Chardin) (۱۶۲۸-۱۵۸۱) که فرانسوی و پروتستان اما اهل انگلستان بود به ایران سفر کرد و سفرنامه بسیار مهمی در مورد ایران نوشت. درست در همین دوران است که ایران‌شناسی در دانشگاه‌های انگلیسی مورد توجه قرار گرفت. بسیاری از اساتید دانشگاه‌های آکسفورد و کمبریج که ابتدا عرب‌شناس بودند به زبان فارسی و فرهنگ ایرانی علاقه‌مند شدند و کتبی از فارسی به انگلیسی ترجمه شد. در قرون دهم و یازدهم که انگلیسی‌ها به نقاط دیگر جهان سر می‌کشیدند، با

در بخش مسلمان نشین بنگال در شمال هند، فرهنگ ایرانی غالب بود. کتب حقوقی، سازمان اداری، نظام مالیاتی و قوانین هند قبل از اشغال توسط بریتانیا، همه به زبان فارسی نوشته شده بود. مقامات انگلیسی برای درک این موازین باید زبان فارسی را فرا می‌گرفتند. لذا این نقطه، آغاز شناخت عملی از زبان فارسی در انگلستان است که از طریق هند و به وسیله مقامات نظامی و غیرنظامی که در تماس با تمدن ایرانی در بخش مسلمان نشین هند بودند، صورت گرفت. سر ویلیام جونز در این مورد نقش و مقام مهمی داشت؛ قاضی بود و می‌خواست قوانین اسلامی را بفهمد، سپس زبان فارسی و عربی را فرا گرفت. سانسکریت

شاید «کلپه و دمنه» اولین کتابی باشد که از متون ایرانی به همه زبان‌های اروپایی ترجمه شد. شاید آغاز نهضت ترجمه، دوران جنگ‌های صلیبی باشد. «کلپه و دمنه» نه تنها به زبان فارسی و در ایران، که در دیگر شهرهای خاورمیانه و به زبان‌های دیگر مثل عربی، ارمنی و امثال آن در دسترس بود. این کتاب به هر حال به زبان‌های اروپایی ترجمه شد و اما اولین ترجمه منتشر شده از ادبیات ایران در قرن هفدهم صورت گرفته است. دیوان اشعار و آثار منتور سعدی، حافظ و نظامی اولین کتبی بودند که از سوی اروپائیان علاقه‌مند به فراگیری زبان و فرهنگ ایرانی مطالعه می‌شد. در قرن هجدهم، مطالعه زبان،

را هم آموخت. از این طریق، کتاب‌های ادبی زیادی را از زبان فارسی و عربی به انگلیسی برگرداند. در آن دوران، دانشمندی که فقط ایران شناس باشند، وجود نداشتند. ایران شناس خالص (یعنی کسی که فقط در زمینه زبان، ادبیات و فرهنگ ایران کار کند) در قرن نوزدهم همانا ادوارد براون (Edward Granville Browne) (۱۸۶۲-۱۹۲۶) است.

ایران شناسی در قرن هجدهم و نوزدهم عمدتاً مکمل مطالعات اسلامی و عربی بود. این گروه از دانشمندان ابتدا عرب شناس و اسلام شناس بودند و زبان فارسی را هم برای شناخت بیشتر ریشه اصلی خود می‌آموختند.

هند دروازه مهمی برای این شناخت بود. کتب اولیه تاریخ ایران به خصوص بخش‌های مربوط به فتح هند، از این دروازه به غرب و انگلستان رسیده است. افسران ارتش هند و مقامات دولتی هند این کتاب‌ها را ترجمه می‌کردند و در کلکته انتشار می‌دادند. اولین جامعه شرق شناسی اروپائیان در اواخر قرن هجدهم در کلکته احداث شد که «انجمن سلطنتی شرق شناسی کلکته» نام داشت.

اولین علاقه به ایران، فرهنگ و تمدن ایرانی ابتدا در هند تحت سلطه انگلیس به وجود آمد و این به دلیل تماس مستقیم مقامات کمپانی هند شرقی با میراث تمدن ایرانی موجود در هند بود.

انگیزه این علاقه هم سیاسی و حقوقی بود. تمدن ایران در هند تا پایان قرن

ادبیات، تاریخ و فرهنگ ایران به طور جدی در بریتانیا آغاز شد. با این مطالعات بود که علاقه به تمدن ایران در انگلستان رو به افزایش گذاشت.

علاقه‌مندی انگلستان به ایران که ابتدا انگیزه سیاسی داشت، رفته رفته انگیزه‌های اقتصادی یافت. در قرون هفدهم و هجدهم مهم‌ترین کالایی که از ایران به غرب می‌رسید، ابریشم بود. تجار ارمنی ساکن جلفای اصفهان عهده‌دار این تجارت بودند؛ اما غربی‌ها از وجود واسطه‌های ارمنی راضی نبودند و مایل بودند مستقیماً با ایران معامله کنند. علاقه‌مندی انگلستان به اتحاد با ایران علیه عثمانی پیوسته انگیزه‌های سیاسی و دیپلماتیک را مقدم بر انگیزه‌های دیگر قرار می‌داد. فراموش نکنیم که حکومت عثمانی در آن ایام دشمن بزرگ اروپایی مسیحی تلقی می‌شد.

مهم‌ترین شخصیت انگلیسی که هم به خاطر مطالعات ایرانی و هم به خاطر مطالعات سانسکریت شهرت داشت، سر ویلیام جونز (Sir William Jones) (۱۷۹۴-۱۷۴۶) بود. او قاضی بود و در آغاز حضور انگلیسی‌ها در هند، در چارچوب فعالیت کمپانی هند شرقی کار می‌کرد. کمپانی هند شرقی در آغاز با مقاصد تجاری، و سپس با انگیزه‌های توسعه ارضی در بنگال واقع در اوتاریپرداش و بعد از آن، در بقیه هند به وجود آمد. انگلیسی‌ها برای اداره این سرزمین از عوامل خود استفاده می‌کردند.

شامل تاریخ ایران، ادبیات و دستور زبان فارسی است. در سال ۱۹۱۰ یک دستور زبان فارسی از سوی یک انگلیسی به نام سرهنگ فیلات به چاپ رسیده است. این کتاب حدود ۱۰۰۰ صفحه دارد و هنوز هم مفید است. این کتاب در هند کاربرد داشته است، زیرا زبان فارسی بخشی از امتحانات مقام‌های انگلیسی بوده است. این مقامات باید قبل از تصدی مشاغل در هند امتحان زبان فارسی را می‌گذراندند و اگر با نمره خوب قبول می‌شدند، در بخش‌های فارسی زبان و مسلمان نشین هند مشغول به کار می‌شدند؛ اما اگر زبان فارسی نمی‌دانستند، ارتقای مقام پیدا نمی‌کردند. در نتیجه، کتاب‌های زیادی نوشته شد تا مقامات انگلیسی با خواندن آن بتوانند از عهده امتحان زبان فارسی برآیند.

ادوارد براون از شخصیت‌های برجسته اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم در کمبریج است. کتاب «تاریخ ادبیات ایران» وی در چهار جلد کار عظیمی است که هنوز پس از نود سال از خواندنی‌ترین کتاب‌ها در عرصه تاریخ ادبیات ایران است. فراموش نکنیم که این کتاب شاهکار او نیز هست.

در آن سال‌ها، دولت انگلیس برای تربیت نیروهای شاغل در بخش کنسولی خود، دانشجویانی را برای فراگیری زبان فارسی به کمبریج می‌فرستاد که عربی، ترکی و روسی هم بیاموزند، این دانشجویان پس از فارغ‌التحصیلی به مدیران و خاورمیانه اعزام می‌شدند و بعضی از آن‌ها عمری را در این مناطق می‌گذراندند و به محققان برجسته‌ای تبدیل می‌شدند، یکی از این افراد، سر ریدر بولارد (Sir Reader Bullard) (۱۸۸۵-۱۹۷۶) بود که در دوران جنگ جهانی دوم در ایران حضور داشت. بولارد زبان فارسی و عربی را در سال ۱۹۱۲ در مکتب ادوارد براون فرا گرفته بود و تا مقام سفارت انگلیس در تهران ارتقا یافت. بولارد قبل از عزیمت به تهران، فارسی را به خوبی می‌دانست و امور ایران را مستقیماً اداره می‌کرد. این ضرورت را بعداً در کار افرادی چون سر آنتونی ایدن (Sir Anthony Eden) هم می‌بینیم.

رابرت آنتونی ایدن (۱۲ ژوئن ۱۸۹۷ - ۱۴ ژانویه ۱۹۷۷) متولد دورهام (Durham) انگلستان است. وی در جنگ جهانی اول با درجه سروانی در ارتش انگلیس خدمت می‌کرد. پس از پایان جنگ، شروع به آموزش زبان ترکی استانبولی، عربی و سپس فارسی کرد و در جوانی، از طریق افسری که در همسایگی او زندگی می‌کرد و در خاورمیانه خدمت کرده بود با «قرآن» و «شاهنامه» آشنا شد. توانمندی و دانش وی در زبان، ادبیات و تاریخ خاورمیانه، وسیله‌ای برای رشد وی در وزارت خارجه و سپس تا سمت نخست وزیر انگلیس شد.

سر دنیس رایت که بعد از کودتای ۱۸ مرداد ۱۳۳۲ به عنوان سفیر انگلیس در تهران خدمت کرد، معتقد بود که ایدن در مقام وزیر خارجه، علاقه خاصی به مسائل ایران داشت و شخصاً ملی شدن صنعت نفت و کودتا را بررسی و مدیریت می‌کرد. دانش عربی وی نیز در جریان بحران سوئز در ۱۹۵۶ برای او بسیار مفید واقع شد.

فی‌الحال، این‌که سیاست کلی دولت انگلیس این بوده است که سفیر و فرستاده آن‌ها به یک کشور، زبان و فرهنگ آن کشور را بدانند تا امور محوله را بهتر اداره کنند. بولارد، کار را از دبیر سومی شروع کرد و تا سفارت بالا رفت و در حقیقت همه عمر خود را در منطقه خاورمیانه گذراند؛ در مصر، عراق، ترکیه، روسیه و ایران اقامت داشت؛ با تمدن اسلامی به خوبی آشنا بود و این دانش را برای موفقیت خود ضروری می‌دانست.

تبدیل شدن دیپلمات‌ها به ایران‌شناسان و عرب‌شناسان یک فرآیند همیشگی بوده است. مأموران دولتی با شناختی که از منطقه‌ای پیدا می‌کردند، بهترین محققان دانشگاهی از آب درمی‌آمدند. پس از پایان مأموریت‌های دیپلماتیک با دانش کافی و همه‌جانبه‌ای که تحصیل می‌کردند، پا به عرصه پژوهش علمی می‌گذاشتند. دیپلمات‌ها در انگلستان تابع قوانین ناظر بر مشقت کارند و چون در نقاط بد آب و هوا، نامناسب و دور از وطن زندگی می‌کنند، زودتر از دیگران بازنشسته می‌شوند. سن مرسوم بازنشستگی در انگلستان ۶۵ سالگی است. در حالی که دیپلمات‌ها در حدود پنجاه سالگی بازنشسته می‌شوند. به همین دلیل و به سبب جوانی، بقیه عمر خود را در مشاغل پژوهشی و استادی دانشگاه

نوزدهم به خصوص در بخش اسلامی هند زنده بود. زبان فارسی، زبان دربار مغول در هند بود، زبان جامعه متمدن و اشراف هند و زبان ادبی این کشور نیز زبان فارسی بود. سبک هندی در ادبیات فارسی از گونه‌های خاص ادبیات ایرانی است که در هند تکوین یافته است.

قرن نوزدهم، عصر طلایی ایران‌شناسی در انگلستان به حساب می‌آید. این دوره طلایی بعد از ترجمه کامل و مبسوط رباعیات خیام به وسیله ادوارد فیتز جرالد (Edward Fitzgerald) و ترجمه دیگر آثار به وسیله ادوارد براون به نقطه اوج خود رسیده است.

ادوارد فیتز جرالد (۳۱ مارس ۱۸۰۹ - ۱۴ ژوئن ۱۸۸۳) نویسنده و شاعر انگلیسی است که در ایران و جهان به خاطر ترجمه رباعیات خیام شهرت یافته است. وی متولد سافولک (Suffolk) است و در جوانی نام خانوادگی مادر را به جای نام خانوادگی پدر انتخاب کرد. خانواده فیتز جرالد از ثروتمندترین خانواده‌های انگلیس در اوایل قرن نوزدهم بود. وی تحصیلات ابتدایی خود را در کمبریج انجام داد و دوستان فراوانی را در این شهر پیدا کرد که برخی از آنان ادیبان و نویسندگان انگلیس بودند.

فیتز جرالد در سال ۱۸۳۰ عازم پاریس شد. اما خیلی زود به زادگاهش سافولک بازگشت و زندگی آرامی را در پیش گرفت. فیتز جرالد عاشق طبیعت بود و از تماشای گل‌ها لذت می‌برد که همه این‌ها در باروری شخصیت ادبی و شاعرانه او تأثیرگذار بود.

فیتز جرالد در سال ۱۸۵۱ اولین کتاب خود را انتشار داد که نوعی گفت‌وگوی افلاطونی درباره دوران زندگی خوش وی در کمبریج است.

کتاب دوم او در سال ۱۸۵۲ انتشار یافت. فیتز جرالد ابتدا به یادگیری زبان اسپانیایی و سپس زبان فارسی مشغول شد. وی زبان فارسی را در دانشگاه آکسفورد نزد استادی به نام ادوارد بیلز کاول (Edward Byles Cowell) فرا گرفت.

او در سال ۱۸۵۳ پس از شکست در ازدواجش، کتاب دیگری منتشر کرد و در این مقطع به ادبیات شرقی روی آورد. در سال ۱۸۵۳ ترجمه‌ای از کتاب «سلاطین و اسباب» اثر جامی را به شیوه اشعار میلتن (Milton) انتشار داد. در مارس ۱۸۵۲ پروفیسور کاول در کتابخانه کلکته در هند نسخه‌ای از رباعیات خیام را به دست آورد و آن را برای فیتز جرالد ارسال کرد. رباعیات خیام و سپس غزلیات حافظ ذهن فیتز جرالد را به شدت به خود جلب کرد.

در ۱۵ ژانویه ۱۸۵۹ جزوهای کوچک مشتمل بر ترجمه چند رباعی از عمر خیام در انگلستان انتشار یافت. بی‌آن‌که نام مترجم آن درج شده باشد. در آغاز، در جهان و نه در انگلستان، که حتی در بین دوستان فیتز جرالد هم اعتنایی به این ترجمه نشد اما در سال ۱۸۶۰ ترجمه رباعیات خیام مورد توجه علاقه‌مندان قرار گرفت و شهرت فیتز جرالد رو به فروزی گذاشت. در ۱۸۶۸ فیتز جرالد بر آن شد که ترجمه بهتر و کامل‌تری از رباعیات خیام را انتشار دهد.

او هم‌چنین در ۱۸۶۵ ترجمه‌ای از «آگاممنون» (Agamemnon) اثر کالدورن (Calderon) و دو تراژدی از اودیپ (Oedipus) را هم ترجمه کرد. سپس به سراغ «منطق الطیر» عطار نیشابوری رفت و آن را به عنوان آخرین اثر خود با نام «چشم پرند» انتشار داد.

شهرت فیتز جرالد بیش‌تر مدیون تلاش دوستانی چون آلدیس رایت (Aldis Wright) است که اطلاعاتی در مورد او انتشار داده‌اند.

علی‌الاحوال، پس از این دوران (دوره طلایی ایران‌شناسی در قرن نوزدهم)، دانشجویان بیش‌تری به مطالعه زبان و ادبیات ایرانی علاقه‌مند شدند. قبل از این دوران، ایران‌شناسی در هند رونق یافته بود. اولین متن چاپ شده «شاهنامه» فردوسی در سال ۱۸۲۹ به وسیله یک انگلیسی به نام ترنر مکان (Turner Arthur Mocan) در کلکته انجام و در بازار اروپا معرفی شد. این آغاز انتشار کتاب‌های ایرانی در اروپا است.

از ۱۸۲۹ به بعد، مقامات انگلیس و حتی سران ایران انگلیسی‌شاغل در هند کتاب‌های دیگری را در زمینه ادبیات و تاریخ ایران به چاپ رساندند که عمدتاً

می‌گذراند و این روزها به تجارت هم مشغول می‌گردند.

با ورود بولارد به تهران، طرح راه‌اندازی بخش فارسی رادیو لندن، بی بی سی (BBC) (British Broadcasting Corporation) به اجرا گذاشته شد. بولارد شخصاً از تهران بر مطالبی که در این رادیو پخش می‌شد، نظارت داشت. او از الول ساتن (Lawrence Ewell-Sutton) (۱۹۸۴-۱۹۱۲) کارمند بخش عربی بی بی سی که به زبان عربی و حرفه سخن پرآکنی مسلط بود، خواست که به عنوان مسئول این بخش در سفارت انگلستان در تهران مستقر شود. گفته می‌شود که دیوید بیوار (Adrian David Hugh Bivar) نیز از جمله کسانی بود که در این بخش با ساتن همکاری می‌کرده است. بیوار بعدها به یک باستان‌شناس تبدیل شد و در حفاری‌های باستان‌شناسی در ایران شرکت کرد و آثاری از تمدن ایران باستان انتشار داد. بیوار حضور خود را در سفارت انگلیس در تهران تأیید نمی‌کند. اما دوستان او می‌گویند وی کارمند بخش مطبوعات سفارت انگلیس در تهران بود و به علت ندیدن تحولات سیاسی در جریان‌های مطبوعاتی، از کار برکنار شده و به همین دلیل است که وی با تکذیب این اتهام، سعی می‌کند خاطره آن حادثه را از زندگی خود پاک کند.

الول ساتن

که به حُجب، کم‌حرفی و وقار شهرت داشت، کار خود را از روزنامه‌نگاری آغاز کرد. در سال ۱۹۴۴ مقام سردبیری بخش عربی رادیو بی بی سی را رها کرد و به تهران آمد. تا ۱۹۴۵ در تهران ماند و نقش مهمی در هدایت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی سفارت انگلستان در تهران در زمان خروج رضا شاه از ایران و ورود نیروهای متفقین به تهران ایفا کرد. مطبوعات در دوران جنگ جهانی دوم رونق بسیاری پیدا کردند. بعد از تبعید یا قرار رضا شاه از تهران، مطبوعاتی که در ایران اجازه انتشار نداشتند، آزاد شدند.

الول ساتن در کنار کار دیپلماتیک و تبلیغاتی خود، به جمع‌آوری فرهنگ مردم (فولکلور) در ایران علاقه پیدا کرد. ابتدا قصه‌های عامیانه را در مازندران جمع‌آوری کرد. بعد با کمک حسن

سلطان‌زاده پسبانی که در آن روز استاد دانشگاه تهران بود، نمایش‌نامه‌های بر اساس قصه‌های فولکلوریک را با نام «چاده قزوین به سمرقند» تدوین و به انگلیسی ترجمه کرد. این نمایش‌نامه در سال ۱۹۴۶، یعنی بعد از پایان جنگ جهانی دوم، به وسیله الول ساتن در تهران به روی صحنه رفت که عده‌ای این نمایش‌نامه را هم بخشی از مأموریت دیپلماتیک ساتن می‌دانند.

الول ساتن در حقیقت اولین انگلیسی است که مطالعه علمی درباره فرهنگ مردم ایران انجام داده است. او در سفرها و مأموریت‌هایی که انجام می‌داد، از فرصت استفاده می‌کرد و قصه‌های عامیانه و بومی را جمع‌آوری می‌نمود. قبل از ساتن، همسر یک مأمور آمریکایی هم که در مشهد زندگی می‌کرد، دست به چنین کاری زده بود. پس دونالدسون (Bess Allen Donaldson) (۱۹۷۴-۱۸۷۹) کتابی با نام «ریشه وحشی» نوشت که مشتمل بر آداب و رسوم ایران از جمله جادو و جنبل‌های خرافی عامیانه است. این کتاب اشاراتی به گیاهی به نام سینج هم دارد که خواندنی است. به هر حال، یک مطالعه علمی به حساب نمی‌آید.

ساتن پژوهشی منظم و علمی انجام داده است؛ ضرب‌المثل‌ها، قصه‌ها و افسانه‌های ایرانی را جمع‌آوری کرده، بعد آن‌ها را به انگلیسی ترجمه کرده و در انگلستان به چاپ رسانده است. آخرین سفر او به ایران در دهه ۱۳۵۰ صورت گرفت که مدتی را در اشکور گذراند و قصه‌های عامیانه مردم اشکور را جمع‌آوری کرد.

شخصیت دیگری که در ادینبور فعال بود، پروفیسور مونتمگری وات (William Montgomery Watt) بود که در سال ۱۳۸۵ درگذشت. [در ۱۴ مارس ۱۹۰۹ به دنیا آمد و در ۲۴ اکتبر ۲۰۰۶ دار فانی را وداع گفت.] وی تقریباً همه عمر خود را صرف مطالعات مذهبی و اسلامی کرد و به عنوان یک شرق‌شناس برجسته در عرصه تاریخ اسلام در غرب شناخته شد.

وات به عنوان یک کشیش از سال ۱۹۶۴ تا ۱۹۷۹ در دانشگاه ادینبور و استاد زبان عربی و مطالعات اسلامی بود و در عین حال در دانشگاه‌های تورنتو (Toronto) کانادا، کالج دو فرانس (College de France) در پاریس و دانشگاه جرج تاون (George Town) آمریکا به عنوان استاد میهمان تدریس کرده است. دانشگاه آبردین (Aberdeen) در اسکاتلند مقام علمی افتخاری خود را به وات اعطا کرده است.

وات، کشیش کلیسای اپیسکوپال (Episcopal) اسکاتلند بود و از ۱۹۴۳ تا ۱۹۴۶ مقام اسقفی اورشلیم را بر عهده داشت. وی خود می‌گوید برای درک بیش‌تر مسیحیت و مفاهیم آن به مطالعه اسلام رو آورده و کوشیده است با درک عمیق‌تر از اسلام، به درک بهتری از مسیحیت نائل شود. بسیاری از مقامات علمی کشورهای اسلامی وی را «آخرین مستشرق» نامیده‌اند که نشان‌دهنده فاصله زیاد وی با دیگر شرق‌شناسان معاصر است.

بیش‌ترین تحقیقات وات مربوط به زندگی حضرت محمد (ص) است که اولین کتاب از این مجموعه در سال ۱۹۵۳ انتشار یافته است. اما بعد از آن، بخش مهمی از مطالعات وات مربوط به زندگی و آثار امام محمد غزالی شد. وات در عین حال اندیشه‌های سیاسی اسلام و نقش زن در اسلام را هم مورد مطالعه قرار داده است.

هم‌چنین، وی علاقه زیادی به ادبیات ایران و به‌خصوص ادبیات عرفانی ایران داشت. وات فرزند یک کشیش اسکاتلندی بود که در کلیسای انگلیس به مقام کشیشی رسید. برای تحصیل مذهبی به مدرسه سنت جورج (St. George) در بیت‌المقدس اعزام شد و تا تشکیل اسرائیل در فلسطین در این منطقه باقی ماند. وات فلسفه می‌دانست و در مورد فلسفه اروپا مطالعه کرده بود. بخش مهمی از مطالعات فلسفی او معطوف به تحقیق در اندیشه‌های هگل، کانت و دکارت بود. زمانی که پا به بیت‌المقدس گذاشت، به فلسفه اسلامی علاقه‌مند شد که البته این علاقه‌مندی، او را به فلسفه اسلامی و سرانجام اندیشه‌های امام محمد غزالی رهنمون گردانید. وات بعدها با ایران‌شناس و اسلام‌شناس دیگری به نام آر. ای. نیکلسون (Reynold Alleyne Nicholson) (۱۹۴۵-۱۸۶۸) استاد معروف کمبریج آشنا شد و رابطه صمیمانه‌ای بین آن‌ها برقرار گردید.

ایران‌شناس به ایران که ناشی از مشکلات و موانع سیاسی و دیپلماتیک بوده، در کاهش این علاقه‌مندی مؤثر بوده است. این اتفاق محدود به ایران‌شناسی نیست، در عرصه جبهه‌شناسی هم، چنین بی‌علاقگی‌ای بروز کرده است.

امروزه علاوه بر دانشگاه لندن که مطالعات ایرانی را در متن مطالعات خاورمیانه‌ای انجام می‌دهد، در دانشگاه‌های ادینبورو، سنت آندروز، منچستر، آکسفورد، کمبریج، اگسیترو، دورهام و چند مرکز دیگر دوره‌های زبان، ادبیات و تاریخ ایران تا مقطع دکتری ارائه می‌شود. انجمن ایران (Iranian Society) از مراکز مهمی است که بی‌وقفه به فعالیت‌های ایران‌شناسی مشغول است. این مرکز در سال ۱۹۳۵ میلادی به ابتکار حسین علا در زمان سفارت او در لندن تأسیس شد و همیشه سفیر وقت ایران در لندن را رئیس افتخاری خود می‌داند. البته این انجمن بی‌اعتنا به توجه یا بی‌توجهی سفارت ایران در لندن، جلسات و نشست‌های منظمی در باب ایران‌شناسی ترتیب می‌دهد که در آن از مولانا گرفته تا قنات مورد بررسی قرار می‌گیرد. دیپلمات‌های انگلیسی شاغل در ایران، تجار انگلیسی شاغل در بازار ایران، ایرانیان مقیم انگلیس و بسیاری از افراد دیگر که به نوعی به ایران علاقه‌مندند، به این انجمن رقت و آمد دارند.

آر.آی. نیکلسون Reynold Alleyne Nicholson

نیکلسون همان است که «مثنوی معنوی» مولانا جلال‌الدین را به انگلیسی ترجمه و شرح کرده است. این اثر نه تنها شاهکار نیکلسون که از آثار فاخر پژوهشی انگلیس در باب ادبیات عرفانی ایران است. نیکلسون بعد از فراغت از کار مثنوی، به ترجمه مقامات شیخ اوسعید ابوالخیر پرداخت.

اگر چه امروزه مکتب ایران‌شناسی انگلستان از مکاتب ایران‌شناسی دیگر در آلمان، فرانسه، روسیه، شبه قاره هند و حتی آمریکا متمایز است، اما روی هم رفته، خود ایران‌شناسان انگلیسی به وجود چنین مکتبی قائل نیستند. علت آن هم کم بودن تعداد این ایران‌شناسان و محدود بودن حوزه‌های پژوهشی و آثار به جا مانده از آنان است. ایران‌شناسان انگلیسی گاه فقط زبان فارسی را یاد گرفته‌اند و بس. عده‌ای ادبیات و کمی فلسفه، کمی تاریخ و کمی هم زبان‌شناسی فرا گرفته‌اند. روی هم رفته، تعداد این ایران‌شناسان محدود است، اما می‌توان با قاطعیت گفت که ایران‌شناسان انگلیسی عمدتاً به تصوف و عرفان علاقه‌مند بوده‌اند.

نیکلسون آغازگر این علاقه‌مندی بوده است. او چراغ راه مثنوی را فزا راه ایران‌شناسان دیگر افروخت. امروزه آندرو نیومن (Andrew J. Newman) آمریکایی در ادینبورو، لئونارد لوئیسان (Leonard Lewisohn) در اگسیترو و افراد دیگری مثل آن‌ها مشخصاً روی فلسفه و تصوف کار می‌کنند. در این میان باید به نقش ادوارد فینز جرالد اشاره کرد که ترجمه رباعیات خیام از سوی او علاقه‌مندی وافر را برای مطالعه ادبیات ایران در بین انگلیسی‌زبانان ایجاد کرد. خیام در نظر ایران‌شناسان اروپایی از لحاظ ادبی مقامی پایین‌تر از حافظ، نظامی و فردوسی دارد اما ترجمه رباعیات خیام از فینز جرالد در اوایل قرن بیستم مردم زیادی را به ایران و ادبیات فارسی علاقه‌مند کرده است. در کنار ادبیات، هنر ایرانی، باغ‌ها و معماری ایرانی هم عناوین خوبی برای پژوهش در محافل شرق‌شناسی انگلستان بوده است.

هنر ایرانی در بین رشته‌های دیگر بیش‌ترین تأثیر را بر جامعه انگلستان گذاشته است. البته این تأثیر محدود بوده است. کاشی‌کاری ایرانی الهام‌بخش هنرمندان بسیاری در انگلستان بوده است. هنر سرامیک در انگلستان که امروزه در حال رونق هم هست، تحت تأثیر کاشی‌کاری ایرانی است. اما از نظر فلسفی، هیچ تأثیری بر فرهنگ انگلیسی مشاهده نمی‌شود. در نظر ایران‌شناسان، با وجود ترجمه‌های فراوان از آثار فلسفی ایرانی به انگلیسی، هنوز درک مفاهیم فلسفی ایرانی - اسلامی برای انگلیسی‌ها و به‌طور کلی اروپائیان، دشوار است. ایران‌شناسان انگلیسی معتقدند که هنوز نتوانسته‌اند به حوزه فکری مردانی چون مولانا پا بگذارند، و آن‌چه فرا گرفته‌اند، محدود و سطحی است.

ایران‌شناسانی که قصد ورود به حیطه فلسفه ایرانی - اسلامی داشته‌اند، ابزار فراوانی را برای عزم خود ضروری می‌دانسته‌اند. جان کوپر (John M. Cooper) استاد متوفی آکسفورد و کمبریج که در جوانی درگذشت، مطالعه خود را از فرا گرفتن زبان عربی در روستاهای خوزستان شروع کرد و پس از طی مدارج علمی در حوزه علمیه قم، به «لازهر» رفت و مجدداً در بازگشت از مصر به قم، مطالعه اندیشه‌های ملاصدرا را آغاز کرد که علی‌رغم گذراندن رساله دکتری خود در زمینه فلسفه عرفانی اسلامی - ایرانی، راهی طولانی برای کسب مقام بالایی در این زمینه پیش پای خود می‌دید. در نظر افرادی چون کوپر، دانش علم کلام، تاریخ صدر اسلام و حتی تاریخ جاهلیت عرب برای درک مفاهیم مورد نظر مولانا ضروری است. شواهد نشان می‌دهد که در غرب و قطعاً در انگلستان تاکنون کسی توان درک عمیق عرفان اسلامی - ایرانی را نداشته و هر چه حاصل شده، سطحی بوده است. این سخن گزافی نیست، چرا که در جهان اسلام و حتی در ایران هم تعداد کسانی که به چنین درک عمیقی رسیده باشند، اندک است. اولین مشکل ایران‌شناسان در مطالعه زبان، فرهنگ، ادبیات و تاریخ ایران، منابع و مواد تحصیلی است.

البته امروزه مشکل دیگری نیز وجود دارد و آن کاهش علاقه‌مندی دانشجویان و دانشگاه‌های انگلیس به این مطالعات است. این بی‌علاقگی در دانشگاه‌ها و کشورهای دیگر هم مشاهده شده است. محدودیت سفر دانشجویان و حتی اساتید

سایه بان آرامش

خانواده

دستور زبان عشق!

(گرمای خانواده و عشق نوجوان!)

▲ واژه‌ی نوجوان نخستین بار حوالی جنگ جهانی دوم بر سر زبان‌ها افتاد

فهیمة اسلامیان

و بستر مناسبی را برای نیاز طبیعی آنان که استقلال طلبی است فراهم کرد. هیچ چیزی در پرورش نوجوانان مهم‌تر از این نیست که یاد بگیریم چگونه نیاز آن‌ها به عشق عاطفی را برطرف کنیم. دکتر گری چاپمن در کتاب «پنج زبان عشق نوجوانان» به نیاز نوجوانان به عشق و گرمای خانواده می‌پردازد که در زیر به توضیح مختصری از این پنج زبان اشاره می‌کنیم:

می‌یابد. زمانی که او کودک بود به اعمال و رویدادهای مشخص فکر می‌کرد، اما اکنون به عنوان یک نوجوان به مفاهیم مجردی چون صداقت، وفاداری و عدالت می‌اندیشد. تفکر مجرد، درهای دنیای وسیعی از امکانات نامحدود را بر او می‌گشاید. اکنون نوجوان می‌تواند به این فکر کند که چطور اوضاع ممکن است متفاوت باشد، جهان بدون جنگ چگونه خواهد بود، و والدین فهیم چگونه با فرزندشان رفتار می‌کنند. دنیای جدید امکانات وسیع، درهای متعددی را برای کسب هویت شخصی بر او می‌گشاید. نوجوان با خود فکر می‌کند که من می‌توانم یک جراح مغز بشوم یا یک خلبان یا یک نجار. امکانات نامحدودند و نوجوان می‌تواند خود را در حرفه‌های گوناگون تجسم کند. آهنگی که مدام در ذهن نوجوان نواخته می‌شود آهنگ استقلال و کسب هویت فردی است، گاهی استنباط والدین این است که اگر فرزند نوجوان به دنبال استقلال است پس دیگر نیازی به عشق و محبت والدین ندارد. در حالی که این دو می‌توانند در کنار هم باشند، می‌توان به زبان عشق با نوجوانان سخن گفت

واژه‌ی نوجوان نخستین بار حوالی جنگ جهانی دوم بر سر زبان‌ها افتاد. هرچند از زمان ظهور رسمی نخستین نوجوانان بر صحنه‌ی جامعه‌ی تغییرات بسیاری رُخ داده است، اما شباهت‌های متعددی بین نوجوانان دهه‌ی ۱۹۴۰ میلادی و نوجوانان دهه‌ی اول قرن بیست و یکم وجود دارد، اما از همان روزهای نخستین ظهور فرهنگ نوجوانان تا امروز موضوع اصلی آن یکسان باقی مانده است:

استقلال و هویت شخصی

در تمام این سال‌ها نوجوانان در حالی که سعی می‌کردند استقلال خویش را از والدین‌شان کسب کنند در پی کشف هویت خود بودند. هیچ یک از این موضوعات در اعصار قبلی با چنین وضوحی مطرح نبوده است. حوزه‌ها و مکان‌هایی که نوجوانان استقلال و هویت خویش را در آن بیان می‌کنند به مرور زمان تغییر یافته اما ابزار آن اساساً یکسان مانده:

موسیقی، مُد، سرگرمی‌های یاب‌روز،

زبان و ارتباطات

چالش‌هایی که نوجوان امروزی با آن مواجه است شباهت بسیاری به چالش‌هایی دارد که در زمان‌های گذشته نیز مطرح بوده. در وهله‌ی اول مسأله‌ی پذیرش و انطباق با تغییرات جسمی نوجوان مطرح است و همراه با آن رشد فکری نیز سرعت می‌گیرد. نوجوان به شیوه‌ی جدیدی به تفکر دست

۱- کلام تأیید آمیز

والدین فرزندان شان را دوست دارند اما گاهی با کلام تأیید آمیز صحبت نمی کنند. در صحبت با نوجوانان متوجه می شویم آن ها از دوران کودکی خود معمولاً واژه های تأیید آمیز یا تأییدهای شفاهی والدین را به یاد دارند، اما با ورود به دنیای نوجوانی و گذر از کودکی، کلمات و صحبت ها به سمت منفی حرکت می کنند. والدین باید همان گونه به تغییر نگاه کنند که نوجوانان نگاه می کنند. نوجوان به این فکر می کند که وقتی کودک بود عشق، امنیت، حمایت و گرمای محبت والدینش را احساس می کرد اما اکنون، نارنجک کلمات درشت به سمتش پرتاب می شود. اکثر نوجوانان با مسأله ی هویت شخصی کلنجار می روند. آن ها خودشان را از نظر جسمی، فکری و اجتماعی با سایر همسالان خود مقایسه می کنند و بسیاری از آن ها نتیجه

می گیرند که چندان خوب نیستند. بسبب این احساس عدم امنیت می کنند، عزت نفس اندکی دارند و خودشان را سرزنش می کنند. اگر مرحله ای در زندگی باشد که انسان بیش از هر زمان دیگری به کلام تأیید آمیز نیاز داشته باشد، مرحله ی نوجوانی است. اما دقیقاً در این مرحله والدین به کلمات منفی روی می آورند تا کاری کنند که نوجوان مطابق میل شان رفتار کند. در سایه ی کلام تأیید آمیز به کلام تحسین آمیز و مهر آمیز نیز اشاره می کنیم.

تحسین یعنی دستاوردها و موفقیت های نوجوان را تشخیص دهیم و به او بگوئیم. همه ی نوجوانان بعضی کارها را درست انجام می دهند، این موارد را پیدا کنید و با زبان ستایش کنید. هنگام تحسین زبانی به دو نکته توجه کنید:

• اول این که، در تحسین کردن، اصل صداقت را در نظر داشته باشید و اگر واقعا دستاورد یا موفقیتی

را تشخیص دادید بازخورد مثبت ارائه دهید. در نظر داشته باشید که وقتی نمی توانید نتیجه ی کار را تحسین کنید، از تلاش او قدردانی کنید.

• دومین نکته این است که، مشخص شود چه رفتار یا کاری را تحسین می کنید. اکفا کردن به عبارات های کلی مثل این که «امروز بچه ی خوبی بودی» اثربخش نیست و به جای آن می توانید توضیح دهید که چه کاری باعث شده شما از او قدردانی کنید. کلام مهرآمیز به مهر و محبت به خود نوجوان توجه دارد (در مقایسه با تحسین که بر رفتار مثبت نوجوان تمرکز می کند).

کلام مهرآمیز یعنی درباره ی خود نوجوان به طرز مثبت صحبت کنید. متداول ترین کلام مهرآمیز جمله ی ساده ی «دوست دارم» است. می توانید از مترادف های این جمله نیز استفاده کنید و ضمن آن به ویژگی های جسمی و شخصیتی فرزندان اشاره کنید.

۲- تماس فیزیکی

بدون شک لمس گسائی که دوست شان داریم قدرت عاطفی عظیمی در بردارد.
 ◀ اما نوجوانان چه؟
 ◀ آن ها متفاوت اند؟
 ◀ آیا لمس آن ها از نظر عاطفی برایشان معنا دارد؟
 پاسخ هم مثبت است و هم منفی.

همه چیز بستگی به این دارد که کی، کجا و چگونه نوجوان را لمس می کنید؛ به عنوان مثال بغل کردن نوجوان جلوی همسالانش می تواند به جای ایجاد احساس محبت در او، دستپاچه و شرمگینش کند و سبب شود تا نوجوان پدر و مادر خود را دور کرده یا بگوید: «بس است»؛ اما مالیدن شانه ی نوجوان پس از این که موفقیت یا شکستی را تجربه کرده است می تواند پیام عشق عمیقی به او بدهد.

نوجوانان متفاوت اند، نمی توان تماس های فیزیکی زمان بچگی را به همان شیوه ی قبل با آن ها برقرار کرد. به یاد داشته باشید که شعار نوجوان استقلال و هویت فردی است، بنابراین والدین باید از خود پیرسند:

- ◀ آیا لمس او از سوی من به حس استقلال او لطمه می زند؟
- ◀ آیا هویت فردی مثبتی به او می بخشد؟

۳- وقت گذاشتن برای یکدیگر

وجه اصلی وقت گذراندن با یکدیگر «با هم بودن» است. منظور نزدیکی و مجاورت فیزیکی نیست. این که در یک خانه با نوجوان تان زندگی می کنید به معنی وقت گذراندن با یکدیگر نیست. وقتی در یک اتاق در کنار نوجوان به سر می برید، به هم نزدیک هستید اما الزاماً با هم نیستید. این بدان معنی نیست که هر بار که شما با هم هستید باید گفت و گویی عمیق و طولانی داشته باشید بلکه به این معناست که والدین عمداً تلاش کنند تا از طریق تماس چشمی، ادای کلمات، لمس و سایر حرکات بدن به نوجوان خود بفهمانند که او مهم تر از هر چیزی است که در لحظه رخ می دهد.

۴- خدمت به یکدیگر

نقش و وظیفه ی والدین در جهت خدمت به دیگری است. از آن روزی که تصمیم گرفتید بچه دار شوید، در شرکت خدمات بلند مدت ثبت نام کردید. قاعده ی اصلی این زبان عشق در نوجوانی این است که خدماتی را برای نوجوان تان انجام بدهید که خودش نمی تواند انجام دهد و با مسئولیت دادن به نوجوان در اموری که از عهده اش بر می آید او را برای مسئولیت پذیری آماده کنید. گاهی اتفاق می افتد که والدین خدمتی را به فرزندشان در ازای انجام

کاری ارائه می دهند، این روش از زبان عشق به دور است؛ مثلاً می گویند اگر اتاقت را تمیز کنی می توئی سر میز شام حاضر شوی، این کار به معنی معامله با نوجوان و بستن این قرارداد است که: «اگر تو این کار را بکنی، من هم آن کار را برایت می کنم. گاهی این معامله از سمت نوجوان اتفاق می افتد که می خواهد در ازای ارائه ی خدمتی امتیازی بگیرد. نوجوانی می گفت من اگر بخواهم مادرم کاری را برابرم انجام دهد تنها کاری که باید بکنم این است که اتاقم را تمیز کنم. در مقابل جمله ی «اگر من را دوست داری پس...» بهترین پاسخ والدین این است که: من تو را بیش تر از آن دوست دارم که کاری انجام بدهم که به ضررت باشد، هر چند که خواهان آن باشی.»

۵- هدیه دادن

چه چیزی هدیه را ارزشمند می سازد؟

هدایا نشانه های مرئی و ملموس عشق عاطفی اند. هدیه بنا به ماهیت خود چیزی نیست که نوجوان حق دریافت آن را کسب کرده باشد؛ هدیه به این دلیل عطا می شود که والدین می خواهند به عشق بی قید و شرط شان را به نوجوان نشان دهند. بعضی از والدین فکر می کنند که به نوجوانانشان هدیه می دهند در حالی که فقط دارند پاداش خدمتی که به آن ها ارائه شده را می پردازند. این روش واقعاً به معنی

صحبت به زبان عشق هدایا نیست. وجه مهم دیگر هدیه دادن این است که باید با مقداری تشریفات همراه باشد. به هدیه ی مهمی فکر کنید که در گذشته دریافت کرده آید.

- آن هدیه چه بود؟
- چه کسی آن را به شما داد؟
- آیا کادوییچی شده بود؟
- آیا به شما تقدیم شد؟
- آیا تقدیم آن با ادای کلمات، نوازش یا انواع دیگر ابراز محبت همراه بود؟

به احتمال قوی هر چقدر که هدیه دهند با ذوق و سلیقه ی بیش تری هدیه را بسته بندی کرده و تقدیم شما کرده باشد شما نیز عشق و محبت بیش تری احساس کرده آید. هدف از هدیه دادن صرفاً دست به دست کردن یک شی نیست. هدف ابراز عشق عاطفی است. پیام هدیه باید این باشد که من به تو توجه دارم، من فکر می کنم تو مهمی، من دوست دارم. این پیام های عاطفی زمانی با قوت تمام احساس می شوند که به تشریفات همراه با هدیه دادن توجه شود. والدین نوجوانان باید این را خوب به خاطر داشته باشند که وقتی ما از تشریفات کم می کنیم، قدرت عاطفی هدیه را کاهش می دهیم. گاهی هدایا ارزش مادی اندکی دارند اما در یک ارتباط عاطفی با معنی ای که آن شیء داده می شود اثرش و ابراز قدرت عشقش به مراتب ماندگارتر از یک هدیه ی گران قیمت خواهد بود.

سایه بان آرامش | عوامل مؤثر بر انسجام خانواده

▲ انسجام خانوادگی به چه معنا است و چه عواملی در آن مؤثر است؟

عوامل مؤثر بر انسجام خانوادگی

نگار کاغذگران

با معیارهایی مانند روابط عاطفی مطلوب و متقابل، صرف وقت برای یکدیگر، حمایت اجتماعی و غیره مشخص می‌شود که در مقابل از هم گسیختگی خانوادگی با معیارهایی مانند دوری اعضای از یکدیگر، عدم صمیمیت، تمهید، مسئولیت و مانند این‌ها قرار دارد. مطالعات متعدد نشان می‌دهد که وجود انسجام در خانواده با موفقیت تحصیلی رابطه دارد. به طور کلی، افراد دارای خانواده منسجم از سلامت روانی

تنها افرادی سالم و بهنجار را تحویل جامعه می‌دهد؛ بلکه بیشترین تأثیر مثبت را بر روی سایر نهادهای اجتماعی مثل آموزش و پرورش، دولت، نظام حقوقی و اقتصادی می‌گذارد. در این میان یکی از ویژگی‌های مهم خانواده که می‌تواند به بهبود عملکرد آن کمک شایانی کند، انسجام خانواده (family cohesion) است. به طور کلی، مفهوم انسجام خانوادگی که از آن به عنوان صمیمیت در خانواده نیز یاد می‌شود،

خانواده به عنوان کوچک‌ترین واحد جامعه در نظر گرفته می‌شود که از نظر اثرهای فردی و اجتماعی دارای اهمیت زیادی است. در واقع، محیط خانواده اولین محیطی است که الگوهای جسمی، عاطفی و شخصیتی فرد در آن پایه‌ریزی می‌شود و نقش مهمی را در تأمین بهداشت جسمی و روانی فرد ایفا می‌کند. اگر خانواده به عنوان یک نهاد اجتماعی به ایفای صحیح نقش و کارکردهای خود بپردازد نه

بیش تری برخوردار هستند که همین امر می‌تواند زمینه‌ساز موفقیت تحصیلی و خودکارآمدی آن‌ها در یادگیری شود. هم چنین، از دیگر ویژگی‌های خانواده دارای انسجام می‌توان به شش بعد:

- ۱- حل به موقع مشکل،
 - ۲- ارتباط مستقیم و روشن،
 - ۳- اختصاص نقش‌های خانوادگی به صورت منطقی،
 - ۴- نشان دادن عاطفه متقابل،
 - ۵- علاقه‌مندی اعضا به فعالیت‌های یکدیگر و
 - ۶- وجود قوانین روشن و قاطع در محیط خانواده،
- اشاره نمود.
- علاوه بر این، لینگرن (۲۰۰۳) (Lingem)، در تعریفی انسجام را به صورت احساس نزدیکی عاطفی با اعضای خانواده تعریف می‌کند و از نظر او دو کیفیت مربوط به انسجام در خانواده، مشتمل بر:
- «تعهد» و
 - «وقت گذراندن با یکدیگر» است.

پیوند و تعهد عاطفی باعث گرمی روابط در خانواده می‌شود و در فرزندان این احساس را به وجود می‌آورد که مورد پذیرش والدین هستند. والدین نسبت به خواسته‌های آن‌ها حساس و مسئولند و برای فعالیت‌های تحصیلی و غیر تحصیلی آنان وقت می‌گذارند.

بُعد دیگر انسجام از نظر او، وقت گذاشتن و با هم بودن در بین اعضای خانواده است که باعث می‌شود خانواده به طور مرتب برنامه‌ها و زمان‌هایی برای فعالیت‌های گروهی در نظر بگیرند. بنابراین، تمامی این موارد به ایجاد آرامش و عدم احساس اضطراب در اعضای خانواده کمک می‌نمایند. در مجموع می‌توان گفت که انسجام خانوادگی، پیوند عاطفی است که اعضای خانواده را به همدیگر متصل می‌کند و باعث می‌شود که سطوحی از عاطفه، دوستی، احترام و صمیمیت بین آن‌ها به اشتراک گذاشته شود. هم چنین انسجام خانواده اشاره به قدرت پیوند اعضای خانواده دارد و در برگیرنده احساسات و رفتارهایی مانند نزدیکی عاطفی و حمایت اجتماعی است.

انعطاف‌پذیری نیز در پی انسجام خانواده به وجود می‌آید

از طرف دیگر، پژوهش‌ها نشان می‌دهد که در مقابل حس انسجام خانوادگی، از هم گسیختگی وجود دارد که معلول عواملی از جمله فقدان پدر، فقدان یا غیبت مادر، روابط ضعیف و حتی متعارض بین اعضای خانواده است که با وجود زندگی اجتماعی با یکدیگر در ظاهر؛ اما از کارکردهای کنشی متقابل ضعیفی برخوردار بوده و نسبت به یکدیگر همدلی و هم‌حسی ندارند. بنابراین، متعارض، ناسازگاری و بی‌ثباتی در نظام خانواده موجب روابط ضعیف فرزندان با یکدیگر و با والدین شده و زمینه را برای انجام رفتار بزهکارانه

در فرزندان فراهم می‌نماید. علاوه بر این، اولسون (۲۰۰۰) (Olson)، مهم‌ترین نظریه را در باب انسجام خانواده مطرح کرده است. از نظر او انسجام در کنار دو بُعد انعطاف‌پذیری و ارتباط در خانواده قرار می‌گیرد و سطوح مناسب این سه بُعد روی هم رفته خانواده سالم را می‌سازد. در این نظریه، منظور از انسجام، پیوند و تعهد عاطفی است که اعضای یک خانواده نسبت به هم دارند و ابعادی مانند رابطه عاطفی، تعامل خانوادگی، روابط پدر و مادر، رابطه فرزند و والدین، تعامل مرتبط با زمان و مکان، نوع دوستی، علایق و در نهایت چگونگی گذراندن اوقات فراغت را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بُعد انعطاف‌پذیری نیز که در پی انسجام خانواده به وجود می‌آید؛ چهار سطح:

- ۱- انعطاف ناپذیر (خیلی پایین)،
- ۲- ساخت یافته پایین تا متوسط،
- ۳- منعطف (متوسط تا بالا) و
- ۴- انعطاف (بسیار بالا) را شامل می‌شود.

دو سطح انعطاف ناپذیر مشکل ساز هستند و دو بُعد دیگر متعادل تلقی می‌شوند.

بُعد سوم در الگوی انسجام اولسون (۲۰۰۰)، ارتباط است. این بُعد کلید اصلی تمایز بین یک خانواده خوب و یا از هم پاشیده محسوب می‌شود و ارتباطی مناسب تلقی می‌گردد که دارای دو ویژگی **قدرتانی و محبت** باشد. هم چنین در این مدل، چهار سطح انسجام برای خانواده‌ها معرفی شده است، به این صورت که در خانواده **رها شده**، انسجام و پیوستگی خیلی پایین است، در خانواده **جدا شده** این مقدار پایین تا متوسط است، در خانواده **پیوسته**، میزان انسجام متوسط تا بالا است و در خانواده **در هم تنیده** این انسجام خیلی بالا است (که دیگر استقلال شخصی در آن معنایی ندارد). فرض بر این است که کنش مطلوب و بهینه یک سیستم با سطوح متعادل پیوستگی (خانواده جدا شده و پیوسته) مشخص می‌شود. سطوح نامتعادل و افراطی پیوستگی نیز در خانواده‌های رها شده و در هم تنیده مشاهده می‌گردد که عموماً بیانگر روابط مشکل ساز خانواده‌ها است و در طی مدت زمان طولانی پدیدار می‌شود. بر این اساس می‌توان گفت که **نظریه‌های انسجام خانوادگی بر اهمیت روابط گرم، صمیمی، عاطفی و ایجاد دلبستگی توأم با ایمنی میان فرزندان و والدین تأکید بسیار دارند.** بر این اساس، والدینی که فاقد ارزش‌ها و معیارهای درونی خانوادگی هستند و روابط توأم با مهر و عطوفت در آن‌ها کم تر دیده می‌شود؛ فرزندانشان در دوران نوجوانی و جوانی در معرض مشکلات فراوانی قرار خواهند گرفت و در تشکیل خانواده منسجم نیز موفق نخواهند بود. هم چنین مطابق با این نظریه، سیستم خانواده با سیستم‌های دیگری نظیر مدرسه، بافت اجتماعی و همسالان در تعامل است. بنابراین، رفتار نوجوان تحت تأثیر این سیستم‌ها قرار می‌گیرد و در جهت بهنجاری و یا نابهنجاری هدایت می‌شود.

حال به عواملی که می‌تواند به افزایش انسجام خانوادگی بیانجامد اشاره می‌گردد:

رابطه با فرزندان

تأثیرگذارترین افراد در زندگی و سرنوشت هر کودکی، والدین او هستند. معمولاً بیش تر از نقش، مسئولیت و اهمیت مادر در تربیت کودک سخن گفته می‌شود و کمتر پیش می‌آید اهمیت پدر و تأثیر او در زندگی فرزندان بررسی شود. امروزه به اعتقاد روان‌شناسان، نقش پدران به اندازه مادران جهت تحول فرزندان در زمینه‌های روان‌شناختی و اجتماعی اهمیت داشته و حتی جایگاهی انحصاری در پرورش فرزندان دارند، به صورتی که شاید حضور نداشتن و با کوتاهی در ایفای نقش پدری، به تکمیل نشدن فرآیند شکل‌گیری شخصیت کامل کودک و نوجوان منجر شود. در همین رابطه، پژوهش‌ها نشان می‌دهند که محبت، تفاهم و حس همدردی برای کودکان به همان اندازه تأمین نیازهای فیزیولوژیک آنان اهمیت دارد؛ به همین دلیل است که گفته می‌شود محبت و مراقبت‌های مادر، اولین حس اعتماد طفل به جهان خارج را به وجود می‌آورد. بر این اساس رابطه مادر- فرزند نقش مهمی در انسجام خانوادگی دارد که با ابعاد مختلف ارتباط مناسب، اعتماد و وابستگی متقابل مشخص می‌شود. بر این اساس می‌توان گفت که والدین در همانندسازی، الگوگیری، پیشگیری از بروز مشکلات رفتاری، اجتماعی و آسیب‌های روانی فرزندان نقش ویژه‌ای دارند. در این میان اقتدار پدر و محبت مادر می‌تواند در سامان دادن اوضاع خانواده و شکل‌دهی آن به سمت انسجام بیش تر نقش مؤثری داشته باشد؛ اما بی‌توجهی والدین به نقش‌ها و وظایف خود در تربیت فرزندان و نبود عواطف مناسب بین اعضا می‌تواند در نهایت به فروپاشی و از هم‌گسیختگی خانوادگی منجر شود.

جو عاطفی خانواده

به طور کلی، رفتارها و خصیصه‌های نامطلوب فرزندان در رفتار افراطی والدین مانند بیش از حد عاطفی و حمایت کننده بودن، اخلاق کودکانه داشتن، وعظ کننده، طرد کننده و بیش از حد وظیفه‌شناس بودن و مانند این‌ها ریشه دارد. همچنین از آنجا که کودکان و نوجوانان در حین تحولات رشدی با بحران‌های شدید جسمانی، احساسی و اجتماعی رو به رو می‌شوند، بیش تر آنان هنگام مواجهه با تنهایی، طرد و بی‌اعتنایی آسیب‌پذیرند، ممکن است دچار نوسان‌های شدید روانی شده و یا از نزدیکان خود فاصله بگیرند؛ جهت سازگاری بیش تر با این شرایط دشوار و جلوگیری از انحرافات و مشکلات روانی، باید در محیطی مناسب و با مراقبتی مستمر تربیت شوند. بنابراین، این محیط و جو عاطفی مناسب دارای

خصوصیاتی نظیر:

- ۱- توانمندی حل مشکلات،
- ۲- ارتباط صریح، آشکار و روشن بین اعضای خانواده،
- ۳- امکان ابراز وجود و بیان علائق و نگرانی‌های اعضا،
- ۴- تعریف روشن نقش هر یک از اعضا و تقسیم وظایف به طور عادلانه،
- ۵- جو خانوادگی مملو از عشق و علاقه،
- ۶- پذیرفتن مسئولیت تأمین نیازهای عاطفی اعضا،
- ۷- وجود مشارکت عاطفی از نوع همدلانه،
- ۸- استفاده از کنترل انعطاف‌پذیر به جای کنترل‌های خشک و انعطاف‌ناپذیر، شیوه‌های هرج و مرج گرایانه و یا بی قید و بند، باشد.

در همین رابطه پژوهش‌ها نشان می‌دهد که جو عاطفی نامناسب، مشکلات خانوادگی و از هم گسیختگی روابط می‌تواند به:

- شکست در تحصیل و تعلیم و تربیت،
 - فروپاشی روابط اجتماعی
 - استفاده از الکل و مواد مخدر منجر شود.
- بنابراین، **ارضای نیازهای عاطفی**، مهم‌ترین کارکردی است که می‌تواند بقای خانواده را در جوامع صنعتی معاصر تضمین کند. علاوه بر این، عامل سوم در ایجاد و افزایش انسجام خانوادگی **حل مناسب تعارضات** است. به طور کلی، هنگامی که پدر و مادر با یکدیگر تضاد داشته باشند، بچه‌ها تا حد زیادی تحت تأثیر قرار می‌گیرند. اثر عمیق چنین درگیری

و اختلافی، مسبب بسیاری از مشکلات رفتاری، شخصیتی و تحصیلی فرزندان است. هم چنین، رابطه زناشویی خوب به عنوان یک پایگاه امن برای حمایت از کودک و ارتباط وی با دیگران عمل می‌کند؛ اما تعارض زناشویی، مخرب کننده این پایگاه است. به طور کلی، درگیری والدین، بسیاری از جنبه‌های رشد روانی فرزندان را مختل می‌کند، سبب تغییر ماهیت رابطه والد - فرزند شده و باعث تضعیف وظایف والدینی می‌گردد. فرزندان نیز در چنین محیطی، بیش از حد تحریک پذیر، مضطرب، پریشان و خود سرزنش‌گر می‌شوند. بنابراین، فقدان گرما و صمیمیت نسبت به یکدیگر، زمینه‌ساز مشکلات رفتاری و عدم اعتماد به مراقبان است.

▲ **والدین باید بهترین الگوی حفظ اتحاد و یکپارچگی در تصمیم‌گیری‌های مهم زندگی مشترک باشند تا فرزندان نیز از امنیت و آرامش روانی لازم بهره‌مند گردند**

در یک جمع بندی می‌توان گفت که خانواده منسجم با جو خانوادگی حمایتی و وجود تفاهم بین اعضای آن شناخته می‌شود، بنابراین، اگر خانواده از هماهنگی، انسجام، وفای و تفاهم بین زن و شوهر برخوردار باشد، قطعاً زمینه زندگی سالم خانوادگی فراهم می‌شود؛ اما اگر انسجام و هماهنگی در خانواده وجود نداشته باشد، نظام خانواده تهدید به فروپاشی شده و پایه و اساس آن سست می‌گردد. بنابراین، والدین باید بهترین الگوی حفظ اتحاد و یکپارچگی در تصمیم‌گیری‌های مهم زندگی مشترک باشند تا فرزندان نیز از امنیت و آرامش روانی لازم بهره‌مند گردند.

به طور کلی، کودکانی که در خانواده‌های منسجم پرورش می‌یابند، گرمی روابط، عواطف، عشق و علاقه موجود، احساس مسئولیت و تمهد اعضا را به یکدیگر احساس می‌کند و در نتیجه خودشان نیز در قبال خواسته‌های سایر اعضا احساس تمهد می‌نمایند. هم چنین این فرزندان احساس می‌کنند مورد تأیید و پذیرش قرار گرفته‌اند و بین اعضای خانواده، محبوب و دوست داشتنی هستند؛ بنابراین از اعتماد به نفس بالایی در توانایی‌های شخصی برخوردار خواهند بود و احساس با ارزشی می‌کنند. علاوه بر این، خانواده حمایت‌گر و منسجم می‌تواند منبع مفیدی برای بازخورد خزانه‌های شناختی، هیجانی و رفتاری باشد و به فرزندان کمک کند تا در شرایط مختلف بتوانند به شیوه‌ای مؤثر برخورد کنند. بر همین اساس می‌توان گفت که **خانواده منسجم که ارتباط عاطفی بین اعضای آن وجود دارد، به عنوان یک عامل حفاظتی و واسطه‌ای در کارکرد روانی سالم کودکان و نوجوانان نقش مهمی ایفا می‌کند.**

یک جرعه تجربه

آشنایی با معاونت آموزشی

محمود خسرو جردی

دیپلم فنی
کارشناسی علوم تربیتی

۴۰ سال سابقه کار در آموزش و پرورش

گام نهادن در مسیر علم و دانش، علاوه بر عزمی نشأت گرفته از تعهد و ایثار، گام‌هایی محکم و استوار می‌طلبد. بی‌گمان حیات علمی هر جامعه‌ای بستگی تام به میزان معلم‌هایی دارد که در مراجع و مراکز علمی آن جامعه نقش می‌پذیرند.

دلسوزی، تلاش و کوشش فرهنگیان در تعلیم و تربیت و انتقال دانش نافع، در کنار برقراری رابطه صمیمی و دوستانه با دانش‌آموزان برای کسب علم و دانش ستودنی است.

از این رو توجه به مقام شامخ بزرگان عرصه علم و ادب و عنایت به زندگی و تجربیات آنان همواره مدنظر سیاست‌های دبیرستان دوره اول مصباح بوده که با نصب العین قرار دادن این تجربیات می‌توان به دستاوردهایی بس عظیم نائل شد و راه هزار سال را در یک تجربه‌ی فردی کسب کرد و پیش روی راه سخت در مسیر قرار داد. لذا است که در این شماره از نشریه پی‌رنگ مصاحبه‌ای خواهیم داشت با کسی که با چهار دهه تجربه آموزشی و پرورشی، همواره تسهیلگر امور مذکور در مجتمع آموزشی مصباح بوده و در حال حاضر در معاونت آموزش دوره اول متوسطه مشغول به خدمت می‌باشد.

▲ با سلام و تحیات، ضمن عرض تشکر از این‌که وقت گرانقدر خود را در اختیار نشریه پی‌رنگ قرار دادید، با عنایت به رسالت نشریه پی‌رنگ به جهت تبیین افکار، آراء و تجربیات پیشکسوتان مجتمع آموزشی مصباح و آشنایی هر چه بیشتر دانش‌آموزان عزیز و خانواده‌های فرهیخته آنان با بزرگان و اساتید این مجتمع، سؤالاتی را از محضرتان خواهیم داشت که جوابگویی به آنان می‌تواند دریچه‌ای پرفروغی را به سوی دیدگان زیبایین خوانندگان عزیز بگشاید.

▲ لطفاً خودتان را به صورت کامل معرفی فرمایید.

به نام آن‌که، هر چه هست، از اوست. محمود خسروچردی هستم. متولد آذرماه ۱۳۴۰ در شهر تهران. ۶۱ سال از سرمایه عمرم را سپری کردم. چهار دهه از زندگی مشترکم می‌گذرد و دارای دو فرزند پسر هستم. هنر دو فارغ‌التحصیل رشته نرم‌افزار کامپیوتر. خودم دارای مدرک دیپلم فنی و لیسانس علوم تربیتی می‌باشم. علاقه زیادی به بازی فوتبال گل کوچک داشتم و حالا دیدن بازی‌های فوتبال خارجی یکی از برنامه‌های محدود در زمان اوقات فراغتم شده. صدای آب و گوش دادن به موزیک‌های بی‌کلام برایم خیلی دلنواز است. خلوت و تنهایی را به محیط‌های شلوغ و پرسروصدا ترجیح می‌دهم. کمتر زمانی و افرادی می‌تواند آرامش من را از من بگیرند و آستانه صبرم بالاست. در عین صبور بودن در برابر و بیان نظراتم، صراحت دارم و گذر عمر باعث شده تا کمتر رفتار و گفتار دیگران را به قضاوت بنشینم. همیشه به مخاطبین‌ام چه در محیط خانوادگی و چه در محل کارم اعتماد زیادی دارم و با مثبت‌اندیشی به اطرافیانم، خوشبینم. در عین حال برای برطرف کردن مشکلات آدم‌های پیرامونم در زندگی بی‌تفاوت نبودم و جهت کمک به آن‌ها در سریع‌ترین زمان، سعی خودم را می‌کنم. از حوادث و اخبار جامعه و با دنیایی که در آن زندگی می‌کنم هم خنثی برخورد نمی‌کنم و با کنجکاوی و تجربه و عمر سپری شده، در پی کشف واقعیت‌ها و تشخیص راستی‌ها از کجی‌ها و سناریوسازی‌ها بوده و هستم. از انتقادها و مخالفت‌های با من به هم نمی‌ریزم و از تعریف‌ها و تمجیدهای مخاطبینم هم بال در نمی‌آورم! وقایع دهه‌های گذشته تا حدودی پختگی‌ای را برایم فراهم کرده که از همه آشنایانم کمترین توقع را داشته باشم ولی انتظار خودم از خودم، برخورداری از روحیه‌ای مستقل، غبروابسته و کمال‌گرا است و با همین نگاه کار فرهنگی و معلمی در من علاقه‌ای ذاتی شده و هیچ‌وقت در مرور خاطرات گذشته‌ام در گزینش این عشق ذاتی مردد نشدم و برای همین بالاتر از وظایف محول شده به‌طور جدی و منظم و با ملاحظه همه انتظارات و مقررات، رسالت خود را به انجام رساندم. نزدیک

به نیمی از ساعات شبانه‌روزم را همواره در مدرسه سپری می‌کنم و پس از سپری شدن فعالیت کاری روزانه، تا پاسی از هر شب، توفیق خدمتگزاری و انجام وظیفه فرزندی نسبت به مادرم را دارم و پس از افتخار به انجام رساندن این مسئولیت رضایتبخش و نیز تهیه و خرید وسایل مایحتاج روزانه در ساعات پایانی هر شب، به خانه و خانواده و زندگی شخصی خود می‌پردازم. بیشتر از ۴ یا ۵ ساعت فرصت استراحت شبانه ندارم و خیلی از شب‌ها هم حتی در خواب، مشغله و کارهای مدرسه را مرور می‌کنم...

▲ از سوابق تحصیلی و کاری و خصوصاً نحوه ورود جنابعالی به آموزش و پرورش و سوابق اجرایی-مدیریتی خود توضیحاتی بیان فرمایید.

نیمی از دوره دبیرستان را قبل و نیمه دوم دبیرستانم را پس از انقلاب ۵۷ سپری و با مدرک دیپلم فنی و به خاطر تعطیل بودن دانشگاه‌ها از سویی و شروع جنگ تحمیلی با عراق از سویی دیگر، روانه جبهه شدم و پس از دو سال و بلافاصله از آذرماه ۶۱ به‌عنوان معلم دینی و قرآن در مدرسه دانش قلعهک مشغول به کار شدم. همان سال زندگی مشترک خودم را شروع کردم و با بازگشایی دانشگاه‌ها دوره

کاردانی و سپس کارشناسی رشته علوم تربیتی را در کنار تدریس پشت سر گذاشتم. در همان سال‌های شروع به کارم، در آموزش و پرورش منطقه ۳ تهران به‌عنوان مسئول مدارس مقطع ابتدایی، مسئول و جانشین معاونت فرهنگی، معاونت اجرایی، پرورشی و در نهایت سرپرست امور تربیتی منطقه ۳ منصوب شدم و طی چندین سال پیاپی مدیریت برگزاری جشنواره‌ها و مسابقات فرهنگی، هنری و... دانش‌آموزی مدارس منطقه ۳ را عهده‌دار شدم. برگزاری اردوهای برون‌استانی ویژه مریدان و مدیران، خانواده‌های فرهنگیان، مسئولیت برگزاری اردوهای دانش‌آموزان منتخب مدارس منطقه ۳، مدیریت و اجرای مسابقات هشتم‌گانه فرهنگی و هنری مدارس پسرانه و دخترانه، برگزاری جشنواره‌های سرود و تئاتر و نیز نظارت، تدوین و اجرای جزوات فرهنگی مناسبت‌های ویژه ملی و مذهبی در مدارس، برپایی نمایشگاه‌های آثار فنی، علمی، هنری و فرهنگی دانش‌آموزان مدارس منطقه ۳، اجرای مسابقات کتابخوانی مدارس، برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه مریدان مدارس، ارزشیابی، انتخاب و معرفی آموزگاران و دبیران دروس دینی و قرآن مدارس دخترانه و پسرانه همان منطقه و... از جمله فعالیت‌ها و مسئولیت‌هایی بود که تا قبل از تأسیس مدارس غیرانتفاعی به عهده داشتم.

▲ لطفاً چگونگی آشنایی خود با جناب آقای دکتر حاجی‌زاده (مدیرعامل محترم) و مجموعه آموزشی - فرهنگی مصباح را بیان نمایید.

آشنایی و شروع به همکاری‌ام با جناب آقای دکتر حاجی‌زاده به ۸ سال قبل از صدور مجوز مدارس غیرانتفاعی و به سال ۱۳۶۲ در آموزش و پرورش منطقه ۳ در حوزه‌های آموزش ضمن خدمت فرهنگیان منطقه بر می‌گردد و حدود پنج سال هم در حوزه‌های مختلف معاونت پرورشی منطقه ۳ همکاری بسیار نزدیکی از جمله در سمت مسئول پرورشی مدارس مقطع ابتدایی و جانشین و معاونت اجرایی ایشان و سرپرستی معاونت پرورشی را عهده‌دار بودم.

از سال ۶۷ تا ۷۰ هم به دعوت ایشان به‌عنوان مسئول پایه در مدرسه راهنمایی شاهد فتح توفیق ادامه همکاری را یافتم و در سال ۷۱ به پیشنهاد من و جمعی از همکاران، اقدام به راه‌اندازی مدرسه راهنمایی مصباح نمودند و من از آغاز کار این مجموعه، به فعالیت تمام وقت در مدرسه مصباح مشغول بودم.

هم‌دوره بودن و سپری کردن تحصیلات دوره کاردانی و کارشناسی در کنار ایشان نیز در دهه ۷۰ از شیرین‌ترین خاطرات دوران عمرم، در ذهن باقیمانده است.

▲ در طول زمان تاسیس تا حال

مصباح، چه رویکرد و رسالتی را در این مجموعه دنبال نموده‌اید؟

رویکرد من پذیرش دعوت و مسئولیت‌هایی بوده که در تمام سال‌های تجربه سپری شده در مجموعه مصباح از طرف جناب آقای دکتر حاجی‌زاده بوده و روابط کاری من با ایشان همواره رابطه مرید و مُراد بوده و من همواره دعوت ایشان را در انجام مأموریت‌های محول شده با افتخار پذیرفته‌ام، که تعدادی از مسئولیت‌هایم عبارتند از:

معاونت انضباطی، مدیریت مدرسه راهنمایی، مشاور پایه‌های مختلف از اول راهنمایی تا چهارم دبیرستان، معاونت آموزش در دوره دبیرستان، مسئول دپارتمان‌های درسی مشترک مقاطع راهنمایی و دبیرستان، ۷ سال پبایی مسئول پایه دانش‌آموزان دوره دهم مصباح از اول راهنمایی تا پایان دوره پیش‌دانشگاهی بوده که به‌عنوان افتخاری استثنایی برای من، به یادگار مانده است. مسئول پایه‌های هشتم و نهم در دوره اول متوسطه و معاونت آموزشی این دوره در حال حاضر و ...

▲ آیا به نظر جنابعالی، مجتمع مصباح در طول این سال‌ها توانسته است به رسالت و چشم‌انداز خود دست یابد؟

قطعاً چرا که از شروع به فعالیت مصباح با ۳ کلاس دوره راهنمایی پسرانه و کمتر از ۱۰۰ دانش‌آموز و در یک ملک کوچک مسکونی تا به امروز و ۳۰ سال ادامه فعالیت مجتمع با ۳۹ کلاس از دوره پیش‌دبستانی تا پایه دوازدهم در مدارس پسرانه و همچنین ۱۳ کلاس در دوره اول و دوم متوسطه در مدرسه دخترانه با نزدیک به ۱۰۰۰ دانش‌آموز بهترین نشان موفقیت مدیریت محترم عامل و دیگر مؤسسان گرامی این مجموعه در نائل شدن به اهداف و خاستگاه‌شان است.

▲ لطفاً نظر خود را در خصوص افق و دیدگاه مدیریت محترم عامل مجتمع و موسسین فرهیخته و ارجمند ایشان و استراتژی‌های آن را بیان فرمایید؟

پذیرش امر تصدی تعلیم و تربیت فرزندان این مرز و بوم در داخل مجموعه مدارس مصباح، دانش‌آموزان مجتمع آموزشی الغدیر کیش، فرزندان عزیزمان در مدرسه ایرانیان در کوالالامپور مالزی، فراهم کردن تسهیلات و تجهیزات مورد نیاز

دانش‌آموزان در مناطق محروم کشورمان با مشارکت‌گیری توانمندی‌های اولیای خانه و مدرسه و ... همگی در جهت رشد و بالندگی و تربیت نسلی توانا و خلاق و برخوردار از اخلاق و خردورزی است که این امر در واقع رسالت و همت مؤسسان ارجمند و مدیریت محترم عامل مجتمع مصباح می‌باشد.

▲ دیدگاه و نظر خود را در خصوص مدیریت محترم دبیرستان دوره اول مصباح و همکاری خود با ایشان را بیان نمایید.

پس از شروع دوره بازنشستگی و همکاری با چند مدرسه شاهد و غیرانتفاعی در حوزه‌های مشاوره، مدیریت مدرسه راهنمایی صالح و نیز همکاری برای هوشمندسازی مدارس سما و ... دوباره در سال ۱۳۹۴ و به دعوت جناب آقای جوشنی به‌عنوان مسئول پایه همکاری خودم را با دبیرستان دوره اول از سرگرفتم و با عهده‌دار شدن سمت‌های پیشنهادی ایشان به‌عنوان مسئول پایه‌های هشتم و نهم، معاونت آموزشی، مسئول دپارتمان‌های درسی، همکاری در برپایی سمینارهای آموزشی، جشنواره‌های دانش‌آموزی، برگزاری انجمن‌های اولیا و مربیان، شوراهای دانش‌آموزی، گردهمایی‌های دبیران و طرح‌های دانش‌افزایی، جانشین مدیریت و ... توفیق همکاری با ایشان را داشته‌ام.

▲ به نظر جنابعالی آیا مجتمع مصباح و خصوصاً مقطع دوره اول متوسطه توانسته است در تربیت نسل جدید پیش‌رو با اهداف متعالی مجتمع و استراتژی‌های حاکم موفق باشد؟

افزایش اعتماد مخاطبین مجتمع و حضور نونهالان و نوجوانانی که امروزه در مدارس مصباح به تحصیل اشتغال دارند در حالی که پدرانشان و یا دیگر نزدیکان و آشنایانشان هم به‌عنوان دانش‌آموز در همین مجتمع و یا توسط نیروهای آموزشی و اجرایی با تجربه‌تر این مجموعه رشد و تربیت یافته‌اند؛ یکی از شاخصه‌های مهم در میزان موفقیت سیاست‌های آموزشی و تربیتی مصباح می‌باشد.

حفظ خانواده‌ها و دانش‌آموزان ورودی پایه‌های مقطع ابتدایی تا پایان دوره‌های اول و دوم متوسطه و حضور فرزندان از پیش‌دبستانی تا حضور در رقابت کنکور و سپری کردن مراحل مختلف تحصیلی در مصباح و همچنین کسب موفقیت‌های عزیزانمان در رقابت‌های آموزشی، المپادی، ورزشی، علمی و فرهنگی، کسب رتبه‌های برتر در کنکور و ادامه حضور و ارتباط فارغ‌التحصیالانمان با مدرسه، تحویل انسان‌های فرهیخته، اخلاق‌مدار، مسئولیت‌پذیر در مشاغل برخوردار از مهارت و تخصص در جامعه و ...

همگی گواه بر موفقیت قابل قبول مجتمع در تربیت مترجمان خود بوده است.

▲ جنابعالی به عنوان معاونت آموزش دبیرستان دوره اول مصباح چه اهداف و برنامه‌هایی برای سال جدید تحصیلی دارید؟

پرورش، رویش و ترقی فرزندان خردباور و برخوردار از تعقل و اندیشه در فرآیند آموزش اثربخش همراه با چابکی، سرزندگی و نشاط برای نیل به فرزندی و تعالی با اجرای برنامه‌های آموزشی و یاددهی کارا، اصلی‌ترین هدف و آرمان من در جایگاه معاونت آموزشی دوره اول متوسطه است. مساعدت و هم‌فکری با شورای اجرایی و آموزشی مدرسه برای موفقیت طرح ارتقای آموزشی مدرسه، به‌روز کردن سیستم آموزشی، اصلاح خط مشی فکری معلمان، دانش‌افزایی کادر آموزشی مدرسه، افزایش مهارت‌هایی که همه باید بیاموزیم، معرفی ویژگی‌های نسل جدید فراگیران به اولیا و مربیان، برقراری ارتباط و همکاری با مدارس هم‌سطح و دیگر شبکه‌های فرامدرسه‌ای، شناسایی، معرفی و نظارت بر اجرای مدل‌های آموزشی غیرتکراری، جدید و ارزشی برای بچه‌ها و آموزش و افزایش

تسلط دبیران و توانایی‌هایشان در این خصوص، ایجاد آمادگی و استقبال و مواجهه با نسل جدیدی که در سال‌های آتی از دوره دبستان به دوره تحصیلی مقطع ما می‌رسند، ایجاد آمادگی نیروهای آموزشی و اجرایی برای تغییر در شیوه‌های سنتی و غیرمشارکتی تدریس و کلاس‌داری، و جایگزین کردن و برگزاری کلاس‌های با کیفیت بالاتر با به‌کارگیری و تسلط بر امکانات سامانه‌ها، نرم‌افزارها، ابزار نوین و وسایل کمک آموزشی، استفاده از لینک‌های آموزشی و فضاهای آموزش مجازی توسط معلمان و ... بخشی از برنامه‌های حوزه معاونت آموزشی در آینده می‌باشد.

▲ با توجه به کسوت و تجربیات خود، اگر بخواهید نکته‌ای به دانش‌آموزان عزیز و خانواده‌های ارجمندشان بفرمایید، آن یک نکته چه خواهد بود؟

فرزندان ارزشمندم! برای فردای خود در دنیایی که در لحظه به لحظه، با گسترش و نفوذ تکنولوژی در جای جای زندگی‌مان به سرعت تغییر می‌کند و به‌طور حتم با جامعه و دنیای امروزتان خیلی عمیق و متفاوت خواهد بود، با افزایش مهارت‌های مفید و آینده‌دار، پیروی از باورهای راستین و اهتمام به

حقوق انسانی افراد و اطرافیان؛ خود را آماده و مجهز کنید و در انتخاب دوست و گروه‌های دوستی‌تان دقیق بوده و سطحی‌نگر نباشید.

اولیای صمیمی و همراه! به تأثیرگذاری مدرسه و مربیان و معلمان آن به اندازه تأثیرگذاری خود بر روی فرزندان باور داشته باشید. به لزوم همکاری و همراهی، و با تمکین از سیاست‌ها و برنامه‌های مدرسه، به ما اعتماد کنید تا شکاف عمیق ایجاد شده سال‌های گذشته عزیزانتان هم در کاهش تعاملات اجتماعی و ارتباط با دیگران و هم در اختلالات شدید فرآیند یادگیری و مشکل شدید تمرکز و توجه به مسائل آموزشی را به کمک یکدیگر برطرف کنیم و با خدمات و فعالیت‌های ارائه شده از سوی مدرسه سلیقه‌های برخورد نکنیم و از پشتیبانی و حمایت و راهنمایی‌های مربیان و مسئولین خردمند مدرسه غفلت نکنیم تا نسلی خردورز و بالنده را به جامعه فردایمان روانه کنیم.

بی‌نهایت از وقتی که در اختیار این نشریه برای استفاده از تجربیات و بیانات ارزشمندتان قرار دادید سپاسگزارم و آرزوی صحت و سلامتی حضرتعالی و همه پیشکسوتان عرصه علم و ادب را از خداوند منان خواستارم.

مهارت و توانایی پر پایه اخلاق و دانایی

تلفن: ۲۲۶۹۰۶۲۰-۲۲۶۹۰۶۲۳

www.mesbahedu.ir

[mesbah.highschool.d1](https://www.instagram.com/mesbah.highschool.d1)

نشانی: تهران، بلوار قیطریه، خیابان خراسانی، پلاک ۲۴، موسسه فرهنگی آموزشی مصباح دانش